

Délihárb

15. SZÁM

20
FILLÉR

KOSÁRY EMMY

(Aldor feiv.)

RÁDIÓMŰSOR

120 KÉP, 84 OLDAL!

GONDOS SZÜLŐK

megválogatják, hogy gyermekeik mit olvasnak! A legkönyebben befolyásolható a gyermek és így nagyon fontos, mit adunk a gyermek kezébe

TOLNAI KIS KÖNYVTÁRÁBAN

eddig megjelent :

Váratlan segítség, Szökés, Áruhában, Menekülés a kelepebből, Kaland a barlangban, A gonosz szellem, A fa odvában, Az égő erdőben.

A 8 kötet terjedelme közel 1150 oldal, mintegy 800 színes és fekete képpel. A legszebb mesék, elbeszélések és kalandos történetek, melyeket ezen kötetek tartalmaznak, kötik le legjobban a gyermek figyelmét.

Ára kötetenként 40 fillér

5 díszes kötésű könyv ára, ezüstözött tokkal együtt, bérmentve P 2.40

A háztartás kézikönyve

280 oldal, számos képpel. Ára füzve bérmentve P 2.50

300 HÁZI RECEPT

a
címe
annak a
nélkülözhetetlen
könyvecské-
nek, melynek alapján
játszi könnyedséggel min-
denki elkészítheti mindazt, amire
a házban és a ház körül szüksége
van. — Ára bérmentve 90 fillér.

MODERN SZÉPSÉGÁPOLÁS

Amióta a történelem nőt ismer,

azóta ismeretes a nőnek az a törekvése, hogy testének tökéletességeit mennél jobban feltüntesse és esetleges fogyatékoságait lehetőleg leplezze. Minden kérdésre ad választ és minden kozmetikai ügyben hasznos útbaigazítást és tanácsot ad ez a két kötetből álló kis kézikönyv

Nélkülözhetetlen minden nőnek!

Mindkét kötet ára bérmentes küldéssel P 1.60

KÉZIMUNKAKINCSEK KÖNYVE

a címe annak a nagyértékű műnek, amely 147 csodaszép modern kézimunkát, valamint leszámolható öltés-
mintákkal ellátott kézimunkalvet tartalmaz. E könyvben közölt minták alapján rövid idő alatt kevés költséggel szép és izlées, hasznos dolgokat készíthet a kézimunkában kevésbé jártas nő is.

Ára bérmentes küldéssel 90 fillér

Fenti műveket a magas utánvételi díj miatt csak a pénz előzetes beküldése mellett szállítjuk. Az összeg levélbélyegben is beküldhető.
Az itt felsorolt művek megrendelhetők a Délibáb kiadóhivatalában, Budapest VII., Dohány utca 12 szám és minden könyvkereskedésben.

20
FILLÉR

VII. évfolyam

Budapest, 1933 április 8

15. szám

Délibáb

SZINHÁZI HETILAP

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 P 50 fill., félévre 5.— pengő. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Ausztriában 40 Groschen, Csehszlovákiában 2.— cseh korona, Jugoszláviában 4 dinár, Romániában 10 lei, Olaszországban 1 lira 20 centesimo. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefón: 42-3-39, 42-3-50

Mimi Shorp, aki egy bécsi táncosnőt játszik a „Kék lámpás“-ban valóban bécsi színésznő, de azért jól beszél magyarul

(Seidner felv.)

Va hét premierjei

A BANDITÁK

Négy évtized előtt a gyapjúcecai német színházban játszották először Budapesten Offenbach víg operáját — bátran nevezhetjük operettnek is, — „A banditák“-at. Akkor is tetszett és most is mulattunk rajta, mert ami nemesak a divat jegyében jó, hanem az esztétika örök érvényű szabályai szerint is, az függetlenül az időtől minden korban, minden közönségnek tetszik. Az Opera okulva a „Mosoly országa“ nagy sikerén, elhatározta, hogy újabb kísérletet tesz a könnyebb fajsúlyú szöveggel és melódikus muzsikával és ezért esett választása a „Banditák“-ra, amely Berlinben most is állandó műsordarabja az ottani Vígoperának.

Az operett meséje — Meilhac és Halévy írták a librettót és Harsányi Zsolt fiatalította meg kitűnő Voronoff műtéttel — nagyon mulatságos és szellemes.

A mantuai herceg fényes kísérettel indul útnak, hogy menyasszonyával, a granadai hercegnővel találkozzon. A menyasszony szintén vőlegénye elé siet és magával viszi több millió értékű hozományát is. A két menetnek egy országút menti kocsmá közelében kell találkozniuk.

Megtudja ezt Falscappa, a hírhedt rablóvezér és bandájával együtt lefogja a kocsmáros és annak egész háznépét és ők bújnak azoknak a ruhájába. Így fogadják azután a granadai hercegnőt és kíséretét, akiket kellő pillanatban szintén megrohmoznak és most már ezeknek a ruháit szedik el. Falscappa leányát, Fiorellát öltözteti a hercegnő pompás ruháiba és az így főnemeseknek és hercegeknek maszkírozott banditák fogadják a herceget, hogy

A banditák vödregényes sziklabarlangban élik kalandos életüket (Vajda M. Pál)

A hercegnő, az apród és a herceg
(Orosz Júlia, Miklóssy Irén, Szücs László)
(Fotó Vajda M. Pál)

gazztettük betetőzésképpen őket is kifosszák. Az utolsó pillanatban leleplezik őket, komolyabb baj azonban nem történik, mert a herceg a bájos Fiorella kedvéért megkegyelmez nekik.

Az opera sok színt, elevenséget vitt a színpadra, kaptunk két nagyszerű balettbetétet is, de azért az előadás körül mégis csak mutatkoztak némi bajok, mert hiába, az opera klasszikus stílusra nevelt művészei nagyon nehezen barátkoznak meg az operett stílusával és mikor prózában kell beszélniök, nem tudnak megbírkózni szerepük játékos részével. Viszont olyan operettnél, melynek Offenbach szerette a zenéjét, igazán nem fontosak ezek a prózai részek, mindenki a zenét várja és énekben, zenekari előadásban valóban főkéleteset hallunk. Offenbach melódiai kifogyhatatlan ötletességben és édes-ségben zuhognak, áradnak és elbájolják a hallgatót.

Székelyhidy jókedvvel, sok temperamentummal, énektudással énekelte a rablóvezért, Szabó Lujza el tudta hitetni velünk, hogy jogosan büvölte el a mantuai herceget, akit egyébként Szücs László játszott kitűnően, csengő tenorral. Lauris Lajos, Palotay Árpád, Fekete Pál, Orosz Júlia és Toronyi Gyula legjavát adták sokszor méltatott kitűnő művészetüknek.

A rendezés nehéz munkáját Márkus László oldotta meg bravurosan és a zenekart Fleischer Antal vezényelte olyan temperamentummal, amely Offenbach pattingó ritmusú muzsikájának egyetlen hatását sem engedte elveszni. Ifj. Oláh Gusztáv díszletei nagyon hatásosak voltak és a legnagyobb elismeréssel kell megemlékeznünk a balettkarról és a táncokat betanító Csep-linszky Jánosról.

A KITAGADOTTAK

Vitéz Somogyvári Gyulát, a forró Ílrájú kitűnő poétát már régen ismerjük néhány verseskötetéből és néhány finom hangulatú hangjátékát a rádió röptette szét. Most a Nemzeti Színházban mutatkozott be három egyfelvonásos dramolettejével és ez a bemutatkozás mindenképpen alkalmas arra, hogy a jeles író eddigi sikereit elmélyítse és irodalmilag fémjegyzett nevét még kedveltebbé tegye.

„A kitagadottak“ három nagy magyar számúzótt életének egy-egy drámai erejű

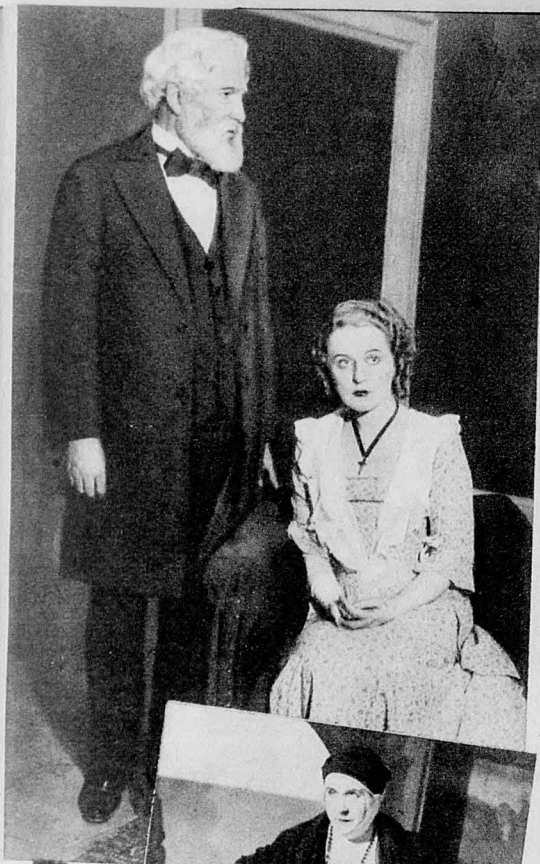
A bandita-
vezér lánya és vőlegénye
szakácsruhába öltözve rabolták ki a hercegnőt
(Szabó Lujza, Rösler Endre)

(Fotó Vajda M. Pál)

epizódját viszi a színpadra. Noha mind-egyiknek más a hőse — ez elsőnek Thököli Imre, a másodiknak Mikes Kelemen, a harmadiknak Kossuth Lajos, — mégis egynek érezzük a három darabot, mert egységes hangulatba foglalja őket az a közös sors-tragédia, mely hőseiknek részül jutott.

A három egyfelvonásos meséje sorrendben a következő:

Utolsó szárnyesapások. Thököli Imre, az öreg sas, száműzetésben él hűségese hitvesével és néhány hívével Kis-Ázsiában. Hiába

**Kürthy József, mint Kossuth Lajos
és Rápolti Anna**
(Hajnal felv.)

**Megrázó erővel
alakít egy magyar nagy-
asszonyt Márkus Emília**

(Jób
felv.)

veszi körül őket a török porta minden
kényelemmel, szívük olthatatlan nosztal-
giával sóvárog vissza Magyarországra.
Énekző dervisnek öltözött magyar vitéz

lopózik hozzájuk és nagy hírt hoz: I.
Rákóczi Ferenc forradalmat készít, nyílik
már a hazatérés útja. És hogy az öröm
teljes legyen, megjelenik egy Laszkarisz nevű
török, aki elhíveti Thökölivel, hogy a
szultán hajlandó szemet hunyni esetleges
szökésük felett. A kis magyar csoport
öröme leírhatatlan. A régi tüzek lobognak
fel ereikben és már szöknének, amikor ki-
derül, hogy Laszkarisz hazudott és az őrt-
álló janicsárok sorfalán keresztül lehetetlen
a menekülés. Lesújtva, fásultan és a változ-
hatatlanba beletörődve bocsátják le csüg-
gedt szárnyaikat a vén sasok.

Kiss Ferenc drámái erejű Thököli Imre
volt, Márkus Emília nemes nagyszony és
Hosszú Zoltán pompás humorú Laszkarisz.
Náday Béla méltóságteljes pasáját és Ma-
tány Antal kitünő Juszufját kell még meg-
dicserünk.

A *virágember*. Mikes Kelemen önként
osztja meg a száműzetés nehéz napjait
II. Rákóczi Ferencel Rodostóban. És itt
sarjastja ki lelkéből a szerelem virágait
özvegy Bercsényiné, Kőszeghy Zsuzsika. A
szerelem kölcsönös, Zsuzsika összetett kéz-
zel, könnyek között kéri Mikest, hogy
térjen vele együtt vissza Magyarországra,
ahol boldog kettesben élhetnek. Mikes már
hajlik a szóra, de a döntő pillanatban szembe
kerül fejedelmével és belátja, hogy képtelen
magára hagyni a nagy embert, akit a
bálványozásig szeret. És Zsuzsika egyedül
indul a kikötőben veszteglő hajó felé...

Ez a kis színpadi játék a legnemesebb
veretű, a régi klasszikus magyar irodalom
gyöngyeire emlékeztető tiszta poézis. Petheő
Attila megható és mégis értelmű Rákóczi
fejedelem volt, Abonyi Géza nagy jellemező
erővel játszotta Mikest és Tasnády Ilona
Kőszeghy Zsuzsi szerepében talált néhány
szépen muzsikáló hangot.

A *fiú nem ülhet vissza*. Az agg Kossuth
turini száműzetésébe keserű hír röppent.
Rendelet készült Magyarországon, hogy az
emigrációban élők elvesztik magyar állam-
polgárságukat. Szörnyű szatfrája ez a sors-
nak, hogy éppen Kussuthot, a legnagyobb,
legtisztább magyart tagadja így meg a
hazája. Kossuth magyar urakból álló kör-
nyezete felháborodva tiltakozik és biztatja
Kossuthot, hogy lázadjon fel, személyének
óriási súlyával, szavának ellenállhatatlan
varázserejével tiltakozzon a méltatlan ren-
delet ellen, bélyegezze meg az országot,

me
De
szá
bár
szü
E
han
a n
ját
sze
A
hár
ker
oká
Gy
mín
dol
lelk
és

E
és
frtá
vilá
san
T
A
fele
val
mel
és J
kell
E
stro
full
mes
vac
A
lön
hírt
nyü
felé
a p
áru
A
Jac
meg
tett
lelk
ilye
vélt
felé
fele

Meg

mely így bánik legnagyobb embereivel. De Kossuth nagy lelke nem hajlik az úszító szavakra. Lehajtott fejjel mondja, hogy bármilyen igazságtalan és kegyetlen is a szülő, a gyermek sohasem üthet vissza.

Kürti József maszkban, mozdulatban, hangban megrázó erejű Kossuth volt és a nagy hatású drámai képet kitűnő színészi játékkal támogatták Forgács Antal, Garamszeghy, Rápolti Anna és Bodnár Jenő.

A közönség tüntető szeretettel fogadta a három egyfelvonásost és ha a siker titkát keressük, úgy annak egyik legnagyobb okát abban találjuk, hogy Somogyvári Gyula hittel írja darabjait. Távol áll tőle minden trükk, tiszta irodalmi eszközökkel dolgozik, nem szenzációt hajszol, hanem a lelkekhez szól és éppen ezért van mély és maradandó hatása írásainak.

MINDEN FÉRJ...

Egy vígjáték, melyet minden asszonynak és leánynak meg kellene néznie. Angolok írták: Chesterton és Neale. A hangszerelése, világfelfogása, színe, zamatja százszázalékosan modern, őszinte és merész.

Témája a: *Szerellem!*

Armstrong a legboldogabb házasetletet éli feleségével. Gyengéd, figyelmes férj, akit valósággal bálványoz a felesége. Két gyermekük van: Jill, a mai sportlady típusa és Jack, egyetemi hallgató, világos koponya, kellemes, életvidám fiatalember.

Egy napon megjelenik a családban Armstrongné nővére, egy epés, szemfogató fullánkossnyelvű hölgy, aki felháborodva meséli, hogy Armstrongot együtt látta vacsorázni fiatal titkárnőjével.

Armstrongné mosolyogva és minden különösebb felindulás nélkül fogadja ezt a hírt. Egyáltalában nem találja olyan szörnyű dolognak, hogy a férje időnkint másfelé is szórakozik. A gyermekek is mulatnak a papa flörtjén és valósággal kiutálják az árulkodó, gonosz nénit a lakásból.

A véletlen azonban úgy akarja, hogy Jack szemtanuja lesz annak, mikor atyja megcsókolja Maudot, a titkárnőt. Ez a tettenérés végzetes hatással van a fiú lelkére. Felháborítja a gondolat, hogy apja ilyen kétszínű játékot folytat a szentnek vélt családi otthonban és egy hatalmasan felépített, drámai erővel duzzadó jelenetben felelősségre vonja Maudot és tiltakozik az

ellen, hogy atyját elcsábítsa. Maud hidegen és gúnyosan utasítja vissza a tejfölös szájú ifjú beavatkozását, mire a végletekig felizgult Jack most már az édesatyját személyesen vonja felelősségre.

Ez a jelenet a modern színpadirodalom remeke. Az apa hidegen és fölényesen utasítja vissza fia támadását, megmagyarázza néki, hogy néki egyéni élete is van és sem férfi, sem atyai minősége nem akadályozhatja meg abban, hogy a maga vá-

Apáthy és Turay modern testvéreket. Nagy György egy kedves vőlegényt játszik a „Minden férj” című darabban (Aldor felv.)

Megrázó, mint elhagyott feleség, bájos, könnyed, mint anya (Akna Vilma) (Aldor felv.)

gyait is kiélje. A fiú támadása teljesen visszafelé sült el. Mert Armstrong házasságtörése eddig egyáltalán nem zavarta a családi harmóniát. Jack támadása azonban kirobantotta a lefékezett, lappangó indulatokat és Armstrong brutális őszinteséggel jelenti ki, hogy válni fog és a titkárnot veszi feleségül.

A harmadik felvonás ismét új, frappáns fordulatot hoz.

Armstrongné elhagyta a házat és a férj immár szabadon fogadja kedvesét, akivel boldogan közli, hogy feleségül fogja venni. De ekkor jön a meglepetés. Maud meg-rökönyödve tiltakozik Armstrong szándéka ellen. Néki eszébe sínesen feleségül menni hozzá. Ő modern, önállóan kereső, sorsa felett szabadon intézkedő lány, aki szívesen lett barátja az érdekes, elmés, gavallér Armstrongnak, mert igen kellemes barát-nak találta, de viszont egészen másnak képzei a férj ideált. És a jelenet végén magára hagyja az elképedt, kijózanodott Armstrongot, aki csak most ébred gyámol-talansága és ostobasága tudatára.

Ebben a válságos pillanatban jön vissza Margaret, a feleség. Az okos asszony egy perc alatt mindennel tisztába jön, nem tesz szemrehányást, nem rögtönöz jeleneteket, egyszerűen elfoglalja ismét a háziasszonyi

tisztséget és a nézők érzik, hogy a nagy vihar után ismét teljes és tartós szélesend következik Armstrongéknál.

Mennyire okos, emberi és őszinte írás ez! Milyen hatalmas visszhangja volt a nézőtérén! Nemcsak a művészeket ünne-velte, hanem a szerző szavainak igazsága mellett is tüntetett.

Az előadás sok érdekességet hozott. Így például hosszú idő után viszontláthattuk Aknai Vilmat. Pasztelles szókesége, finom poétikus lénye nagyszerűen simul szerezpé-hez. Apáthy Imre kitűnő színész, aki ebben a szerepben a legelső közé emelke-
dett. Turay Ida elragadóan kedves és üde volt, Beregi Oszkár csupa férfias tempera-
mentum és erő, Szabados Piroska remekbe metszett pletykás nagynéni, Déghy Piri bájos szobalány és Nagy György rokon-
szenves udvarló volt. De a siker oroszlan-
része veretlenül Apáthy Imrének és Ákos Erzsinek jutott. Második felvonásbeli nagy jelenetük döntötte el a darab sorsát, amely az első felvonásban még ingadozott, a másodikban szédítő erővel ívelt föl és a harmadikban százszázalékos győzelemhez érkezett.

Bárdos Artur rendezését és Lakatos László kitűnő fordítását kell még dicséret-
tel megemlítenünk.

KÉK LÁMPÁS

A szezon első nagy operettje. Kissé későn hozták ki. Ha a színház véletlenül ezzel startolt volna, úgy egészen másképpen alakult volna a Király-színház sorsa.

A színpadon együtt látjuk mindazt, amit csak az operetti fantázia el tud képzelni. Meglepően szép és hatásos díszletek, pazar jelmezek, nagyon csinos görlok és végül olyan pazar bősége a női és férfi sztároknak, amilyenre a szezonban még alig volt példa.

A meséjében is hoz bizonyos modern zamatot, mert az operett férfi hősei kémek.

1913-at írunk. Heindl altábornagy nagy estélyt rendez bécsi palotájában unokahuga, Elly tiszteletére. Elly is nagy meglepetést tartogat a nagybácsi számára: megsúgja, hogy menyasszonya lett Szilassy Miklós huszárkapitánynak. A nagybácsit meglehe-
tősen kínosan érinti a dolog, mert éppen ezen az estélyen közli Szilassyval, hogy hala-
dékitalanul Odeszába kell utaznia, ahol az osztrák-magyar monarchia részére kémked-
nie kell. Minthogy Szilassy kitűnően éne-

Honthy Hanna, Nádor Jenő

(Áldor felv.)

Mimi Shorp, Kabos Gyula
(Seidner felv.)

kel. A terv az, hogy Odeszában mint bérénekes fog egy mulatóban szerepelni. Ezt természetesen nem árulhatják el Ellynek, aki azt hiszi, hogy vőlegénye egy táncosnó után szökött Varsóba.

A második felvonás az odeszai Kék lámpás című előkelő mulatóban játszódik le. A díszes vendégek sorában sűrűn jelenik meg Bronszkaja nagyhercegnő is, aki az újonnan szerződötetett bérénekes kedvéért látogatja a mulatót. De itt látjuk Osztrovszky grófot is, aki az első felvonásban lakáj ruhában kémkedett az altábornok palotájában és munkájának sikeres elvégzése után tért vissza Oroszországba, ahonnan eredetileg Bronszkaja hercegnő iránti boldogtalan szerelme miatt ment Bécsbe.

Osztrovszky természetesen felismeri Szilassyt, de még nem bizonyos gyanujában. Gyanujából csak akkor lesz bizonyosság, mikor a szerelmében csalódott Elly is megjelenik a mulatóban és ott féltékenységekben nagy jelenetet rendez, melynek során Szilassy személyazonossága kétségtelenné válik. Osztrovszky parancsot ad, hogy Szilassyt tartóztassák le. A nagyhercegnő azonban, akinek az amerikai néven szereplő énekes nagyon megtetszett, úgy rendelkezik, hogy Szilassy menjen fel palotájába és ott folytassák az éjszakai mulatozást.

Osztrovszky a hercegnő palotája körül állíttatja fel az őrséget azzal a szigorú parancsal, hogyha Szilassy kilép, azonnal fogják el.

A drámaian feszült helyzet azonban mégis jóra fordul. A nagyhercegnő ugyanis megsajnálja Szilassyt és rokonszenves menyasszonyát és érdekükben hajlandó feláldozni magát. Meghallgatja az évek óta reménytelenül epekedő Osztrovszky gróf ostromát, de csókjának ára van: szabadon kell engedni Szilassyt! A gróf boldogan állja az alkut és mire a függöny legördül, két házasság sorsa pecsételődik meg. A nagyhercegnő a gróf felesége lesz, Szilassy pedig Ellyt vezeti oltárhoz.

Az operett sok hatásos jelenete közül legsikerültebb a második felvonás nagy mulatós jelenete, melyet Tihanyi Vilmos, kitűnő főrendező bravúrosan és izgalmas tempóban tudott mozgatni. A görlek felünlően jól táncoltak, amihez nem igen vagyunk hozzá szoktatva és ez viszont a

táncokat betanító Gonda László érdeme, aki személyesen is szerepelt néhány virtuóz, akrobata táncossal.

Az operett vezető szerepeit a legkiválóbb sztárok játszották. Így láthattuk együtt Honthy Hannát és Kosáry Emmi. Mindketten hódítóan elegánsak voltak, a primadonnávetélkedésnek a közönség örülhetett legjobban, mert olyan káprázatos ruhákat láthatott, melyek már egymagukban is fél sikert jelentettek. Szép és kultúráltnak éneküket, nobilis, ötletes játékukat számtalan nyíltszíni taps jutalmazta.

Új volt egy bécsi táncosnő szerepében Shorp Mimi. Sok természetes jókedve, közvetlensége és főleg boszorkányosan ügyes táncudománya egy csapásra a sztárok sorába emelte.

A férfi fronton Nádor Jenő és Kertész Gábor az elegáns, férfiasan hódító és nagyon szépen éneklő bonvivánok és az ellenállhatatlan humorú Kabos Gyula vezettek. Fodor Artúr, Zátory Kálmán, Csikós Rózsi, Miklós Rózsi, Vörös Anikó és D'Arrigó Kornél neveit kell még kiragadnunk a művészek rohamcsapatából, mint akik legvitézebben és leghatásosabban verekedték ki a sikert.

Brodzky Miklós ezúttal komolyabb ambíciókkal lépett fel. Zenéjét helyenkint vígoperai magasságokba emelte, de igazi sikere mégis csak ott volt, ahol a könnyed melódiákat szólaltatta meg. Különösen néhány orosz stílusban készült dala tetszett nagyon. Nagypál Béla karmester lendülettel és minden árnyalatra kiterjedő figyelemmel vezényelte a zenekart.

Farró Pál.

Plágium

IRTA: ORBÓK ATILA

Mostanában nagyon gyakran halljuk ezt a szót. Olyan könnyedén vetik oda, mintha a világon a legegyszerűbb dolog lenne megállapítani, hogy mi a plágium. Olyan egyszerű, mint az ezüstkanálopás. Pedig éppen azért nehéz az irodalmi tolvajlást megállapítani, mert a legtöbb esetben az ezüstkanál a tolvaj zsebéből egészen más formában kerül elő, mint ahogy ellopta. A kávéskanálból mérőkanál lesz, az ezüstkanálból alpakka — vagy aranykanál. Mert ilyen eset is — előfordul.

A plágiumnak hatalmas irodalma van. Jogi, esztétikai, morális szempontból vizsgálták a kérdést jeles akadémikusok. Köteteket írtak és plagizáltak össze a problémáról. De mind a mai napig sem definiálni nem tudták, hogy mi a plágium, sem körülhatárolni, hogy hol kezdődik a plágium, vagy hol végződik.

Az irodalom anyaga az élet — mindennel, ami benne van. Tehát az irodalommal együtt. Az író az élethől merít és vödörrel belemér olykor az irodalomba is. Minden író, akarva nem akarva, plagizál, — de azért igazi író sohasem plagizál. Mert az igazi író kezében minden téma magán viseli az ő sajátos egyéniségét, az igazi író anyaga átfurmálódik — egyéni alkotássá lesz. Igazi író, még ha akar, sem tud plagizálni. A rossz író mindig plagizál, mert minden alkotása utánérzésből fakad. A rossz író nem ad semmit magából, hanem mindent másokból merít. A jó író egyénisége még akkor is kiütözközik, amikor fordít.

A plágium legprimitívebb formája az, amikor Nagy János meglátja Kis Péter versét, lemásolja, aláírja a nevét és közlést, mint saját költeményét. Gyakran előfordul az ilyesmi, mert rengeteg Nagy

János szaladgál a világban, aki szeretne olyan híres és ünnepezt ember lenni, mint Kis Péter. Mint ahogy rengeteg ember van, aki szeretné, ha a más pénztárcája az ő zsebében lenne. A pénz és a hiúság mozgatja a világot. A más pénztét vagy szellemi kincsét ellopni egyformán undorító bűn. De plagizálni talán még csúnyább dolog, mint ezüstkanalat lopni. Az ezüstkanálopásnál nagyobb a rizikó. A más szellemi kincsének a tolvaja nem kockáztat annyit, mint a közönséges tolvaj. Eppen azért utálatosabb is.

A lopásnak vannak finomult formái. A nagy ravaszsággal, raffineriával véghezvitt lopásnak ezer és ezer válfaja van. Csalás, hamisítás, sikkasztás... A dilettáns tolvaj egyszerűen lop. A hivatásos tolvaj a mesterség fejlett trükkjeit alkalmazza.

A dilettáns kis plagizátor lemásolja a más munkáját és aláírja nevét. Az írás mesterségében benne élő plagizátor már nem ilyen egyszerűen csinálja a dolgot. Nehezebb is megfogni őt. Ismeri a kibúvókat. Az „író” vagy rég elfelejtett írótól lop és modernizálja az illetők írásait — vagy csak részleteket lop. Mondjuk témát, ötletet. Meg sem lehet fogni. Egyik embernek eszébe juthat ugyanaz, ami a másiknak.

Kivált színdaraboknál könnyen megy a dolog, mert a színdarab egészen speciális műfaj. Ami a regénynél, a novellánál nem a lényeg: a téma, az ötlet *úgyzólban minden a darabnál!* Ha megvan a téma, a jó ötlet, a darabgyáros „író” színpadismeretével, rutinjával, mesterségbeli képességeivel fel dolgozza a lopott anyagot — és boldogul.

Ne adj Isten, hogy valaki azt merje állítani, hogy lopott! Minden betű, minden sor az övé. Az ő mesteri, illetve mester-

emberi kezére vall. Csak a lényeg nem az övé. De eszébe juthatott neki is. Mert a téma, az ötlet légnemű valami. Ki tudná meghatározni, hogy honnan ered, kinek jutott eszébe először. A témát és az ötletet a szerzői törvény sem védi, mert a gyakorlat reávezette a jogászokat az igazságra, hogy a témának és ötletnek nincsen gazdája.

*
Valamikor a színház az írókat és az irodalmat szolgálta. Ma fordítva van. Az író szolgálja a színházat. A trükk, a hatás, a siker a fontos. Igazi író pedig nem szívesen alkuszik meg. A színháznak író-mesteremberek kellene, akik megírják, ami a közönségnek (az igazgatók hite szerint) kell. A mesterember jól ismeri a színészeket, a színházat, rutinja és technikája van. Témája már kevésbé. De ez nem baj.

A téma nem probléma. Hisz könnyű hozzájutni. Esetleg egészen legális úton. Például venni. Kézpénzért vagy tantième-percentért. Hiszen annyi igazi író van, aki a mesterségbeli dolgokat nem tudja. És a színigazgatók nyakán sem lógnak reggeltől-estig.

Igy aztán szépen megszületik a *legális plágium*. A színlapon a színházi felsőrész-készítő neve szerepel csak. Aki a darabhoz a *lényeg*et, a témát, az ötletet, az elgondolást adta — az nincs sehol.

Van egy népszerű „írónk”, aki soha, még *vétellenül sem* írta meg a saját témáját! Szép sikerei vannak. A színlapon egyedül szerepel. De mindenki tudja róla, hogy vagy veszi a témáit — vagy szerzi.

De ki merné hangosan kimondani? A színpadi szerző becsülete olyan, mint a női becsület. A bizonyítás útja el van zárva. Az irodalom jeles kokottjairól mindent tudnak az irodalom berkeiben, de hallgatnak róla.

*
Vannak akaratlan lopások is. Az emberek

szeretnek az íróknak témákkal kedveskedni.

Egy kiváló írókkal történt, hogy egy barátja elmondott neki egy pompás dráma-témát. Az életben megtörtént esetet.

Az író lázas lelkesedéssel megírta a témát. Amikor kész volt a darabja, benyújtotta az egyik színházhoz. Az igazgató elképedve adta vissza.

— Ezt a darabot most játszom századszor — mondta.

A kiváló író nem járt gyakran színházba. De a jóbarát igen. A jóbarát látta a darabot. Szórakozott ember volt, pár hónap múlva azt hitte, hogy a darab történéseit csak hallotta. Hogy megtörtént eset. És a kiváló író megírta *eredeti* darabját, amelyet egy kollegája tollából ugyanaz a színház már százszor játszott, ahová benyújtotta.

*
Az ember még önmagától is plagizál. Egyszer írtam a Délibábnak egy novellát. A szerkesztő elolvassa és azt mondja nekem:

— Én ezt a novellát már olvastam!

— Lehetetlen!

— De igen... Két-három év előtt a Délibábnak.

— Lehetetlen! — tiltakoztam elképedve.

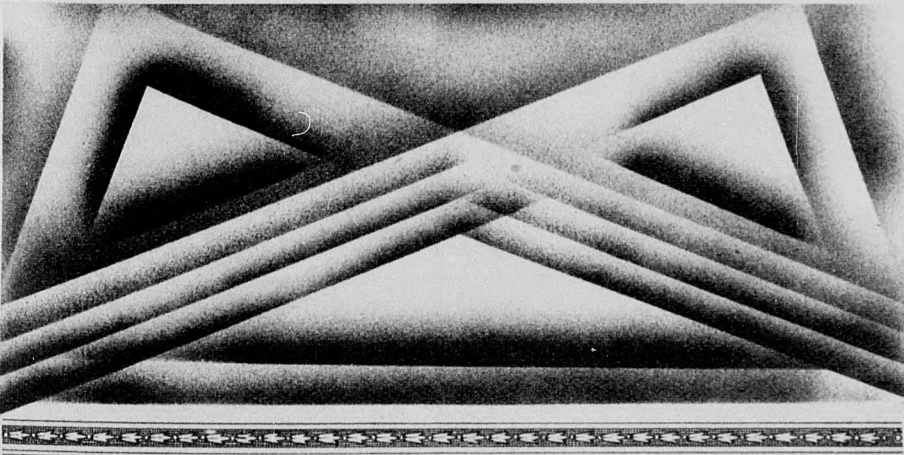
A szerkesztő átlapozta a régi évfolyamokat. És diadalmaskodva mutatta meg — egy régi novellámat.

Három év előtt megírtam ugyanezt a témát, gyermekkorom egyik élményét. De elfelejtettem, hogy megírtam. És megírtam újra.

*
Igazi író nem plagizál soha. Aki plagizál, az nem igazi író.

Ez annyira igaz, hogy a hírhedt színpadi szarkák közül egyik sem lenne képes reá, hogy megírjon egy közepes hírlapi fárcácskát. De azért írók!

Mert az írás már nem művészet. Mesterség. Kivált a színházak táján.

megsúgja
magának

a hét legkedvesebb pletykáját, amelynek hősei a cinizmusáról ismert színházigazgató és az a fiatal szerző, aki már éveket óta szeretne színrekerülni a direktor színházában, de nem tud. Pedig más színházakban már sikere is volt.

— Hát halljuk, halljuk!

— Úgy kezdődött, hogy szerző barátunk újból felkereste a cinikus igazgatót. És leül, rágyújt és elkezd mesélni legújabb darabjának tartalmát. Mesél, mesél, aztán a vége felé így fejezi be: „És a darab úgy végződik, hogy amikor a szegény férfi már megpróbált mindent, megpróbált minden küzdelmet és látja, hogy minden, minden hiábavaló, ekkor a válságos pillanatban visszatér elhagyott feleségéhez...”

— Na és?

— Az igazgató ebben a pillanatban fétbeszakítja és fejszovába mondja: „Lehetetlen. Nem használhatom. En csak olyan darabokat játszom, amelyek happy end-del végződnek.”

— Hát ezekután árulja el, hogy a szezon vége még mit tartogat a számunkra.

— Túlnyomó részben operetteket tartogat, bár lesznek érdekes prózai bemutatók is.

— És pedig?

— A legközelebbi a Magyar Színháznak egy külföldön már nagy sikert aratott darabja lesz. Viktória angol királynőről szól a darab, a fiatal Viktória leányéveiről. És szenzációja az előadásnak, hogy az ifjú királylány szerepét Gaál Franciska játssza.

— Csakugyan?

— Bizony. Gaál Franciska, alighogy hazajött Berlinből, megkötötte a szerződést a Magyar Színházzal. Hónapok óta ez lesz az első fellépése Budapesten és a premier valószínűleg össze fog esni Budapesten egy másik Gaál Franciska — premierrel.

— Kétszer egyszerre Gaál Franciska.

— Ne gondoljon semmi fantaszlikusra. A másik Franci-premier nem színpadon lesz, hanem filmen. Egyébként Gaál Franci komolyan foglalkozott azzal a tervvel, hogy Pestet végleg itthagynja. Már gyönyörű lakását és föl szándékozott adni. Azt gondoljuk, hogy a tervből még sem lesz semmi. Gaál Franci továbbra is kettős szerepet fog játszani — külföldön filmen, Pesten pedig színpadon fog fellépni.

— Érdekes.

— Gaál Franciska most nem tudja, miért drukkoljon jobban. A Magyar színházei premierért, vagy pedig a filmpremierért?

— Halljunk egyéb darabokról.

Gaál Franciska

(Seidner felv.)

— Hát a Fővárosi Operettszínház hozza szíves huzavona után mégis megnyílik, hogy eljuttassák benne a híres Duschinsky-darabot, amely Ferenc Józsefről szól. A darabnak Bécsben óriási sikere van. Budapesten két színház, a Magyar és a Belvárosi közös együttesével fogják bemutatni a darabot a Fővárosi Operettszínházban és a próbák nemsokára meg is kezdődnek. Az eddigi tervek szerint Ferenc József szerepét Beregi Oszkár fogja játszani.

— Kíváncsi vagyok.

— No de a királydarabok sorozata ezzel még nem fejeződött be. Mert van még egy operett is, amely Erzsébet királynéről és Ferenc Józsefről szól. Nem kisebb ember komponálta a muzsikáját, mint Fritz Kreisler, a világhírű hegedűművész. Az operett címe: „Sziszi“. Ferenc József tudvalevően ezzel a névvel becézte Erzsébet királynét. A „Sziszi“ szintén igen nagy siker Bécsben. És valószínűleg Budapesten is az lesz.

— Tovább!

— Továbbá operettet fog bemutatni a szezon végén a Vigaszínház is, a szokásos pompás szereposztásban és abban a szellemes előadásban, amely a vígszínházi zenés előadásokat jellemzi.

— És mi hír a Nemzeti Színháznál.

— A legfrissebb hír, hogy a jövő szezonra néhány új taggal szaporodik az állami színház együttese.

— Kikkel?

— Magán-színházi sztárokkal. Mert Márkus László elhatározta, hogy kibővíti az együttest.

— És ki lesz az első?

— Az eddigi hírek szerint a szép Lázár Mária lesz az első, aki a magán-színházi sztárok gárdájából a Nemzeti Színház színpadára kerül. A tehetséges művésznőnek igen érdekes szerepkör kínálkozik a Nemzeti Színházban. De a névsor nem zárulna le Lázár Máriával, mert több színész és színésznő szerződtetését tervezi még Márkus László, hogy utat engedjen az igazi tehetségek érvényesülésének.

— És mi van a külföldről hazatértekkel?

— Hát kérem, majdnem a fél berlini kolónia már Budapesten van. Itt van Alpár Gitta. Itthon van a színészek közül Szőke Szakáll és a kövér Szemes Ernő.

Elsülyed a íráók piramisa az emberi tudás hatalmas épülete mellett s ezt az épületet játszva megismerheti Tolnai Világlexikonából.

Benedikt
Ilus
(Kis Pál
felv.)

Hazajött Székely István, a filmrendező is. Azt már az imént mondtam, hogy Gaál Franciska itthon van. Ábrahám Pál is itt van. Sőt, ha már itt tartunk, azt is el kell mondanom, hogy az egyik pesti színház már tárgyalásokat folytat Alpár Gittával.

— Igen?

— Még pedig egy szenzációs énekes szerepet kínált fel Alpár Gittának. Lehetőséges, hogy eljátssza és akkor a tavaszi szezon még ezzel a különös szenzációval is bővül. De nehegy azt higgye, hogy a kitűnő Szőke Szakáll elvonul a színpadtól. Ha az eddigi tárgyalások eredményre vezetnek, úgy a pompás komikus nemsokára egy pesti színpadról fogja megnevetetni a közönséget.

— Nagyszerű.

— Viszont vannak külföldre szerződő sztárok is. A legújabb ilyen szerződést Vaály Ilona írta alá.

— Hová szerződött?

— Bécsbe. Még pedig Hubert Marischka, a híres bécsi direktor szerződtette Vaály Ilonát a Theater an der Wien-hez, Bécs legelőkelőbb operettszínházához.

— Mit fog játszani?

— A „Glück muss man haben“ című operett női főszerepét.

— És most még néhány pletykára szomjazom, kedves fiatal barátom.

— Hát Rátkai Márton bölcs humorát jellemzi a következő eset. Egy notórius kölesönkérő állítja meg néhány nappal ezelőtt Rátkait. Közvetlen hangon rebegi: „Drága Marcikám, otthonhagytam a pénzemet, de láttam itt a kirakóban egy szép napernyőt, azt szeretném megvenni a feleségemnek. Nem adnál kölcsön harminc pengőt? Holnap délelőtt megküldöm neked.“ Rátkai nyugodtan csak ennyit válaszol: „Nézd kérlek, miért legyünk mi hol-

naptól kezdve haragba? Legyünk már máttól kezdve haragba! Nem adok".

— Tehetséges!

— A másik budapesti színészpletyka Brigitte Helm neve körül forog. Azt talán tudja, hogy nemrégén hogyan nevezték el azt a kedves pesti színésznőt, aki egy reklámfilmen a briketről énekelt egy kis reklámdalt.

— Hogyan?

— Brikette Helm. Ne szóljon közbe, mert folytatása is van a dolognak. Van Pesten egy tehetséges ifjú színésznő, akit eddig minden férjostromnak ellenállott. A szép kis színésznőt megkörnyékezték már szerelemmel, pénzzel, ékszerrel, de hiába. Az édes kis színésznő szívét eddig semmivel se lehetett lángragyújtani. Mire most ő is beállt a magyar Brigitte Helm-színésznők sorába.

— És mi lett a neve?

— Frigitte Helm.

— Mondjon valamit a prognózis előtt.

— Benedikt Ilusnak nagy sikerrel kerül színe „Jelentem alásnan” című kétrészes operettje. Az író jó kedves, fordulatos librettójához Kiszely Gyula írt hangulatos, fülbemászó muzsikát.

— Új színháznyitásról hallok.

— Igen, végre mégis megnyílt a Beszkárt-színház helyiségében „Beniczky Színpad” névvel. A megnyitó előadáson sikerrel került színe, József György, Szitnyai Rezső, Berkes Rezső háromfelvonásos „Kikeriki” című operettje.

— Új konferánsz mutatkozott be a mi nap?

— Igen, Kellér Dezső, a kinek humoros írásai a „Déliab”-ban is megjelentek, mint konferánsz szerepel ezuttal. Saját darabját a „Hurrá, technokrácia” című revüt konferálja estéként igen nagy sikerrel.

— Prognózis?

— Fedák, Csontos és még egy sereg sztár e héten. Csak siker lehet.

Az álmok beteljesednek! — Eljön a mesebeli herceg és elviszi a kis tündért... Az ilyesmi ma is gyakran előfordul, mert a hercegek szíve csak úgy dobban, mint azelőtt — ha olyan kis tündérre esik a pillantásuk, amilyen Irma Malkazouny, a csodálatos szépségű jugoszláv táncosnő. Leeds hercege, az angol király unokatestvére vezette oltár elé a fiatal művésznőt, akit képünk vérbeli herceg férjével együtt az egyik cannes-i előkelő hotel előtt mutat be, holdogyan, mosolyogva. Aml nem esoda. Éppen az anyakönyvvezetőtől érkeztek meg

kerül
észes
s lib-
latos,

Besz-
Szín-
iker-
nyai
másos

mi-

oros
ntek,
Saját
ímű
si-

ereg

En
mindig
boldog
vagyok...

Alpár Gitta
(H. Feidels)

Alpár Gitta Budapesten terveiről

Ezelőtt húsz egynéhány évvel egy egyszerű kis polgári lakásban kövér kisleány született. Már az első percben teletorokkal sírt, annyira, hogy a gólyát helyettesítő orvos megpacskolta a csecsemőt és azt mondta:

— Micsoda torok! Ebből énekesnő lesz.

A doktor jóslata bevált és most, hogy szemben ülünk a világhírű Alpár Gittával, azt mondjuk, húsz egynéhány év múlva:

— A művésznő mindég gyerek marad.

Szülei meleg, egyszerű lakásán felhúzott lábba kuporodik össze a pamlagon, míg mesél. Az jut eszünkbe, ugyanígy mondta el az Erzsébet téri gyerekesinyjeit, vagy iskolai eseményeit. Végtelenül egyszerű és közvetlen, semmi sincs benne a sztárok pózaiból.

Sima, fekete angol ruha, fehér gallérral, fekete lakkcipő, hálóharisnya — olyan, mint egy iskolásleány, csak platinaszőke haja, ötkarátos szolitérje árulja el, hogy felnőtt hölgy.

Alpár Gitta anyjával és férjével (Pául felv.)

ls
tre
je,
er-
om

Réz barnára van lesülve, fúsan sovány. Talán túlsóvány, jobb volt, mikor gömbölyűbbek voltak a vonalai.

Nevetve beszél, jókedvű, friss és boldog. — Sohasem vagyok fáradt, sohasem érzem a munka iramának ellenhatását, de mégis pihennem kell, már pedig az igazi pihenés csak Pesten a régi barátok, a családom között képzelhető el. Bár most nemcsak pihenni jöttem, hanem kis földet, házat akarunk venni. Ezt szeretném elintézni. Nekem, az uramnak is régi vágyunk egy kis birtok. Most megvalósíthatjuk. Tíz nap múlva Gustav Frölich értem jön, azután kezdődik újra a munka. Első állomás Bécs, filmezés Fejőssel, utána Spanyolország, újra film; közben részt veszünk az amsterdami Dubarry-ünnepségen. Őszre Londonból kaptam ajánlatot operettre, Párizsból operára. Ha be tudom osztani, mind a kettőnek eleget teszek. Nagyon, nagyon örülök a londoni szereplésnek, úgy érzem, új állomás a pályámon.

— Mit szeret a művésznő a legjobban játszani?

— Teljesen mindegy. Az operák közül a „Traviatá”-t szeretem a legjobban, az operettben a Dubarry a legszebb emlékem, a film izgat leginkább, azt csináltam a legkevesebbet. Mindegy, mit játszom és hála Istennek, semmi sem árt a hangomnak. Szeretem a munkámat, én mindig boldog vagyok, hisz beteljesedett legtitkosabb vágyam, hogy bejárjam a világot.

Hírnév és utazás volt a kis akadémiai növendék álma és ezt elértem. Nagyon jó, soha az életemben nem voltam rosszkedvű és annyi gyönyörű emlékem van. De a legkedvesebb, hogy a Dubarry századik előadására Gustav meglepett egy babával. Pont úgy nézett ki, mint én, a ruha, az ékszer is pontosan le volt másolva.

— Milyen férj Gustav Frölich?

— Ideális férj, mindig otthon ül. Mi igazán olyan „két dudás” vagyunk, akik jól megférünk egy csárdában. Cserélgetjük egymás szerelmesleveleit és csak egymáséit olvassuk el. Ha nem dolgozunk, nem mozdulunk el hazulról, legföljebb sportolni. Sokat lovagolunk, ez a kedvenc sportunk.

Alpar Gitta az autójával

Alpár Gitta a Madame Dubarryban

(Harlip felv.)

A berlini házuk kertjének sarkában van egy kis magyar ház. Gustav lepelt meg vele. Itt szoktunk olvasgatni, Itt pihenünk. Gustav komoly, művelt fiú, szereti az otthonát és a jó könyveket. Sokat gramofonozunk. Gustav nem tudott táncolni, én tanítottam meg, most meg már úgy belejött, hogy délutánokon át táncolunk otthon, kettesben, gramofózenére.

A háztartást magam vezetem, erre büszke vagyok. A születésnapomon estélyt adtunk. A házban nagy büffé volt, a kis magyar házacskában pedig, felügyeletem alatt, gulyást csináltak; lassanként minden vendég a kis házban szorongott a gulyásom szagára.

Gustav szereti a házikosztot, mikor filmezik, magam viszem neki a stúdióba az ebédet hazulról.

Főszórakozásunk: a boxmeccs, a lovastjátékok. Sport, munka, egyszerű élet az elvünk, ezért nem vagyunk soha fáradtak.

— Mire költ a legtöbbet a művész nő?

— Spórolunk! Kevés, de jó ruhám van. Farsaságba keveset járunk. Költséges passzióink nincsenek, mert spórolunk.

— Miért ez a nagy takarékoság?

— Mert ha együtt lesz egy bizonyos összeg... szeretnénk egy babyt. De csak akkor, ha az összeg együtt lesz. Most szép az élet, de mindketten sokat nélkülöztünk pályánk elején (erről nem beszél az ember), azt akarjuk, hogy a mi gyerekünnek soha, de sohase kelljen nélkülözni.

— Szereti Berlint?

— A németek nehezen meghódíthatók, de ha ez sikerül, lelkesek. Engem szeretnek, „die Gitta“ a nevem Berlinben.

Néha nagyon kedvesek. Eszembe jut egy eset: Gustávval a városba mentem vásárolni. Míg a boltban voltam, az uram kint várt az autóban. A berliniek tudják, hogy egymás nélkül nem megyünk sehová, így történt, hogy mikor egy munkás ment el az autó előtt és egyedül látta az uramat, kedélyesen így szólt: „Na, Gustav, hol hagyta a Gittát?”

Tényleg mindig együtt vagyunk. Ha Gustav filmezik, én az öltözőjében tanulok; mostanában angolul; együtt ebédelünk,

Alpár Gitta a „Dubarry“-ban
(Gutenberg felv.)

Alpár Gitta és Gustav Fröhlich
egy premier után

Megvárom és együtt megyünk haza. Alig várom, hogy már végezzem és értem jöjjön. Még tíz nap! Elég sok...

Alpár Gitta édesanyja ebédre terít, a régimódi ebédlőben összegyűlt a család. Gittát egyáltalában nem kezelik otthon sztárnak, imádják, de bizony az édesanyja ma is egzecírozza — és Gitta olyan engedelmes gyerek.

Otthon most Gitta kis unokaöccse a sztár, a művésznővel jött Berlintől. Az unokának még jobban örül a mama, mint világhírű leányának.

Alpár Gitta régi helyére ül az ebédlőasztalnál, nyújtja a tányérját. Az első ebéd a szülői házban. A kedvenc ételét kapja.

Nevet, nevet, jókedvű. Igazán boldog ember. Hátha még meglesz az álmodott itthoni kis ház és a baby...

Gyenes Rózsa dr.

M
min
val
igaz
igaz
Met
női
kod
E
nyo
nyo
gyo
tam
lág
min
szá
het
I
Abh
sült
szor
és r
hon
szár
meg
de
szín
ó e
egy
S
is t
sát
mek
kül
miá
ban
men
plon
szen
har
rev
kod
ha
ját
kis
dem

A színpad

Utolsó fejedelema asszonya

Mikor Jászai Marit a színpadon láttam, mindig az volt az érzésem: ez az asszony valóban királynőnek született. Ő volt az igazi Gertrudis, az igazi Stuart Mária, az igazi Erzsébet angol királynő, az igazi Medea és Shakespeare megálmodott királynői asszonyalakja, a hatalmas, erős uralkodásra teremtett nagyszony.

Ha nem születik egy szegény asztalos nyomorult kis falusi szobájában, de királyi nyoszolyán, akkor sem lehetett volna nagyobb, fönségesebb és el tudtam volna őt képzelni egy világbirodalom trónusán, amint mindenkinél méltóbban egy ország sorsát intézi. Született tehetség volt és született nagyság.

Ismertem a magánéletét. Abban a szerencsében részesültem, hogy kevésszámú asszonybarátai közé számítottam és nagyon sokszor jártam otthonában. Megismerhettem Jászai Marit, az embert. És ez a megismerés nem csökkentette, de fokozta azt az érzést, mit színpadi lénye ébresztett, mert ő erényeiben, de hibáiban is egyaránt nagyvonalú volt.

Sohasem szégyelte és nem is titkolta alacsony származását és sokat mesélt nekem gyermekkoráról, szenvedéseiről, ami különösen komédiás hajlama miatt zúdult rá. Apját a faluban Szent Józsefnek hívták, mert különösen ájtatos, templomos ember volt és ez a szenteskedő ember irtózatos haragra lobbant, mikor észrevette a kis Mari komédiás-kodó furesságait. A kislány ha csak tehette, színházat játszott. Maga köré gyűjtötte kis mezitlábás pajtásait és mindenféle óeska holmikba öltözve,

színházadit játszott nekik. *Mindig tragédiát.* Mesélte, hogy egyszer így játék közben annyira megfedkezett magáról, hogy kicsiny, ügyetlen partnerét majdnem megfojtotta. Máskor pedig, oly erővel vágta magát a földre, hogy beütötte fejét az asztal sarkába és ájultan maradt ott.

Az igazi baj akkor következett, mikor vándorszínésztrupp érkezett a faluba. A kis Mari állandóan a ponyva körül settenkedett és egyszer sikerült belopóznia a

Jászai Mari, Kiss József,
Fedák Sári

*A vizionlátásig is szeretettel
Nélem. A jó világ is a legmeleg.
ebben olvastam híve. Jászai*

Jászai kézírása

komédiába. Amit ott látott, az végérvényesen lángra lobbantotta a kislány lelkében pislákoló parazsat és a kis Mari azon az estén elhatározta, hogy színésznő lesz mindenáron. Mikor a komédiából hazasettenkedett, apja már magából kikelve, vizeskötéllel várta őt. A feldühödött ember nekiesett a kislánynak és annyira összeverte, hogy orrán, száján dőlt a vér és hetekig mozdulatlanul, súlyos betegen feküdt. Jászai Mari ezt az első színházi estéjét sohasem felejtette el, mert ez a gyermekkori emlék gyakran kísértett élete során és sokszor emlegette barátai előtt.

Mikor a kislány meggyógyult, megszökött hazulról. Beállt a vándorszínészek közé és amennyire csak a körülmények engedték, tanult. Hogy mekkora tudásszomj élt abban a kis műveletlen lélekben, mi sem bizonyítja jobban, mint első házasságának története.

— Gyereklány voltam akkor még — mesélte Jászai Mari egy alkalommal — és egyetlen örömöm akkoriban az olvasás, a tanulás volt. Nehezen jutottam könyvekhez, hiszen egy szegény vidéki vándortársulat tagjainak nem jutott ilyesmire. Akkor szerződött a társulathoz Kassai Vidor, a már akkor is jólismert komikus. Egy vendéglőben voltunk elszállásolva és feltűnt nekem Kassai érkezésekor, hogy milyen nehéz máhái vannak. Nem voltam kíváncsi természetű, de mégis érdekelt, hogy mi is lehet azokban a nehéz kofferokban. Csakhamar megtudtam, — könyvek. A kis csúnya Kassai abban a pillanatban a legkívánatosabb férfi lett előttem. Hogy is ne, mikor olyan mérhetetlen gazdag volt. Ő rejtegette az én véghetetlen szomjúságom csillapító italát és én mindenáron inni akartam a tudás forrásából. Még aznap este elhatároztam, történjék akármi, de férjhez megyek Kassaihoz. Ugy is történt.

A társulat tagjai nem tudták mire vélni a dolgot. Szép, magas, jótermetű lány voltam akkor, a tehetségem is már mutatkozott. Akadt volna delibb legény is a számomra. Nem tudták megérteni miért

kapaszkodom a csúnya kis Kassaiba. Én nem árultam el titkomat, de éjszakánként, mint az uzsorás rejtett kincseiben, úgy turkáltam Kassai könyvei között és mohón faltam az élménytáruló ismeretlen csodákat. Kassai már akkor művelt ember volt, több nyelven beszélt, angol és francia könyveket is találtam a ládájában. Nekiestem a tanulásnak. Szenvedéllyel csináltam ezt, mint mindent, amit szeretek Uj világ tárult föl előttem. Kassai is taníttatott. Tetszett neki az én nagy igyekezetem és örömmel látta, hogy minden oktató szava termékeny talajra hull.

Máskülönben nem volt valami rózsás a házasetlünk. Kassai amilyen kicsiny volt, olyan nagy szarnok. Én is kemény legény voltam a talpamon, napirenden voltak tehát köztünk a civódások. Egyszer annyira megfélekedeztem magáról, hogy véresre vert. Anyai örömöknek néztem akkor elébe és a sors különös csapásaképpen elvesztettem az én első és egyetlen gyermekemet. Ezt nem tudtam megbocsátani Kassainak, elhatároztam, hogy elválok tőle. Ugyis történt. *Igaz, hogy addigra már az összes könyveit kiolvastam.*

Jászai Mari, mielőtt a színészethez került, cselédeány is volt. Maga mesélte, hogy olyan helyen kellett aludnia, ahol a patkányok lerágták copfjának a felét. Volt markotányosnő is, együtt küzdött és szenvedett a marsoló katonákkal. Talán innen magyarázható az a későbbi szinte szenvedélyes együttérzése, amivel a világháború alatt katonáink sorsát kísérte.

Emlékszem, egyszer télvíz idején kerestem föl otthonában. Hívott magához. Gyönyörű nagy szalónjában ült bundájába burkolózva és szerepet tanult. Az egész lakás dermesztő hideg volt. A már akkor hajlottkorú nagyszony kezei kékesek voltak a hidegtől, kérdeztem: — miért nem fűtött be? — Rám nézett és szinte sértődve válaszolt:

— Csak nem gondold, hogy én itt fűtött szobában kényeskedem, mikor katonáink a lövészárkokban fagyoskodnak?!

Szégyenülten hallgattam el és megértettem őt. Ez Jászai Mari. Akkor már minden ékszerét, minden értékes ruhadarabját odaadta a katonák javára. Lótott-futott ismerősei közt, összegyűjtött minden használatos holmit, élelmiszert és szeretetes magokat csinált a katonák számára. A lakása olyan volt, mint egy raktár. Minden szabad idejét a katonáknak szentelte. Nem volt olyan nap, hogy ne szavalt volna valamely

hadikórházban a sebesülteknek, az ő drága fiainak — mint mondani szokta, — és boldog volt, ha egy rövid időre feledtetni tudta fájdalmaikat.

Egyszer nagyon haragosnak láttam őt. Ez akkor volt, mikor katonáink nagy része visszatért a hadifogságból. Sokan magukkal hozták orosz feleségüket, kicsiny, szösze, kékszemű porontyokkal és bizony — szegény bevallani, — az orosz asszonyokat egyszerűen faképnél hagyták a katonák, amint honi földet éretek a talpuk alatt. Ezeket a szegény, elhagyott asszonyokat barakkokba szállásolták el és ott sinylődtek lerongyolódva, nyomorúságosan — amíg Jászai Mari kezébe nem vette a sorsukat. Amit ez a Nagyszony akkor művelt, az csodával volt határos. Ugy harcolt azokért a tehetetlen asszonyokért, mint az élő lelkiismeret. Felruházta őket, emberséges enniával szerzett nekik. Fölrázta és segítségre ostromozta a dúskáló hadigazdagokat, szaladgált hivatalos helyeken. Végre elérte a célját. A szegény orosz asszonyokat vonatra pakkolták és bőségesen ellátva Jászai Mari jóvoltából, hazafelé irányították őket.

Jászai Mariban kettős lélek lakott. Ő volt a legnőiesebb és a legférfiasabb asszony. Erős volt, határozott, nagyvonalú, gyöngéd, ellágyuló, sokszor kicsinyes egy személyben. Néha bámulnom kellett apró szeszélyein. Ezek közül egyik legjellemzőbb volt a szinte már mániákus tisztasága.

Egy alkalommal délelőtt csöngettem be hozzá. Éppen a kilincset fényesítette. Először azt hittem, a takarítónő ez az ócska holmikba bugyolált idős néni, de akkor rám haragozott a legzengőbb asszonyi orgánám, a Jászai Mari hangja:

— Isten hozott kedvesem, csak menj be, azonnal elkészülök. — Majd zsörtölődve fűzte tovább. — Látod, így kell nekem dol-

goznom, ha tisztaságot akarok. Ezek a takarítónők csak ott törölgetnek, ahol a papok táncolnak.

Legintimebb barátnőinek a konyhában adott uzsonnát. Ő is mindig ott érkezett. Nem szeretett nagy komédiát csinálni az ilyesből és nem akart rendetlenséget csinálni a szalónban, ebédlőben.

Igaz, az a konyha úgy ragyogott, mint egy patika. Jellemző, hogy mikor egy morzsát véletlenül leejtettem, Jászai azonnal lehajolt az öreg derekával és fölemelte. Kényelmetlen dolog volt nála vendégeskedni. Az edényt azonnal elmosogatta.

Aznap este Gertrudist játszotta, megnéztem. Félelmetesen nagy volt.

Jászai Mari megvetett minden alakoskodást, csalást és hamisságot. Akkoriban éppen egy színésznő szerelmi botrányát teregették a lapok. Egy családost ember vett el a feleségétől a színésznő, s az asszony öngyilkos lett miatta. Jászai Mari mérhetetlenül fel volt háborodva. Reprodukálhatatlan, erős kifejezéseket használt és alaposan megmondta véleményét az effajta nőkről. Különösen az fájt neki, hogy színésznő az illető, mert ő a színpadot egy szent piedesztálnak tekintette, ahová áhítatos, tiszta lélekkel szabad csak lépni. Aki a színészi becsületet lealacsonyította, az olyan volt előtte, mint a pap, aki meggyalazza az oltári szentséget. Utálta és megvetette azokat a színésznőket, akik csak kirakattak tekintik a színpadot, ahol árucikként mutogatják magukat.

— Sohasem voltam álszenteskedő — mondotta. — Ha egy férfit megszerettem, elvettem magamnak, de csak akkor, ha szabad ember volt. *Soha asszonytól férjet el nem csábítottam.* — És ez így volt igaz. Aki Jászai Marit ismerte, bizonyos lehetett benne. **Peterdiné Eugenia.**

Jászai Mari
és Beregi Oszkár a
Nemzeti Színház színpadán

Arva Józsi száz csodája

IRTA
MONACSI JENŐ

Amikor nemrég az Arva Józsi három csodája című mesejáték egyik operaházi előadásán a színpadon tartózkodtam (kivételesen szabad volt), mert e mesejáték egyik szerzője vagyok, egyik ámulatból a másikba estem, amikor percről-percre láttam, milyen hallatlanul bonyolult ennek az egyórás műnek színpadi elővarázsolása.

Csaknem egy egész órával az előadás megkezdése előtt kezdték meg a komplikált színpad felépítését. (A felépítés e nehézsége hozza magával azt, hogy az Arva Józsi mindenkor az este első darabja kell hogy legyen.) Ott álltak már hárman, az opera-

házi színpad uralkodói: Oláh Gusztáv szcenikai főfelügyelő, aki a mű kitűnő rendezője, Tolnay Pál műszaki főfelügyelő, a színpadi apparátus ura és Fülöp Zoltán, a ragyogó díszletek tervezője.

Vagy negyven munkás mozgott a színpadon. Valamennyien kipróbált emberek, akik részben évtizedek óta szolgálják az Operaházat. Mert ismerni kell ezt a színpadi csatateret. Minden este mennyi hallatlan munkával építik fel az operaművek színhelyeit. De az Operaháznál mindenki tudja, hogy a legeslegnehezebb feladatok egyike éppen az Arva Józsi előadása.

A sötétségbevezető magasságból köteleken eresztik le baloldalt a szegény halász kunyhóját, jobboldalt az Urfi csodálatos fantáziájából kipattant toronyszerű kastélyt. A kunyhó is, a kastély is többretegű emelvényen állanak. A kettő között folyik a patak, mely a gyönyörű dombos háttérből jó. A patakot különös festett hullámok jelzik, melyeket fel kell építeni. E hullámok megvilágítása is nagy gondot igényel.

Hálás, de hosszú feladat lenne végigkísérni az egész előadást és megmondani mindenütt, hogy azalatt az óra alatt, midőn Józsi zsákmányából a Halkisasszony

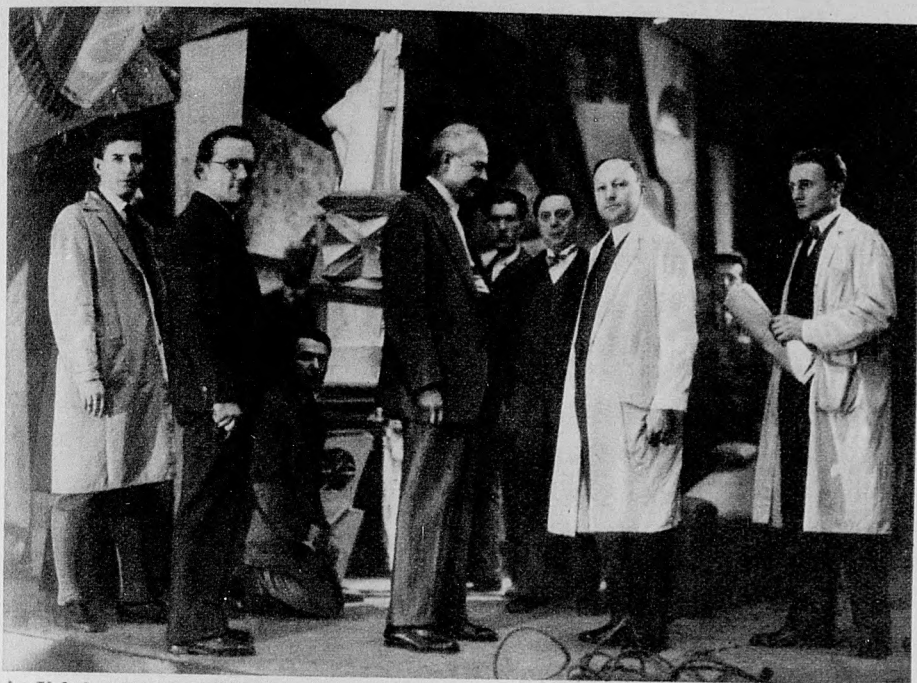
Oláh Gusztáv fölépítteti a műszaki „szellemekkel” az Urfi kastélyát

Gusztáv
únó ren-
felügyelő,
Zoltán,

a szín-
emberek,
álják az
a szín-
yi hallat-
vek szín-
ki tudja,
egyike

kötele-
y halász
odálatos
kasté-
obrétegű
t folyik
háttér-
t hullá-
E hull-
dot igé-

végig-
mondani
alatt,
asszony

Az Urfi kastélya előtt. Balról jobbra: Varga Bandi főszertáros, Fülöp Zoltán, Mohácsi Jenő, Butz Károly főfelügyelő, Tolnay Pál, Dostler Gábor ügyelő

lesz és ez a tündéri nő háromszor végezteti el a neki szolgáló szellemekkel a Józsi-rótt lehetetlen feladatokat, mi minden történik a színpadon és különösen a színpad mögött és tőle jobbra-balra. El kellene mondani, micsoda izgalommal jár az, amikor a Halkissasszony (ezen az estén Klier Nelli) lent vár az egyik sülyesztőn és abba trémázik bele, hogy vajjon másodpernyi pontossággal fog-e elindulni és ugyanolyan pontossággal fog-e a magasba érkezni vele a sülyesztő, amelyről át kell lejtjenie a csodálgató Árva Józsi (a ragyogó Zsedényi Károly) elé. Ugyanezen a sülyesztőn száll fel később, az Urfi víziójaként, a Halkissasszony egy dubléja, aki a félhomályban körültáncolja az Urfit (Csányi László alakítja felejthetetlen temperamentummal) és aztán eltűnik. Az első csodánál vizitündérek egész csoportja emelkedik ezen a sülyesztőn felfelé. De ugyaninnen jön fel a második csodánál az ezüsthíd.

A nagyszerű balletkarra, tündérekre, angyalkákra, ördögökre, Pótz Malvin, a balletiskola kitűnő tanárnője és Gilbert Irén, a lelkes balletfelügyelőnő vigyáznak. A nehéz táncokat Bordy Bella, Vera I., Verseczi L., Suba Gy., Nádas F. és az egész tánckar lejtik.

Árva Józsi három csodája száz technikai csodával épül fel. Bámulatos dolog mindaz, ami itten végbemegy. Beszéljünk röviden

a világítás birodalmáról, melynek Kornai János fővilágosító az uralkodója. Tudvalevőleg ennél a műnél mindig a színpadnak csak az a része kap világosságot, ahol akció folyik. A három faragó, aki komoran ül, a sors megszemélyesítőjeként az egész darabon végig a színpad jobboldalán, sötét lila fényt kap, amikor énekel. (Maleczky Oszkár, Kálmán Oszkár és Koréh Endre művészi teljesítménye.) Felettük az Urfi terme nyers és éles színekben pompázik, azt mondanám, vad spanyol színekben. A szende Józsi inkább pasztellszerű fényeket kap. Oláh Gusztáv hatvanegyféle világítást alkalmaz. Hatvanegy világítási jel van lefektetve egy külön partitúrában. De ezen a hatvanegy jelen kívül még negyven egyéb jelet kell megadni Dostler Gábor ügyelőnek a függöny szétnyílásától fogva, ő adja az összes sülyesztőjeleket, a szabályozó apparátusról kezelt világítási jeleket. (Az Árva Józsinál négy sülyesztő platform működik egyszerre.)

Varga Pál korrepetítor szédítő magasságban ül és onnan ad fontos világosító jeleket. Varga Bandi főszertáros pedig egyéb fontos ügyeket rendez el. Az Urfi palotájának összeomlásánál például pisztolyt süt el, hogy nagyobb legyen a dörgés.

Butz Károly főfelügyelő néhány igen fontos dolgot vállal azonfelül, hogy ott

Butz Károly kopog, Bártfayné sűg

(Vajda M. Pál felvételei)

van a szeme mindenén. Partitűrával a kezében ő kopog, valahányszor Isten őfelsége (Jászai András) öreg koldus képében áll meg a gonosz Urfi kastélya előtt. Ott van Bártfayné sűgőné mellett, aki nem sűgőlyukból olvas fel, hanem a három faragó közelében ül a szűnpad szélén, hogy kellő pillanatban figyelmeztesse őket a nehéz bevágásokra.

Érdemrend járna ki az összes munkásoknak.

*

A művészi apparátus nagyszerűségéről

néhány szót itt is kell szólni, bár nem tartozik a mai témához. Mialatt Fleischer Antal odakint Kósa György gyönyörű zenéjét vezényli a nagyszerű operaházi zenekarnak, azalatt Cieplinszki János, a szinte zseniális balettmeister, aki végtelenül nagy fáradozással alkotta meg a mű koerografiáját, egyszer itt, egyszer ott terem a szűnpadon és izgul, hogy a különböző táncsoportok kellő pillanatban jőjjenek és végezzék el gyönyörű feladatukat. Roubal Vilmos kar-nagy nagyszerű művészettel tanította be az Operaház kítűnő női kórusát és azonkűvűl a bűbajos gyermekkórust. Roubal vezényli azokat a pillanatokot is, amikor Szabó Lujza éneklő megejtően a szép csalógánydalt.

Az Árva Józsi utolsó perceiben összeomlik nagy robajjal az Urfi kastélya. Egész este úgy van az, hogy a sokféle színű jellel olyan technikai megmozdulások indulnak meg, melyeknek másodpercnyre kell történniök, mert egy jel elvé-tése emberhalállal járhat. De egészen ijesztő az Urfi kas-télyának összeomlása is. Négy szereplő,

Csányi László, az Urfi, valamint Sallay Zoltán, a hajdú és két másik hajdú ebben a pillanatban koromsötétben állanak az Urfi kastélyának szobájában. Lefelé zuhan-nak a sűllyesztőben. Közben pedig a fejük felett omlik össze a tizenkét méter magas vár. Mellettük pisztoly dördöl el. Gőz susterreg. Nagy lélekjelenlét kell ahhoz, hogy e rémes pillanatokban ezek a szereplők meg ne ijedjenek.

Mennyi munka, mennyi izgalom van hatvan ilyen percben!

Melyik a nő igazi arca -?!-

Az elegáns nő

Vajjon hány száz éve vitatkoznak, írnak, gondolkodnak azon az írók, művészek, költők, tudósok, polgárok, hogy melyik a nő igazi arca?! És ki tudná azt megmondani?! Ki tudná megfejteti a nagy talányt, a női arcot, amelynek ezer kifejezése annyi öröme, vágyának vagy gondnak és bajnak a kútforrása. Vajjon mi van a női mosoly mögött, mi van a tekintetek villanása alatt. Hol az a senki fia, aki megadja a megfejtést. Kaleidoszkópszerűen változik az

A mondain nő
(D'Ora felv.)

itt is
bár
k a
Mi-
r An-
Kósa
nyörű
yli a
raházi
zalatt
János,
eniális
aki
ry fá-
kotta
coero-
yszer
ott
adon
gy a
tánc-
pil-
jének
gyö-
ukat.
kar-
mű-
totta
aház
körü-
ül a
mek-
ve-
a
ami-
ujza
tően
ány-

Józsi
iben
ro-
kas-
este
nogy
ellel
meg-
dul-
yek-
yire
iök,
lvé-
állal
zen
kas-
plő,
llay
ben
az
an-
jük
gas
Göz
noz,
ep-

van

A társasághell nő

(Binder felv.)

„igazi arc”. Változott korszakok szerint, változik nemzetségek szerint, változik év, idő, hely és — főleg — hangulat szerint.

Hogy megváltozna a világ, ha ismernők a nők igazi arcát. Ha nyitott könyv volna minden arc, amelyről leolvashók a multat, a jelent és a jövőndőt. Mennyire megváltozna az irodalom, a költészet. Megszűnne a nő a nagy rejtély, a nagy kérdőjel lenni.

Nyugodjunk bele, nem valószínű, hogy valaha is megismerjük a nő igazi arcát. A női arc továbbra is a nagy titok marad, bármilyen változtatban is lesz szerencsénk vele találkozni. A sminkelt arc és a sminkeetlen, a kendőzött és a kendőzetlen mind meg fognak egyezni abban, hogy — kifürkészhetetlenek maradnak. A férfi továbbra is keresni, kutatni fogja a nő igazi arcát és továbbra is — nagyon ritkán fogja azt megtalálni. Talán jobb is így. Legyen a női arc továbbra is talány és sejtelem, szfinksz, ami vonz éppen a titokzatoságával, megfejthetlenségével és misztikumával. A férfinak továbbra is az legyen a feladata, hogy keresse, kutassa és ha lehet, kifürkéssze a nő igazi arcát. Legyen az továbbra is alapja minden regényességnek, szerelemnek, barátságának. Sőt — horribile dictu — házasságának is.

Maradjon a probléma továbbra is problémája az életnek, a társadalomnak és az egyénnek. Mi most a nagy problémát kis problémára egyszerűsítjük le.

Ime, három kép . . .

Kettő az igazi az arcról, egy a bábúrol. Melyik a bábú? Tessék kitalálni.

orsza-
nzeti-
, idő,
gulat

világ,
arcát.
min-
ók a
ndót.
iro-
ünne
nagy

való-
egis-
L. A
nagy
álto-
sénk
arc
ndő-
mind
ban,
enek
obra
a nő
—
neg-
gy.
bra
ksz,
tos-
égé-
fér-
yen
as-
e a
az
len
ek,
bile

to-
et-
az
gy
gy-

Somogyi Olga
térzenét hallgat
(Rozgonyi felv.)

DÉLIBÁB
RÁDIÓMŰSOR

ÁPRILIS 9 — 15-IG

A láthatatlan nézőtér

IRTA MOLY TAMÁS

Nem csupán láthatatlan, hanem a legnagyobb nézőtér a világon. És ez a rádió előadásainak nézőtere. Azt mondhatni, hogy maga az egész világ. A legkülönbözőbb helyen található a közönsége. Bizonyára még palotákban is. De a szegénység kunyhóiban mindenestre. A rádió a szegény ember öröme.

Tessék csak elképzelni: elviszi hihetetlen messzeségekbe a hallgatóit, ahová pláne ma csak a gazdag ember utazhatik és onnan küldi a hallanivalót. Egyelőre csak a hallanivalót. A látnivalót talán már holnapután. És akkor még tökéletesebb lesz ez a csoda.

A láthatatlan nézőtér a hallgatók ezrei figyelik, hogy mit hoz a rádió. És ha évekig hallgatjuk, akkor se tudjuk megszokni, akkor se tudunk beletörődni ebbe a csodába — még ma is frissen bosszankodunk, ha egyik-másik műsorszámra nem nyerte el tetszésünket. Tehát még nem hallgatjuk eltompultan.

A láthatatlan nézőtér százezreit persze nehéz egyformán kielégíteni. Szinte el se lehet képzelni olyan műsorszámot, mely édesmindnyájunknak egyformán tetszik. Egyiknek jobban, a másiknak sehogyan — hiába, nem lehet megteremteni az ideális tömegcikket, mely mindenkinek egyformán kedvére van.

A mai hallgató már tudja, hogyan megy az előadás a Stúdióban, melyben neki néha öröme telik. Egy arra külön berendezett szobában mondják, vagy játszó el a műsorszámot. A legtöbb előadót még mindig feszélyezi az a furcsa körülmény, hogy nem látja közönségét. Ez teszi kissé idegessé. Neki a Stúdióban csak hallgatói vannak.

A Stúdió műsora vakoknak készül. Ezek csak hallják, amit ott benn produkálnak, de nem látnak belőle semmit. Tehát az egyetlen, amire az előadónak ügyelnie kell, az, hogy a hangjával hason, még pedig kedvezően. Minden kívánatos hatást a hangjával lehet csak elérnie. És minden nem kívánatosat is csak ezzel ér el. Még pedig elég gyakran.

Az előadó hangja tehát legyen kellemes. Lágy, simogató, megnyugtató. Olyan, hogy

szívesen hallgassam akár egy órahosszat. De ez még csak a hang. Ha ez megvan, akkor ez a kérdés már nem is fontos. Mert akkor nyomban utána következik egy még jóval fontosabb követelmény. Az, hogy az előadó beszéljen tisztán, szépen, érthetően magyarul, ha magyar. Az már nem fontos, hogy milyen a német és a francia beszéde. A szép előadás talán tűrhetővé teszi még a vizállásjelentést is.

De ha már szépen beszél s a hangja is kellemes, akkor ez megint csak nem jelent semmit. Mert máris jelentkezik egy újabb követelmény s ez az, hogy az előadó beszéljen olyan értelmesen és szemléltetően, hogy azonnyomban megértsem. Aki figyelmesen hallgatja a rádióban elhangzó előadásokat, könnyen megállapíthatja, hogy igen sok előadó bizony nem tudja úgy elmondani a mondókáját, hogy én azt rögtön, mondanám: gondolkodás nélkül megértsem. Holott erre kell törekednie mindenkinek, aki a rádióban bármit előad. Mert csak így lesz előadása megfelelő.

Amikor tehát a hallgató plasztikus beszédet kíván hallani, melynek szavai olyan sajátos erővel hangoznak el, hogy arra készítelik képzelőerejét, hogy máris lássa lelki szemével, amit éppen most hall, sőt mi több: hogy elhiggye, amit a láthatatlan előadó elmond — akkor a hallgató persze mingyárt a színészre gondol, mint az ilyen előadások kétségtelen mesterére.

A színész művészetének egyik erőssége a kiváló előadóképesség, az elragadó beszéd, a hanggal is jellemezni tudás. Ha már egy színész is magában ennyi értéket jelent mint szereplő a mikrofon előtt, milyen egyszerű lehet akkor egy színművelődés a Stúdióból, igaz-e? Amikor a legkitünőbb színészek egy sora szórakoztatja a hallgatót! Nem is szólva a hozzáértő rendezőről...

Bizonyos, hogy szindarabot a mikrofon előtt másképpen kell eljátszani, mint színpadon. Mert hiszen a láthatatlan nézőtérben hemzseget hallgatósereg nem lát. Ezt a színházat vakoknak játszó. Itt tehát csak a hangokkal lehet hatásokat, kívánatos, hogy: művészi hatásokat elérni.

A Stúdióban előadott darabot csakúgy

be kell díszíteni, mint a színpadra vitt művet. Ha a darabot hozzáértő átdolgozta a rádióelőadás számára, akkor első sorban gondja volt rá, hogy a hallgatóval megérttesse: mi a jelenet *színhelye*. Nem úgy, hogy a színmű bevezető instrukcióját felolvastatja, teszem azt: „Pesti polgár szalonja; kissé elfakult bútorok. Jobb elöl íróasztal, rajta telefon; balra s hátul ajtó és így tovább. Hanem erre a célra kieszél külön megoldást és megírja a bevezető párbeszédet, melyekből kitűnik, hogy mit ábrázol a láthatatlan színpad.

Azután gondoskodik a díszletekről, melyeket persze megint csak hangokból állít elő. Ez így furcsán hat, amikor elolvassuk, pedig ezt is megszokták csinálni s ez hol egyszerű, hol már nehezebb megoldással jár. Könnyű például ilyen módon bedíszíteni egy pályaudvart, mert ennek állandó lármája jellegzetes, mindenki ráismer, amikor hallja és mint állandó hangháttér érdekesen teszi valóságosabbá a jelenetet. Szépen, nemes hatással lehet a hallgató elé varázsolni az erdőzsongást, vagy esti hangulatot falun, hazatérő nyájjal, de jól hat az ucca lármája is, mint hangháttér. Nehéz azonban megcsinálni ilyen módon egy-egy *szoba* hangulatát és a *csendet*, mely a szobában néha másodpercekig eltart, ami ilyenkor nagy idő.

Ezek az ilyen rádióelőadásnak *külső* keretei. Nagyon fontosak és ritkán kapjuk színműelőadások alkalmával. Talán azért, mert elősegítenék a hatást és a sikert. Mit lehet tudni?

A gyakorlott rádiórendező nem felejt el soha, hogy *vakoknak* játszik színházat. Tehát gondja van rá, hogy a *szereplők hangja* elüssön egymástól jellegzetesen. A férfiak hangja *ne* legyen egyformán zengő lánybariton, sem a nők hangja egyformán bájosan csicseregő. A megszólaló hangok keltsék azt az illúziót, melyre éppen szükség van az előadásnak és hallgatójának egyformán: a fiatalember hangja hason fiatalnak, nem tesz semmit, ha tulajdonosa véletlenül már idősebb fiatalember; a hangja legyen olyan, hogy elhiggyem neki mondjuk a huszonkét esztendő. És így tovább.

Ez azért fontos, mert az előadás folyamán a hallgatónak rögtön és könnyen rá

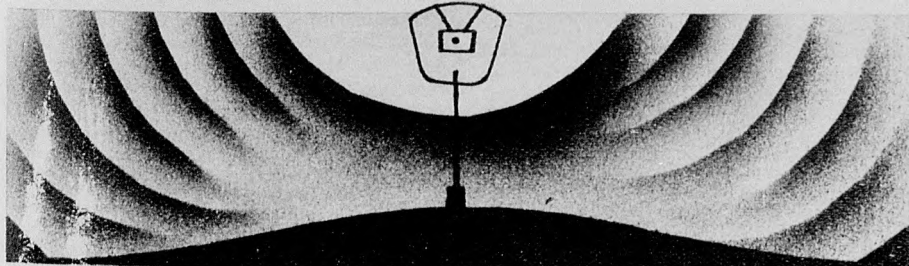
kell tudni ismerni minden megszólalóra. Akkor tudja megérteni és követni zavartalanul az előadást. Mert könnyen válik akaratlan bohózat a legnagyobb tragédiából, ha előadásközben figyelemmel hallgatom végig valamelyik döntő jelenetét és azt hiszem, hogy most a fiatal huszár-főhadnagy főzi még kissé tartózkodó szíveválasztottját, mire — de ekkor már késő — *utólag* eszmélek rá arra, hogy az öreg bankigazgató tárgyalt becsületben platinaszőkére megszült titkárnőjével. De ha valaki közbeszólna, hogy a fiatal huszár-főhadnagy sarkantyúja halkán és finoman peng és kardja olykor a földet éri... akkor megnyugtatom: én még soha se hallottam a Studióból közvetített katonadarabban sarkantyút pengeni.

Most rámutatok arra, hogy mire ügyel a *gyakorlott* rádiórendező. Arra, hogy *színeszei* a rájuk bízott szerepet *eljátsszák*. *Eljátsszák és ne olvassák fel*. Mert ez nem ugyanaz. Amikor a színész eljátssza a szerepét, akkor a hallgató elé állítja az alakot, melyet ábrázol. Amikor felolvassa szerepét, akkor közli a hallgatóval, hogy mi mindent mond a darabban, de nem mutatja be, hogy és miért mondja ezt.

A mikrofon előtt dolgozó színész kezében a szerepe. A szöveget olvassa. Már most megesik, hogy előadása közben lapoznia kell. Amikor az egyszerű és gyakorlatlan felolvasó lapoz, azt is meghalljuk és szinte látjuk, hogyan csinálja. Megáll a mondat közepén, talán az elválasztott szót se mondja végig, amíg nem lapozott. Nem baj. De milyen édes az, amikor a színész lapoz, még pedig hallhatóan. Ez hatásbontó, a varázs, ha volt, abban a szempillantásban megszűnik. Gyakorlott rádiórendező ügyel arra, hogy színészei zajtalanul lapozzanak.

Annál is inkább, mert a gyakorlott rádióhallgató viszont mindenre figyel és szinte vadászik az ilyen apró-cseprő hibákra, melyeket végül összead és erre rámutatva mondja: Az előadás nem volt jó!

A mi esetünkben igazán nem mindegy, mert a láthatatlan nézőtér, mely a legnagyobb ezen a földtekén, *százszáz* ülnek ilyenkor és hallgatják az előadást. Ennek tehát mindig a lehető legjobbnak kell lennie!

EGY VIDÁM RÁDIÓÁLLOMÁS TÖRTÉNETE

1.

Annyi novellát olvastunk már emberekről és állatokról, miért ne írhatnók meg egy bohém rádióállomás történetét is egyszer? Igazi self made államot, nem szedelt előfizetési díjat, nem törődött a kormánnyal, nem fertőzte meg semmilyen únalom, nem nőtt a nyakára semmiféle zeneakadémia.

Megmaradt helykén ütyörésző vidám legénynek.

2.

Úgy született, hogy nyolc-tíz rádióamatőr összállt klubnak. A városon kívül, jó háromnegyedóra járásnyira a szélső házaktól, szereztek egy kis klubkunyhót maguknak. Itt amatőrkedtek kedvükre. Amikor már minden taguak megvolt a maga kitűnő vevőkészüléke, eljött a szerencsét hozó haj is.

3.

Minden tag hazavitte remekbe készült vevőjét. A klubkunyhó messze volt, inkább otthon hallgaltak tehát. A klubélet halódott. Az alapítók nem ijedtek meg: ha a tag nem jár a rádióklubba, a klub fog járni a tagokhoz. Azért rádióklub.

Az elnök megkérdezte a póstát, összedül-e az állam, ha a klub saját adóállomást állít és azzal köszönt be a tagokhoz.

Nem dül össze, felelte a pósta.

A klubkunyhó erre előlépett stúdiónak

és adóállomásnak; néhány tag megépített mindent és elnevezte az adót EF8IC-nek.

4.

Az adó dolgozni kezdett. Nem volt műsorbizottsága, sem zenei tanácsa, még csak cenzúrát sem kapott. A klubtagok, vagyis a hallgatók kezelték: csupa vidámság folyt ezért benne. Szabadon kifigurázták a magán- és közállapotokat, amint azt derék adófizető polgárok kedélyes összejöveteleiken szokták. Azután derűsen zenéltek benne. Egyáltalában, mindig olyan műsort adtak, ami a népnek, önönmaguknak tetszett. Mindenki örült, a klubtagok rohanást szaporodtak. Az állomást elnevezték Radio-Fécampnak.

5.

A sok új tag egyre több műsorórát akart. A szabályos műsoradást azonban nem bírta még a megszorodott tagjövedelem sem. A régi tagok nem hagyták magukat: az elnök házába telepítették a stúdiót a verandára került az adó, a háztetőre az antenna. A város vidéke tapsolt a vidámság konok terjesztőinek, az új tagok jöttek seeregéstől. Már 100 kilométeres körzetben vették a Fécamp-t.

A bohém állomás fölvette a Radio-Normandie nevet és hivatalosan is elismerték. Rangot vívott ki magának, mint valami kormányfőtanácsos.

6.

1929-ben már egész Normandia rádiócsai odatömörültek a self made man, illetve

helyesebben: station mellé. Az elnök lakásán berendezett stúdió és adó túlhaladott dolog lett. Egy dombon két ötvenméteres antennaárbcot húztak, közéjük odaépítették az új adót. A régi klubkunyhót átalakították előadóteremnek. Ezt telefonkábel köti össze a nagy stúdióval. És itt jutott rá egy érdekes új elvire a bohém adó: más, komoly rádiók arra törekszenek, hogy *egy stúdiójuk és sok, stúdió nélküli közvetítő-állomásuk legyen*; Radio-Normandie, a derű állomása, *egy adót és sok stúdiót akart*.

Szabálytalan egy rádióállomás volt, magaviselete egészen érthetetlen.

De lám, milyen a közönség, Radio-Normandienak adott igazat.

7.

A kábelen odalógatott stúdiókunyhó után Le Havreben újabb telefonvezetéken kapcsolt stúdiót csinált; majd Rouent fűzte így magához, később Tréport-en-mers-t. Amíg minden komoly rádió a relaisállomásokat szaporította, Radio-Normandie jobb lelkiismerőnek bizonyult: sok stúdiót csinált. Az emberek ugyanis elsősorban *nem rádiót hallgatni, hanem a rádióban szerepelni akarnak*.

— Tessék! — mondta Radio-Normandie, — adok én alkalmat, mégpedig mindenkinek a saját lakóhelyén!

1932-ben Caenben és Párisban nyitott újabb stúdiót.

A tagok mindjobban szaporodtak.

Igaz, hogy Radio-Normandie, bohém módon, egy egész évre csak 15 frankot kért, ami magyar pénzben 3 pengő 30-at jelent.

8.

Már 50 kilowattosra izmosodott közben és vig muzsikáját még hajnalban is adta

A Normand
leadóállomás
speakerje

A pénz megint nem volt elég. Radio-Normandie újra fején találta a szöveget:

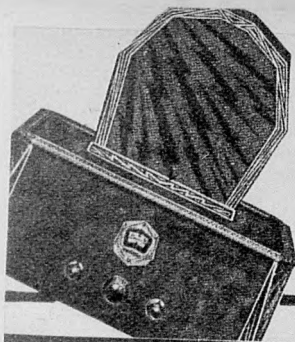
— Többet ér a derűbe ágyazott reklám, mint a sok szomorúságba mártott szimfónia! — kiáltotta és vidám reklámműsort kezdett adni finoman, kedvesen, cseppet sem tolakodóan. Nagy angol meg amerikai cégek tették gramofónlemezre ezeket a reklámműsorokat, mivel Radio-Normandie-t Dél-Angliában jobban hallják, mint Daventryt vagy Londont.

De népszerű ez az angolul kereső huncut francia állomás egész Angolországban, Francia-, Spanyol- és Németországban.

9.

A francia póstaigazgatás most államosítani akarja a francia magánadókat. Radio-Normandie ebbe nem igen fog belemenni. Gaminségét nem hagyja: megvonul bizonyosan egy lakatlan szigeten vagy valami alkalmas hajón, s onnan fűtül a világnak.

A rádió és Mila asszony

IRTA NEU JOLANDA

Ott állt, szinte ugyanazon a helyen, ahova letette a születése. A községben élt, melyben született és utána kötelességeit soha el nem mulasztva iskoláit végezte, míg azután ő maga nem ült be a katedrába, kézimunkatanerőnek, változatlan szürkében. Minthogy szülei voltak, kik szerették a rendet — melyhez tartozónak a házasság intézményét is tekintették, — férjhez is ment illő időben valakihez, ki természetesen nem volt Valaki, bár foglalkozására nézve szintén tanerő volt és jellemzül egyetlen szót tudott felhozni a Társadalom: azt, hogy józan.

A házáséletet felbontotta a férj első rendellenes tette: korai halála.

Mila asszony ugyanúgy nyilatkozott a boldogultról, mint ahogy az előről nyilatkozni volt szokása, csak éppen az alkalmazott igealak változott meg: jó embernek mondotta és nem felejtette hozzátenni: „és szolid” és igen soká használt gyászkeretű zsebkendőt.

Kézimunkázott és kézimunkáztatott, ügyelt arra, hogy por ne lepje az ebédőli kredenc márványát, ügyelt a kis mindenesre és amennyire órarendje megengedte, arra, mit legjobban szeretett: a kertre, melyben a palánták jólnevelt rendben sorakoztak. A nyári színházba — az egyetlenbe a kis fészekben — nem járt, a mozitól féltette amúgy is erősen igénybevett szemét, szintígy az olvasástól, melytől úgy sem lehet hasznosan foglalkozni: azaz, kézimunkázni. A kényszerült megállókön — vasárnap délutánokon — kávézott a rokonokkal, felváltva, megdicsérte elvből a kuglófot és valami szinte szeretettel határos közhangulatnak örvendezett, mellyel méltósággal viselt özvegyi fátylának adóztak.

De a kornak, úgy látszik, nem tetszett a Mila asszony magáról nem tudó lézengése, hiábavaló tavaszok és meg nem látott őszök között. Elküldte reprezentánsát — a rádiót.

Egy konferencia alkalmával látta meg legelőször Mila asszony a bűvös szekrénykét, melynek tartalma a világ. És a Mila asszony jövődöbéli elfejlődése érdekében kellett, hogy mindenek között pont mezőgazdasági, mégpedig kertészeti előadás legyen műsoron, a budapesti stúdió vasárnap ebédutáni műsorszámára. — Mila asszonyt megfogta a csodán való megdöbbenésen túl a kedvenc téma érdekessége, számára mindig aktuális aktualitása. És ott állt — joggal mondhat-

nám — sorsdöntő délutántól fogva kezdett spórolni: céllal.

Aztán meglett a cél is és minthogy Mila asszony nem krajcároskodott, amikor elég ritka önnönvágyak teljesítése forgott szóban, gyönyörű nyolclámpás készülék alakját öltötte ez a cél. És a hirtelen felvillanyozottsággal telített estéken vándoroltak most már a Mila asszony ujjai a milliméteres distan-ciákon, hogy muzsikát csaljanak ki a glóbuszból.

Igy fogyasztott Mila asszony estéről-estére muzsikát, növekvő étvágygal, melyből lassan vágy lett.

És még így ébredett Mila asszony, meglassuló tüvel a kezében — mert eleinte még ott is kézimunkázott. — felébredt benne, az emlékektől sohasem háborgatottban, egy emlék.

Kezdő bakfiskorában, még mint három-negyed-gyermek, egy nyáron délen járt a már akkor igen betegeskedő anyjával.

Itáliában meleg volt és sok homok és annyi tenger — és mindennekfelett a canzonék és a nyelvbeli bel canto: az az édes duruzsolás.

Amikor hazajöttek onnan, Mila, ifjúi felbuzdulásban, tanulni kezdte az olasz szót. Haladt is, amíg később szilárd formát nem öltött napjainak sora és az egész olaszoságot háttérbe nem szorította.

A zene most ezt a fejezetét is felidézte és a Mila asszony menetrendjében mindösszebben szerepelt Olaszország.

És végül megállapodott az egyik olasz kisváros mellett, mely szinte esténként ugyanazt közvetítette: kávéházból zenekari hangversenyt, egy énekes állandó közreműködésével. Ez az ember slágereket énekelt, nemzetközi táncszámokat — ellankasztó morfium és felpezsdítő pezsgő: az idegek tápláléka — és azokat az olvadozó, színolvas melódiákat, melyekben örök nosztalgia hullámzik: a tengeré és az emberé.

Igy szólott a bűvös szekrényből estéről-estére Mila asszonyhoz a szerelem.

Mila asszony körül nem volt senki. De a szerelem egész hangheli regisztere, mellyel most esténként szolgált nekik, hajszolnival kezdte és minthogy háromdimenziós alakhoz nem fordulhatott, talált magának egy hangot.

A hangért nem kellett messzire mennie. A hang az emléke volt az olasz kisvárosban.

Tagadhatatlanul kellemes férfihang. Barán, de nem tűsötéten csengő, mosolygó reflexekkel, igen értelmes, néhol fölényes hangszűlyekkel.

Mila asszonyhoz elérkezett az elhatározás egy este, alig csillapulni akaró srásban.

Közeledik a nyár és akkorra már nem kézimunkáznak az osztályban. És ő megengedi magának a nyaralásnak soha még nem engedett luxusát, meg ő. El fog menni egy kis tūrara Olaszországba, és...

És, igen, tenni fog, cselekedni fog — ez egyszer, egyszer — életében. Be fog lépni abban az idegen városban abba a kávéházba. Bár egyedül lesz, kísérő nélkül. De meg fogja tenni. Meg fogja látni azt a hangot. Szólni fog ahhoz a hanghoz, mely idáig hozzá szólt. És — ki tudja? — a Mila asszony életében először vetette fel fejét virgoc frissességgel, a drága vendég: indulni tudás, a kezdet akarása — a Ki tudja?..

Későbbben már tudta.

A helyiség füstös volt és lármaival teli. Letettek előtte egy gelatót kétes tisztaságú tányérkán. A körülötte zajló hangok káosza nem adott melódikus összhangot.

Először úgy ült ott, bizony már erősen deresedő fejjel, mint zavart kislány. Bűntudat pirosította, szédült, kis szőgyenérzések kóvályogtak benne: hát ő az, ő az, ki tenni mer, ezt meg meri tenni?

Aztán megindult az ének és ő ráemelte tekintetét a hangra.

— Hál Istenem, nem volt lantját pengető Apolló. Nem voltak fűrtjei és a tekintetében nem kékeltek távlatok. De esűf sem volt, rokkant sem volt, vén sem volt. Ugynevezett javakorbéli olasz férfi volt, ki igen buzzgón adta elő az előadandókat és közben igen gyakran azt a kistányért nézte, mely a zenekar előtt egy kis asztalkán állott és amelyre az előtte elhaladók, a kávéházat elhagyók, kis pénzeket hullattak...

Mila asszony nézte és igyekezett hangot és embert egyé forrasztani tudatában. Közben, hogy ettől az erőfeszítéstől kissé kipihenje magát, behunyta szemét és ekkor átvágott rajta — drága-ismerősen — a hang, szuggesztíven, mint mindig, nekiszólón, mint mindig: életrehívóan — diadalhimnusz, introdukció.

És következett egy további fejezet ezen az estén, melyen Mila asszonynak az asszonyi szerelem minden fázisát végigélnie adódott, Mila asszony kinyitotta a szemét és igyekezett a férfi figyelmét felhívni magára. Hogy őt nézze, míg énekel!

Izgett-mozgott a széken, hátravetette a fejét, sőt pillanatnyi rászánásban egy édes pianóba beleejtette a kanalát — csakohy észrevegye.

A szomszédok bosszúsán pislogtak feléje. De az ő tekintete, a férfié, mely a hirtelen támadt zajban sűrölte őt, már megint messzeszállt — egy olasz asztaltársaság reményeket keltő animáltsága felé.

Amikor a másort befejezvé, zenészek és vendégek a záróra elől hazafelé készültek, felállott ő, Mila asszony — tisztos özvegy,

köztisztelőben álló kézimunkatanerő! — és az énekes elé lépett. És halk hangon, melyet akadozóvá tett a hallatlan izgalom, megmondta neki kissé tört, de elég értelmes olasz tudása latbavetésével, mely remeknes találja énekét.

Az énekes meglepődött először. Idegenkedve fogadta a ritkán adódó elismerést. De minthogy hiú volt, bezsebeite öntelt mosolylyal a dicséretet. És odatolta a lelkes hölgy elé a tányért, hogy elismerését olyanban is, aminek látszatja van, dokumentálja.

Mila asszony kábultan nyitotta pénztárcáját. Érezte az ujjahegyéig a mozdulat visszasságát és ez is, ez a helyén nem való mozdulat is hozzájárult, hogy a következő percek lehetségessé váljanak a Mila asszony feledhetetlen életében.

Mila asszony beszélt tudniillik. Egymást kergető szavakkal, melyek meglepően keszesek voltak benne, elmondta történetét. Elmondta, aminek így kereken csak most jutott tudatára — a pillanat füledt furcsaságában. Elmondta a csodát, amelyet művelt vele a távolságokon keresztül a hang, ahogy életrehívta, sohasem tudott értelemmel megtöltötte és ahogy idecsalta, minden gatlását legyőzően.

A férfi ámulva nézte a nőt, kit csunyának, pillantásra sem érdemesnek talált. Nézte a ruháját, mely puritán volt és az arcát, melyen még egy cseppnyi púder sem látszott. És a csillogást lázas szemében. És aztán, mintegy segítséget kérve, körülmézet az üressé váló kávéházban. Mintha menedéket kerestett volna egy meghibbant támadása ellen. Aztán sietve indult kifelé.

De a nő, mámorosan a szókimondás soha nem ismert gyönyörétől, újonnan felfedezett bátorságától, önmagától a hirtelen rászakadt nagy felszabadulásban — a nő követte az ajtón át, ki az uccára.

A férfi ott mégegyszer szembefordult vele és ahogy látta ott künn a homályban, mely elmosta az idegenszerű részleteket és csak a pusztá tényt hagyta meg: a mellőle tágitani nem akaró nőt, ahogy így, nem jól látva, látta őt: felszabadult az esemény kellemetlen rendkívülisége alól. Már csak annak fogta fel, amit legközelebbi magyarázatnak vélt.

És Mila asszony füléhez a következő percekben kegyetlen-durva férfiszavak ütődtek, vérig alázó röhej.

Mila asszony megtorpant a szörnyű ütések alatt, melyeket kapott a hangtól, melytől addig azt kapta, mit mindennek vélt. És amikor a férfi keze brutálisan megmarkolta és ellökte magától, felsikoltott hosszasan és megrettenve és nekiiramodott eszeveszett futással a sötétségnek.

De: nem ugrott a tengerbe.

Mila asszony visszatért a községbe, amelyből kiindult. Folytatta félbenmaradt kézimunkáját, megmagyarázta a földbírtokosnénak az olasz csipkemotívumokat és tanította osztályát.

S mióta visszajött Olaszországból, leszereltette rádióját.

Arádióból ismert

NÓTÁK, DALOK, SLÁGEREK

TAVASZI VIRÁGOK

Pápai Molnár Kálmán verse,
dr. Kárpát Zoltán zenéje

Minek szomorkodtok tavaszi virágok, — Hisz már én sem nézek szomorkodva rátok, — Tele van a lolkem dallal, muzsikával: — Szívem legszebb szerelmének rózsás tavaszával...

Eletemet eddig szívem nélkül éltem, — Most egy másik szívvel mégis elcsereletem, — Azóta az égen felhőket se látok... — Boruljatok a szívemre tavaszi virágok. De ha boldogságom holnap véget érne, — S mást fogadott volna szerető szívébe: — Süjtsa sötét átok az egész világot, — S halljátok meg a szívemmel tavaszi virágok...

(Rözsavölgyi kiadása, Budapest. Szerzők engedélyével.)

Április 11-én. Gramofónhangverseny.

NE TÖRÖDJ SEMMIVEL...! (Tangó-dal)

Carlo de Fries—Kovács Kálmán

I. Vége a komédiának, — Kiürült a cirkusz, — Hazament a nép. — Nincs más a kopott porondon, — Csak a vén bohóc áll — A manézsbán még. — Egy szőke kislányt Tanít dalolni, — Megfogja csendesen — Két kis kezét

II. Ócska a selyemruhája — A kopott bohócnak — Haja hófehér — S holnap az a kis bohóc is — A fejére áll, hogy — Legyen majd kenyér. — Muszáj lesz játszani, — Kacagni, sírni — S eltűrni száz pofont — A tapsokért.

III. Vége a komédiának, — S a lebuljba' halkán muzsikál a dzessz. — Táncol a bűnös

asszony, — Aki boldog többé — Soha már nem lesz. — A szőke kis fiát — Rég elfeledte, — Szívét megölte már — A csók, a szesz...

Refr.: Ne törődj semmivel, — Senkit se szeress! — Ne törődj semmivel, — Hogy boldog lehess! — Ne mutasd senkinek, — Soha, hogy van szíved, — Belátod egyszer azt, — Hogy úgy se érdemes! — Ne törődj semmivel, — (1. Csak engem szeress) 2. és 3. Szívet ne keress, — Ne törődj semmivel, — Mindig csak neved! — Ne törődj semmivel, — Ne törődj senkivel — S mindenre esküszöm, hogy boldogabb leszel! (Copyright 1932. by Nádor Kálmán Budapest.)

Április 11-én Dáni Dezső műsorából

SZERETNÉK MÉGEGYSZER SZERELMES

LENNI... (Dal és valcer)

Szécsén Mihály verse,
S. G. Sally zenéje

Addig van élet és addig lesz nyár, — Amíg a szívünk egy új szívet vár. — Addig lesz május és csillagos ég, — Amíg az ajkunk egy új csóktól ég.

Nyár után ősz jön s a hajunk fehér, — Őszkor a virág s a holdfény mit ér? — Elhervad minden egy zord éjszakán, — Aztán az életünk emlék csupán.

Refr.: Szeretnék még egyszer szerelmes lenni, — Utolsó pénzemen virágot venni — Örökig állni egy ablak előtt és úgy várni őt. — Szeretnék még egyszer tavaszra várni, — Esténként karöltve Budára járni, — S letépni titkon, hol senki nem lát egy szál orgonát. — Mert mikor a szívünk még napsugarat vár, — Színesebb a május és édesebb a nyár. — Szeretnék még egyszer halászéves lenni, — Egymáshoz simulva, dalolva menni — S érezni újból, — hogy forró a szám, egy nyár éjszakán.

(„Csárdás“ kiadása.)

Április 11-én Kalmár Pál műsorából

NE GONDOLD HOGY AZ A TAVASZ...

Eröss Béla verse és zenéje

Ne gondold, hogy az a tavasz, amikor a rózsák nyílnak az ágon, — Fű, fa, virág újra zöldül, dalos madár csicsereg a fákön. — Ne gondold, hogy az akáca csak tavasszal bontogatja szirmát... — Az a tavasz, amikor a szív a szívnek megtalálja titkát.

Amikor egy ablak alatt elsétálgatsz Isten tudja hányszor, — Amikor a kéz a kezét lopva, titkon megtalálja százszor. — Amikor a rét virágát, valakinek letépnéd egy szálig... — Az a tavasz, amikor egy asszony neve imádsággá válik.

(Copyright 1930. by Nádor Kálmán, Budapest.)

„CSÁRDÁS“

ZENEMŰKIADÓ

BUDAPEST VII, DOHÁNY UCCA 52

Kiadásában megjelent 1 pengős slágerek:

1. Tudja a nagy ég (tangó)
2. Mért fáj az úgy (tangó)
3. Énhozzám csak sírni jöjjön (tangó)
4. Nem várom én Budán (tangó)
5. Biginne Oriental (Jáván) (slow-fox)
6. Szépvirág, gyöngyvirág (tangó)
7. Maga velem komédiázik (tangó)
8. Csúf az élet, juszt is élek (foxtrott)
9. Csak annyit ígérjen (tangó)
10. Hogyha sírni kell (tangó)

Vidéki rendelésnél a pénz előzetes beküldése esetén a szállítási portómentes. Utánvét nincs!

NEM KÉRDEK ÉN SOHA SENKIT...

Németh Béla verse és zenéje

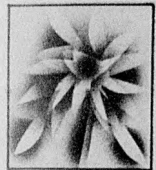
Nem kérdek én soha senkit, mégis hallok néha, néha felőled. — Azt mondják, hogy még szebb lettél s idestova menyasszony lesz belőled! — Én Istenem, mért is mondják, minek is kell nekem mindezt hallani! — Hisz, ha csak a neved hallok, úgy megremeg a lelkemben valami!

Nem kérdek én soha senkit, mégis hallok néha, néha felőled. — Azt mondják, hogy kacér lettél, s bolondító szépasszony lett belőled! — Én Istenem, ne is mondják, ugye hiszek senkinek sem semítsem! — Ugy őriztek a lelkemben, ahogy régen, olyan tisztán, fehéren!

(Megjelent a Magyar Muzsikaszó 7. számában.)

SZIRMAIT HULLAJTJA MÁR AZ ŐSZIRÓZSA.

Lendvai Károly szövege és zenéje

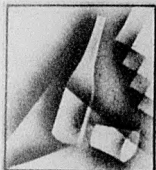
Szirmaít hullajtja már az őszirózsza; — A hídég, zord ősznek halálos a csókja. — Nekem is méreg volt a te első csókod; — Azóta szívemben csak bánatot hordok.

Irgylem én a sok hervadó virágot, — Mert ők már itt hagyják e cudar világot, — Irgylem a Napot, mert csókolhat Téged; — S gyűlölöm szívemet, (mert) helyet adott néked.

(„Csárdás“ kiadása.)

NE GONDOLJ MÁR SOHA ÉNRÁM...

nádudvari Kulass Imre verse, Hárdstein Péter zenéje

Ne gondolj már soha énrám, — Fáj nekem az élet, — Fáj nekem, hogy boldog lenni — Nem tudtam tevéled. — Ne gondolj már soha énrám, — Elrabolta szívemet a bánat, — Átalszom a nappalokat — Borba fullasztom az éjszakákat.

(„Csárdás“ kiadása.)

BUCSUZÁSKOR AZT MONDTAD, HOGY...

Dr. Gergelyffy Gábor verse, Beliczay János zenéje

Bucsuzáskor azt mondtad, hogy — Szerelmünknek mindörökre vége, — Nem maradt más, csak a forró csókos órák gyönyörű emléke... — Ahogy lehull a késő őszel a virágnak szirma, — Ugy hullott el boldogságunk, — Ugy tettük sírba... — Nem vész el a letűnő nap, —

Ha esténként búcsút is vesz tőlünk — Elszakad-

VARGHA IMRE

a kitűnő hangú magyar-nóta énekes műsorán előadásra kerülő dalok kottái és gramofonlemezei beszerezhetők:

Nádor Kálmán
kottásboltjában.

Budapest, IV, Károly körút 8.

tünk mi egymástól s ugye mégis újra visszajöttünk... — Elmulik a földön minden, a virág, az élet, — Csak szerelmünk él örökké, soha nem ér véget.

(A szerző engedélyével.)

OLYAN VOLT A MI SZERELMÜNK...

Dallos Béla verse és zenéje

Olyan volt a mi szerelmünk, mint egy édes álom. — Azóta is minduntalan csak a multat járom. — Minden régi szép emléknél meg-megáll a lelkem; — Simogatom, csókolgatom, mint ahogy te simogattál, csókolgattál engem.

Minden őszel lehullik a levele a fának, — Minden álom szertefoszlik, nem marad csak bánat. — Megesal még a szerelem is, csak a könny a részünk, — Elsírjuk a szerelmet s visszásírjuk mit az élet vissza nem ad nekünk.

(Megjelent a Magyar Muzsikaszó 8. számában.)

FEHÉR RÓZSÁK KÖZÜL...

Jávor László verse, Dr. Kárpát Zoltán zenéje

Fehér rózsák közül letéptem egy szálat, — Te voltál a legszebb, a leghalványabb. — Ha nem kell a szívem, öld meg, hogy ne fájjon!... — Te vagy az életem, Te vagy a halálom...

Álmodó virágom, drága kicsi párom, — Te vagy nekem minden, széles a világon! — Fehér mirtuságnál orcád halványabb, — Ha Te elhervadnál, meghalnék utánad.

(„Rytmus“ kiadása. A szerzők engedélyével.)

◆ BERETVÁS PASZTILLA FEJFÁJÁS ELLEN ◆

HALLÓ, TOKIO 1933

Watanabe-Metzger Nándor ilyen című előadását halljuk eredeti japán gramofonlemezekkel tarkítva ma este 7 óra 30 perckor. Tokio a világ első 10 nagyvárosának sorában foglal helyet, a színes és európai számára oly különösen stilizált japán élet fővárosa 330 éves.

Egy japán közmondással jellemezhetjük legjobban Tokiót: „A lángok Jedo virágai”. Miért? Mert a japánok kis családi házai kis kertekben fából és papírból vannak építve s ha valahol tűz támad, gyakran az egész uccá leég.

Ez az építkezési mód nemcsak a városra, hanem lakóira is jellemző. Titkot nem lehet tartani papírfalak mögött s a japán embernek nincs is titkolnivalója. A szó szoros értelmében az uccán fürdik például. Fürdőkádját kiállítja háza elé a kis kertbe és az elképzelhetetlenül forró vízben úgyszólván a legnagyobb nyilvánosság előtt fürdik meg. A napi forró fürdő szinte vallási parancs Japánban és nemcsak vallási, de egészségi szempontból is igen üdvös, edző hatása van.

Színpadias, papirosvilág a japán ember világa s ilyen színpadias, drámai a japáni zene is, melyből az előadás kapcsán némi ízelítőt is fogunk kapni.

Ebbe a csodálatos világba visz el bennünket a Japánban élő Watanabe-Metzger dr., akinek japántárgyú előadásai nemcsak az érdekességeikért magukért, de a kísérő japáni zenéért is nagy népszerűségnek örvendenek.

Megismerjük majd Tokio másik arcát is, a modern világvárost a mammutbankokkal, az óriási ujságvállalatokkal, felhőkarcolókkal túlszűfolt, autóktól nyüzsgő különös kételtű metropolis életét.

BUDAPEST I.

9.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból.

Utána: Hírek, kozmetika.

11.00: Egyházi zene és szentbeszéd a kir. udvari és várplébánia templomból.

Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

Majd: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Berg Ottó. 1. Erkel: Ünnepi nyitány; 2. Siklós: Táncimpressziók; 3. Weiner: Szerenád; 4. Goldmark: II. szimfónia.

2.00: Gramofonlemezek.

1. Schubert: Ave Maria (Hubermann Bronislaw); 2. Schubert: Am Meer (Tauber Richárd); 3. Loewe: Fridericus Rex (Hüsch Gerhard); 4. Schubert: Ungeduld (Tauber Richárd); 5. Schubert: Erlikönig (Lehmann Lotte); 6. Loewe: Prinz Eugen (Hüsch Gerhard); 7. Schubert: Der Lindenbaum (Tauber Richárd); 8. Loewe: Die Uhr (Tauber Richárd); 9. Loewe: Tom der Reimer (Gerhard Hüsch); 10. Korngold: A holt város — duett (Lehmann Lotte és Tauber Richárd); 11. Sándor—Szenes: Nem kívánok semmi rosszat (Sebő Miklós); 12. Vincze—Lovászy: Csillagok (Sárosy Mihály); 13. Kondor Ernő: Huncut az a toronyóra (Sebő Miklós); 14. Balázs—Farkas: Nem tudok én néked csak virágot adni (Balázs Árpád); 15. Vitéz Kókay István: Piros pünkösdi napján (Sebő Miklós).

3.00: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.

3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem).

4.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.

Majd: M. kir. Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara. Vezényel Fricsay Richárd. 1. Virányi Jenő: Magyar induló; 2. Strauss János: Mirtuszvirág, keringő; 3. Fricsay Ferenc: Cyrano de Bergerac, nyitány; 4. Offenbach: Szép Galathea, egyveleg; 5. Morse J.: A Mississipin; 6. Michaelis: Török őrzárát; 7. Dol. Dauber: Egy est Grinzingben, egyveleg.

5.45: „Az utolsó kutya.” Nadányi Zoltán vidám elbeszélése.

6.15: A Budai Luther Szövetség vegyeskara a bécsikaputéri evangélikus templomból.

1. Sárkány Sándor: Ünnepi megnyitó. Orgonán játssza Sárkány Sándor; 2. a) Roselli: Adoramus te Christe; b) Palestrina G. P.: Ecce, vidimus eum; c) Hassler H. L.: Agrus Dei; d) Schütz H.: Áldott légy Ur Krisztus. Enekli a Budai Luther Szövetség

vegyeskara. Vezényel Schenk Géza; 3. a) Bach J. S.: III. szonáta, Grave (szólóhegedű); b) Csajkovszki: Canzonetta. Játssza Koromzay Dénes, orgonán kíséri Sárkány Sándor; 4. Bach J. S.: a) Oh szent fő, vérző sebbel; b) Jézus halálára (Hasadj meg én szegény szívem); c) Fájó szívvel állunk sírodnál (A Máté-passió zárókórusa). Énekli a Budai Luther Szövetség vegyeskara; 5. Beethoven: Románc. Játssza Koromzay Dénes, orgonán kíséri Sárkány Sándor; 6. Gounod: Stabat Mater. Énekli a vegyeskar; 7. Guilmant: Offertoire. Orgonán játssza Sárkány Sándor.

7.15: Pontos időjelzés, sport-, ló- és ügétőversenyeredmények.

7.30: „Hallo Tokió 1933.” Watanabe-Metzger Nándor előadása gramofón-illusztrációkkal. Felolvassa: Turchányi István.

8.00: Népszínműelőadás a Studióból. „Piros bugyelláris.” Népszínmű 3 felvonásban. Irta Csepreghy Ferenc. Rendező Kiss Ferenc.

Utána kb. **10.30:** Időjelzés, sporteredmények, hírek.

Majd: A Pátria szalózenekar és Bodrics Béla cigányzenekara Szántó Gyula énekszámával.

1. Rossini: Taneréd — nyitány; 2. Waldteufel: Estudiantina — keringő; 3. Hruby: Egyveleg Lehár műveiből (Szántó); 4. Becker: Amati szerenádo (hegedűszóló); 5. Vincze Zsigmond: Szép vagy, gyönyörű vagy... (Szántó); Dalok: Farkas Imre: Gyergyón innen; Murgács Kálmán: Fehér galamb száll; Balázs Árpád: Rózsabokor a domboldalon; Garami Béla dr.: Ha az Isten megkérdezné.

BUDAPEST II.

3.—3.45: Gramofónlemezek.

1. Eilenberg—Zeitberger: Schmeichelkätzchen (Paul Godwin zenekara); 2. Jacobi—Bródy—Martos: Illuzió a szerelem (Vig Miklós); 3. Herbert: Kiss me again (Jddie Bunstedter); 4. Towers—Leon—Nicholls: A bedtime story, foxtrott (Jack Hylton zenekara); 5. H. May—Joh. Strauss: Die Fenster auf, der Lenz ist da, keringő (Lee Parry—Ilja Livschakoff zenekara); 6. Dubin Warren: Too many tears, foxtrott (Guy Lombardo zenekara); 7. Heymann—Gilbert: Wenn ich Sonntags in mein Kino geh, slowfox (Nagy Kató, Ufa jazz); 8. Klein—Herschler: Dirt Dichin Daisy (Mills Brothers Quartett); 9. Pola—Steininger: How are you, foxtrott (Jack Hylton zenekara); 10. Berlin: Say it isn't so, slowfox (Jack Hylton zenekara); 11. Visky—Harmath: Kivánonm tiszta szívből, keringő (Vig Miklós); 12. Steininger—Pola: Marching along together, foxtrott (Jack Hylton zenekara); 13. Békeffi—Szilágyi—Gyöngy: Kislány, tangó (Polydor zenekar, refr. énekkel); 14. Jessel—Henkens: Der Rose Hochzeitszug (Paul Godwin zenekara).

7.30-tól: Azonos a Budapest I. műsorával.

Lontay István

(Labori felv.)

Gárdos Kornélia

(Rozgonyi felv.)

(A ma este 8-kor közvetített „Piros bugyelláris” főszereplői)

A PIROS BUGYELLÁRIS

Ezt a kitűnő népszínművet Csepreghy Ferenc írta, Erkel Gyula szerette hozzá a zenét, majd 1878 november 22-én mutatták be a Népszínházban, amelyben parádés szerep jutott Eöry Gusztávnak, aki Török Mihályt játszotta, Csillag Pali szerepét Tamássy József kapta, míg Blaha Lujza Zsófit kreálta — utóérhetetlen művészettel. A pompás együttes kitűnő előadásának tudandó be, hogy a darab százánál többször került színre. Mesevázlata a következő:

Huszárok érkeznek a faluba, közöttük van Csillag Pál őrmester, aki Török bíró feleségében felismeri régi szerelmét. Elkezd ismét udvarolni az asszonynak, aki azonban hű az urához, és nem akar hajlani a csábításokra. A bíró hamarosan gyanút fog és megbízza a jegyzőt, meg az ispánt, hogy leleskedjenek a feleségére.

Közben Csillag őrmestert nagy baj érte. Elvesztette nagy piros bugyellárisát, amelyben 500 frt készpénz volt, a katonák zsoldja. Kétségbeesésében, hogy hirtelenében segítsen a bajon, Török bíróhoz fordul és tőle kéri kölcsön a pénzt.

A bíró ad is neki, de mikor így megbizonyosodik, hogy Csillag tényleg elvesztette a pénzt, feljeleníti az őrmestert felebbvalóinál.

Török bíró elmegy ugyan Csillag őrmesterhez egy találgára, de nem rossz szándékkal, hanem csak azért, hogy felvilágosítsa Csillagot érzelmeiről, vagyis tudtára adja, hogy a férjét szereti. Itt azonban a jegyző, meg az ispán leleskelnek rá. A leleskelők azonban csúnyán kikapnak és így annál inkább sietnek a bíróhoz, hogy az asszonyt befekettítsék.

A bíró már-már elkergeti a feleségét, aki hurockodik is nagy bánan az ura házából. Ekkor érkezik meg Meneike, a bíró távoli rokona, aki szerelmes Csillag őrmesterbe és aki hozza a piros bugyellárisat, amelyet az őrmester, mikor neki udvarolt, ott felejtett nála.

Igy megkerül a pénz is, kiderül, hogy Csillag tulajdonképpen Meneikét szereti.

A bíró ezekután megnyugszik és minden rendbe jön.

Perényi Gabriella
D. e. 9.15 (M. F. I. j.)

Matuska Miklós
5.30 (Pantofol felb.)

JÁTÉK A TŰZZEL

Dr. Surányi Gyula felolvasása ma d. u.
5 órakor

A gyermekbetegségek megelőzése! Nagy és fontos probléma, halás téma egy orvos számára.

— Pedig végeredményben milyen egyszerű, — mondja Surányi dr. Az embernek ugyanis van egy borzalmas ellensége, ami hatalmasabb és pusztítóbb erejű a legkomplicáltabb öldöklő fegyvernél, gázbombánál, tanknál s ez a baktérium. Milliárd és milliárd számra nyüzsögnek ezek a rettenetes ellenségek az ember körül, kezén, ruháján, arcán, ivóvizében és táplálékán épp úgy, mint bent a szervezetben, vagy a lakás sarkaiban, padlók eresztékeiben s általában mindenütt, ahol léte lapjuk biztosítva van. És ha meggondoljuk, hogy ezek az élősdiek a maguk paránságában is külön-külön a halál csiráit hordják magukban, nem minden alapszükséglet nélkül az a csodálkozás, hogy egyáltalán létezhet valami élet ezeknek a ránk leselkedő, láthatatlan gyilkosoknak tömegtelen áradatában. Szerencse, hogy az emberi szervezet, akárcsak egy modernül felszerelt páncélos, alaposan fel van szerelve „ágyúkkal” védősejtekkel s ezek örökkön-örökké harcban állanak az életünkre törő baktériumok milliárdjaival, anélkül, hogy valaha is békét vagy fegyverszünetet kötnének. Ezért kell arra ügyelnünk, hogy szervezetünk működésében zavar ne álljon be, mert ellenségeink ezeket a zavarokat azonnal kihasználják s offenzívájuk életünk ellen sikeres lehet. Ha tehát az örökös veszélynek a felnőtt ember is ki van téve, mennyivel inkább áll ez a gyermeke? Felolvasásom során rámutatok a legnagyobb veszélyekre, melyek a gyermek nyomában ólálkodnak s igyekszem megvilágítani azokat az utakat, melyekkel ezek a veszélyek elháríthatók.

BUDAPEST I.

9.15: Molnár Boriska zongorázik, Perényi Gabriella és Kóvágó Lajos énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor.
1. Chopin: Fantázia f-moll (Molnár); 2. a) Leoncavallo Bajazzók — prólóg; b) Bizet: Carmen — tореador-dal (Kóvágó); 3. Strauss: Cigánybáró — ária; b) Puccini: Tosca imája (Perényi); 4. a) Verdi: Rigoletto-részlet; b) Gounod: Faust — Mefisztó rondo (Kóvágó); 5. a) Chopin: Etude; Valse e-moll; b) Liszt: Le rossignol (Molnár); 6. a) Meyerbeer: Ördög Róbert — ária; b) Szabados Béla: Szept Ilonka (Perényi); 7. a) Puccini: Tosca-részlet; b) László Imre: Anyám szíve (Kóvágó); 8. a) Buttykay Ákos: Kérdés; b) Várady Aladár: Bárcsak én is hullócsillag...; c) S. Balló Irén: Boruljatok réam orgonavirágok (Perényi); 9. a) Debussy: En bateau; b) Dohnányi: Pastorale (Mennyből az angyal); c) Schumann—Tausig: Der Contrabandiste (Molnár).

Közben

9.30: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 1. Kéler Béla: Templomszentelés, nyitány; 2. A. W. Ketelbey: Les cloches aux champs; 3. Lehár: Hercegisasszony, keringő; 4. Weninger Ernő: Lírikus szvit; 5. Amadeo Amadi: Invano serenata; 6. Illinger József: Jönnek a vitézek, induló.

Közben

12.25: Hírek.

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

3.30: A rádió diákfélőrája. „Repülés motor nélkül.”

4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása).

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: „Egyes gyermekbetegségek megelőzése.” Surányi Gyula dr. előadása.

5.30: Matuska Miklós magyar dal-estje, zongorán kíséri Szabolcsi Bence.

1. a) Magos közziklának (XVI. századi virágéneke, Kodály Zoltán feldolgozása); b) Bormemissa Péter: Bűcsűző (1566, Szabolcsi Bence átírata); c) Tinódi Sebestyén: Hadnagyoknak tanúság (1550, Szabolcsi Bence átírata); d) Tinódi Sebestyén: Pro-

lóg Egervár viadalához (1553, Szabolcsi Bence átirata); 2. a) Elindultam szép hazámból (kuruc dal, Bartók Béla feldolgozása); b) Hol vagy te most (kuruc dal, Kodály Zoltán feldolgozása); c) Virgo formosa (XVIII. századi sárospataki diákdal, Szabolcsi Bence átirata); d) Amadé László: A jó lovas katonának (XVIII. századi verbunkos dal, Kodály Zoltán feldolgozása); 3. a) Csokonai: A tihanyi echohoz (1802, egykorú sárospataki melódia, Szabolcsi Bence átirata); b) Simonffy Kálmán: Szomorú fűz ága; Kinek nincsen szeretője; Hej íharfa (1863); c) Mosonyi Mihály: Letésem a lantot (Arany János szövege, 1863); d) Erkel Ferenc: Dal a „Dózsa György“ c. operából (Jókai Mór szövege, 1867).

6.20: Farkas Zoltán bevezető előadása a „Tavaszi művészeti séták“-hoz.

6.55: Földes Andor zongorázik.

1. Beethoven: Szonáta F-dur, op. 54. — In tempo d'un Menuetto — Allegretto; 2. Schubert—Liszt: Soirée de Vienne, no. VI.; 3. Liszt: Spanyol rapszódia.

7.30: Komáromi János vidám csevegése.

8.00: Díszhangverseny a székesfővárosi Vigadó nagyterméből. Vezényel Sergio Failoni. 1. Beethoven: III. Leonora nyitány; 2. Beethoven: VII. szimfónia; 3. Kodály: Háry János, szvit; 4. Martucci: a) Notturno; b) Novellette; 5. Wagner: Tannhäuser, nyitány.

Utána kb.

10.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

Majd: Gramofónlemezek.

1. Mozart: Szóktetés a szerájából — nyitány (Berlini áll. opera zenekara); 2. Wagner: Tannhäuser-részlet (Lauritz Melchior); 3. Liszt—Müller—Perchaus: Polonaise no. 2. (Berlini áll. opera zenekara); 4. Sándor—Szenes: Jó éjszakát — tangó (Szedő Miklós); 5. F. Roman—H. Willstatt: Ilona — tangó (Austin Egen); 6. Hargreaves—Damerall—Evans: Novelta Waltz (Ambrose és zenekara); 7. Salver—Stothart: Havana-keringő (Szedő Miklós); 8. Green: Dream Sweetheart (Pickens Sisters); 9. Fényes—Harmath: Nekem mindennem te vagy — slowfox (Szedő Miklós).

11.00: „Az angolok magyar hőse: Kőrösi Csoma Sándor.“ Máthé Elek dr. angolnyelvű előadása.

Utána: Károlyi Árpád és cigányzenekara.

9—9.20: Bura Sándor és cigányzenekara a Kopenhága-i rádióállomás számára.

BUDAPEST II.

6.45-től: Azonos a Budapest I. műsorával.

Sergio Failoni
8.00 (Vajda M. P. f.)

Máthé Elek dr.
Este 11.00

DAL ÉS SZERELEM

Matuska Miklós ma, 5.30-kor tartja „magyar dalestjét“ a rádióban. Ebből az alkalomból kerestük fel a kitűnő énekest, hogy kissé elcsevegjünk vele. Persze szakmai dolgokról s azt kérdeztük: mit gondol ő, mint olyan művész, aki nem a hangjegyek száraz recitátora, hanem lelkileg van összeforrvan a dalaival. — Mit gondol: honnan jött, miért lett, mi okból született meg a világra az első dal s általában miért szoktak dalolni az emberek?

— Azért, hogy éljenek — volt a különös válasz, aztán ez a kis párbeszéd következett az énekes és az újságíró között:

— Ön szerint tehát azért élnek az emberek, mert dalolnak?

— Azért. Mert vajjon mi a dal? Első és legfőbb kútforrása a szerelem. Bánatos, lemondó, újjongó vagy átkozódó formájában, mindegy. És ha nem volna szerelem, nem volna élet sem.

— Szóval: dal és szerelem...

— Az egy. S az első dal akkor született, mikor az első ember szíve szerelemre gyult, ez pedig már igen régen lehetett. Hogy az első dal csak valami fájdalmas jajongás vagy huhogás volt, ez nem fontos. Ellenben bizonyos, hogy hamarosan a csábítás eszközüvé lépett elő s erre a célra pompásan bevált. Nincs konkurenciája ma sem. A szép dal, különösen a szép, férfihang, minden idők legsikeresebb csábító eszköze. De nem csak az ember dalol. — meg kell csak figyelni. A pesti verebek például most, hogy rájuk sütött a tavasz pompás, szerelemregyújtó napja, olyan bájosan, önfeledten, boldogan énekelnek, mintha — kanárik volnának. És az erdő nem dalol? Szép, bús áriákat dudol, ki tudja miért, ki tudja kiért? És végeredményben, dal a virágillat is. Ő ezzel az illattal játszik az élet misztériumának nagy koncertjén, ahol csak a melódia más.

Könings Annie
12.05 (Kis Pál felv.)

Singer Ibolyka
12.05 (Labori felv.)

A rádió Rip van Winkle-je

Világszerte ismert mű Washington Irving amerikai író Rip van Winkle című regénye, amely hatalmas erővel érzékelteti, hogy aránylag rövid idő alatt mennyire változik az élet.

Rip van Winkle a monda szerint évtizedekig aludt, hogy felébredése után állandóan csodálkozzék azon, mi minden újat találtak fel a honfitársai.

Egy ilyen Rip van Winkle, kissé modernebb kiadásban nemrégiben érkezett haza az északír-országi Ulsterbe. Foglalkozására nézve tengerész volt, valódi tengeri medve, aki tíz esztendő óta a keletázsiai szigetvilágban teljesített szolgálatot különböző teherbarkákon. Nagyobb várost ott sem igen látott, valahogy úgy vetette a sors, hogy a világ folyásáról csak szórványosan szerzett tudomást. Lassan eltompult, mint ahogy az gyakori eset tengerészeknél. De egyszerre csak észébe jutott a szülőföldje egy szép napon kis megtakarított pénzével partraszállt Ulster fővárosában, Belfastban.

Erről a modern Rip van Winkleről, John McAllisterről rádiós bohóságaival kapcsolatban megemlékezett az ír sajtó. Az öreg tengerész valóságos lázálomban élt attól a pillanattól kezdve, hogy meglátta az első rádiót és nagyjából megértette, hogy a világnak milyen új vívmánya hódította meg a mindennapi életet, míg ő távol volt tőle.

Első dolga természetesen egy rádiókészülék beszerzése volt. Naphosszat hallgatta és naphosszat irogatta a leveleket, furcsábbnál furcsábbakat a stúdiókba, a szereplő művészekhez mindaddig, míg valamelyik szemfüles riporter „felfedezte” lapja számára.

John McAllister egy csapásra híressé lett hazájában, amit talán nem is annyira rip-van-winklei sorsának, mint inkább rádiólázanak köszönhet.

Azt mondják, nincs is szenvedélyesebb rádiós nála egész Írországnak, valóságos rekorder-számba megy az öreg, akinek szabad bejárása van ma már a belfasti stúdióba, ahol a közeljövőben felolvasást is fog tartani.

Ime, egy életkép a rádió világából... Mintha a színházak, vagy művészetek embereinek egyik-másik epizódjára emlékeztetne; akik az ismeretlenség homályából egyszerre csak híressé váltak.

Ezzel a modern Rip van Winklevel is így volt.

BUDAPEST I.

9.15: Országos Póztászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos.

1. Unger J. Ünnepi nyitány; 2. Franz Károly; a) Gavotte; b) Tangó; c) Keringő; 3. Nagy Frigyes: Románc; 4. Majláth József: Farsangi álom — keringő; 5. Zách István: Keringő; 6. Huszka Jenő: Lili bárónő — egyveleg; 7. Stephanides Károly: Idill; 8. Garami Béla: Don Quijote — szerenád; 9. ifj. Roubal Vilmos: Magyar póstás induló.

Közben

9.30: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Könings Annie énekel és Singer Ibolyka hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor.

1. a) Sarasate: Spanyol tánc; b) Mozart—Kreiser: Rondo (Singer); 2. a) Meyerbeer: Hugenották, apródária; b) Puccini: Bohémélet, Musette-keringő (Könings); 3. a) Bányai: Szerenád; b) Szenkár: Tangó; Kadosa: Nádihegedű (Singer); 4. Kodály: a) Mausika; b) Haja, haja; c) Jőjj te hozzám (Könings); 5. a) Ernst Bloch: Baal Schem, Improvisation; b) Hubay: Csárda-jelenet, no. 6. (Singer); 6. Hodula: a) Bolyongás Auzországnak; b) Te vagy a hajnal; c) Hattyúm (Könings).

12.25: Hírek.

Közben

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00: Móra László előadása a serdülő ifjúságnak.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Gramofónlemezek.

1. Lehár: Cigányszerelem — nyitány (Loránd Edit zenekara); 2. Puccini: Nyugat leánya — ária (Schmidt József); 3. Mozart: Figaro házassága — Cavatina (Hüsch Gerhard); 4. Kienzl: A bibliás ember — ária (Tauber Richard); 5. Leoncavallo: Bajazzók — Kacagj Bajazzó (Környey Béla); 6. Halévy: Zsidónó — Cavatina (Kálmán Oszkár); 7. Verdi: Traviata — duett (Herrmann Ilse, Gläser John); 8. Rossini: Stabat Mater (Groh Herbert); 9. Beethoven: Die Ehre Gottes (Hüsch Gerhard); 10. Cornelius: A bagdadi borbély — ária (Groh Herbert); 11. Eisemann—Szilágyi: Minek is van szerelem — keringő (Dobbri zenekar, Sebő Miklós); 12. Lajtai—Békeffi: Mért fáj a szív — keringő (Sebő Miklós); 13. Boyle: Nrsky Masquerade — foxtrott (Marimba Band); 14. Klein—White: The wise old owl (Harry Roy zenekar); 15. Gyöngy—Szilágyi: Ferenc József bakája — foxtrott

(Dobbri zenekar, Sebő Miklós); 16. Gungl: Die Hydropaten — keringő (Wiener Bohem zenekar); 17. A Lajtai—Békeffi: Egy édes kis kocsma — keringő (Dobbri zenekar, Sebő Miklós); 18. Valerio—Békeffi: Miért — tangó (Dobbri zenekar, Sebő Miklós); 19. De Fries—Kovács: Ne törődj semmivel — tangó (Dobbri zenekar, Sebő Miklós); 20. Eisemann—Szilágyi: Ugy-e csoda jó ez a bigin (Dobbri zenekar, Sebő Miklós).

6.00: Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.).

6.30: Guttenberg György szalóznzenekara Dáni Dezső énekszámával.

1. Dostal: Szervusz Bécs — egyveleg; 2. a) Szánthó—Szenes: Egy éjszakát, tangó; b) Sally—Szécsén: Szeretnék még egyszer szerelmes lenni (Dáni); 3. a) S. Lupino: Nem megyünk ma haza, foxtrott; b) Stolz: Amiről az asszonyok álmodnak, slowfox; 4. Leoncavallo: Mattinata (Dáni); 5. a) R. Sieczinsky: In Grinzing beim heurigen Wein, keringő; 6. F. Grothe: Es ist alles Komödie, pasodoble; 6. a) Irving Berlin—Keller: Mond, hogy nem igaz, slowfox; b) Márkus Gábor—Ifj. Békeffy: Csak nézz a szemembe, keringő (Dáni); 7. O. Stransky: Wir sind jung, induló.

7.15: „Tibet magyar bölese.” Baktay Ervin előadása.

7.45: Erkel Gabi magyar nótákat énekel Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának kíséretével. Dalok.

Mészáros Pál: Kint lakom én Kisperjén; Thegze—Gerber Miklós: Azt beszélnek az emberek; Radics: Megállók a keresztútján; Huber Sándor: A szögdi sürgönypözna...; Balázs Árpád: Ahogy én szeretlek; Thegze—Gerber Miklós: Őszi hervadásban; Zerkovitz Béla: Fölmegegyek az Urstenhez; Balázs Árpád: Két babonás szép szemednek; Huszka Jenő: Gábor diák bordala; Szirmai Albert: Cintányéros nóta; Vincze Zsigmond: Sej, molinári, linári; Kálmán Imre: Hej cigány; Kálmán Imre: Huzzad csak kivilágos viradatig; Lehár Ferenc: Messze a nagy erdő.

8.40: A M. kir. Operaház előadásának ismertetése. (I. és II. felv.)

8.45: Wagner Richard „Parsifal” c. ünnepi játékának II. és III. felv. a M. kir. Operaházból.

A II. felv. után: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés.

Az előadás után: Horváth Gyula és cigányzenekara Kalmár Pál énekszámával. Dalok.

László—Seress: Búcsúzik az öreg legény; Huszka Jenő: Bujdokolva járok; Eröss Béla: Ne gondold, hogy az a tavasz; Nádor Jóska: A ti utcátokban; Betyár kiskereki csárda; Sándor Jenő: Óreg cigány, kopott cigány; Nadas György: Kék búzavirág

BUDAPEST II.

7.15-től: Azonos a Budapest I. műsorával.

Baktay Ervin
7.15

Erkel Gabi
7.45 (Habni felv.)

PARSIFAL

Wagner Richard azt kívánta, hogy a Parsifal sehol máshol ne mutassák be, csak Bayreuthban. A Parsifal a kereszténység, a szeretet operája is. Graal várában lovagok őrzik a szent serleget, melyből a Megváltó az utolsó vacsorán ivott. És ebbe a serlegbe Arimathiai József felfogta az Üdvöntő véréit. Azonban Graal lovagjai között nagy a bűnát. Klingsor, a varázsló ugyanis hatalmába kerítette a szent dárdát s ennek tulajdonában varázssereje megtízszereződött és megrontja a lovagokat, akik Graal szolgálatában állnak és nem szabad nő iránt szerelemmel viseltetniük. Klingsor a dárdával megsebezi Amfortast, a királyt, s annak a sebe nem gyógyul be, mert szerelemmel viseltetett Kundri iránt. Kundri a Graal serleg mellett a lovagok szolgálatával akarta levelezekelni bűnét, azonban a varázsló hatalmába kerítette és vezeklés helyett megrontotta a lovagokat. Amfortas király sem talál megnyugvást, nemcsak a sebe éget, hanem a lelke is, mert tudja, hogy csak akkor lesz bocsánat bűnére, ha egy ismeretlen, de tiszta és együgyű ember megsértné és jóváteszi a hibát, amit ő elkövetett. S akkor nagy riadalom támad a Szent parkban, egy idegen ifjú tévedt oda és nyilával megsebezett egy hattyút. Az idegen ifjú csak a nevet tudja megmondani, — Parsifal ő, aki együgyűségében tiszta maradt, a tisztaság ereje pedig nagyobb a varázslaténál is. Parsifal, mikor értesül Amfortas állapotáról, elindul, hogy visszaszerezze a szent dárdát. Klingsor először Kundrit küldi elébe, hogy az elesébitja, azonban a csók nem fog a legényen. És mikor Klingsor a dárdát akarja Parsifalba szúrni, az egyetlen kézműdolattal megállítja azt, elveszi a varázslótól és lerombolja annak minden varázslatát. Kundri végre megszabadul Klingsor hatalmától s most vezekelhet. Parsifal is elindul, hogy újra megkeresse az Graal várát. Hozza magával a szent dárdát s meggyógyítja Amfortas sebeit. Parsifal a Graal királyává koronázzák és nagypénteken már ő mondja az áldást, mely békét hoz az egész világra. Ez a szöveg. Ugyanezt mondja a zene is, csak a muzsika varázsa erősebb a szavaknál. Parsifal a templomok operája, istenhez emel s talán már nem is emelhetne tovább.

Könings Annie
12.05 (Kis Pál felv.)

Singer Ibholyka
12.05 (Labori felv.)

A rádió Rip van Winkle-je

Világszerte ismert mű Washington Irving amerikai író Rip van Winkle című regénye, amely hatalmas erővel érzékelteti, hogy aránylag rövid idő alatt mennyire változik az élet.

Rip van Winkle a monda szerint évtizedekig aludt, hogy felébredése után állandóan csodálkozék azon, mi minden újat találtak fel a honfitársai.

Egy ilyen Rip van Winkle, kissé modernebb kiadásban nemrégiben érkezett haza az észak-országi Ulsterbe. Foglalkozására nézve tengerész volt, valódi tengeri medve, aki tíz esztendő óta a keletázsiai szigetvilágban teljesített szolgálatot különböző teherbarkákon. Nagyobb várost ott sem igen látott, valahogy úgy vetette a sors, hogy a világ folyásáról csak szórványosan szerzett tudomást. Lassan eltompult, mint ahogy az gyakori eset tengerészeknél. De egyszerre csak eszébe jutott a szülőföldje egy szép napon kis megtakarított pénzével partraszállt Ulster fővárosában, Belfastban.

Erről a modern Rip van Winkleről, John McAllisterről rádiós bohóságaival kapcsolatban megemlékezett az ir sajtó. Az öreg tengerész valóságos lázálomban élt attól a pillanattól kezdve, hogy meglátta az első rádiót és nagyjából megértette, hogy a világnak milyen új vívmánya hódította meg a mindennapi életet, míg ő távol volt tőle.

Első dolga természetesen egy rádiókészülék beszerzése volt. Naphosszat hallgatta és naphosszat irogatta a leveleket, furesábnál furesábbakat a stúdiókba, a szereplő művészekhez mindaddig, míg valamelyik szemfüles riportert „felfedezte” lapja számára.

John McAllister egy csapásra híressé lett hazájában, amit talán nem is annyira rip-van-winklei sorsának, mint inkább rádiólázának köszönhet.

Azt mondják, nincs is szenvedélyesebb rádiós nála egész Írországban, valóságos rekorderszámba megy az öreg, akinek szabad bejárása van ma már a belfasti stúdióba, ahol a közeljövőben felolvasást is fog tartani.

Ime, egy életkép a rádió világából... Mintha a színházak, vagy művészetek embereinek egyik-másik epizódjára emlékeztetne: akik az ismeretlenség homályából egyszerre csak híressé váltak.

Ezzel a modern Rip van Winklevel is így volt.

BUDAPEST I.

9.15: Országos Póstászenekar. Vezényel ifj. Roubal Vilmos.

1. Unger J. Ünnepi nyitány; 2. Franz Károly; a) Gavotte; b) Tangó; c) Keringő; 3. Nagy Frigyes: Románc; 4. Majláth József: Farsangi álom — keringő; 5. Zách István: Keringő; 6. Huszka Jenő: Lili bárónő — egyveleg; 7. Stephanides Károly: Idill; 8. Garami Béla: Don Quijote — szerenád; 9. ifj. Roubal Vilmos: Magyar postás induló.

Közben

9.30: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Könings Annie énekel és Singer Ibholyka hegedül, zongorán kíséri Polgár Tibor.

1. a) Sarasate: Spanyol tánc; b) Mozart—Kreisler: Rondo (Singer); 2. a) Meyerbeer: Hugonották, apródária; b) Puccini: Bohémélet, Musette-keringő (Könings); 3. a) Bányai: Szerenád; b) Szenkár: Tangó; Kadosa: Nádihegedű (Singer); 4. Kodály: a) Mausika; b) Haja, haja; c) Jőjj te hozzám (Könings); 5. a) Ernst Bloch: Baal Schem, Improvisation; b) Hubay: Csárdajelenet, no. 6. (Singer); 6. Hodula: a) Bolyongás Azurorszámban; b) Te vagy a hajnal; c) Hattyúm (Könings).

12.25: Hírek.

Közben

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00: Móra László előadása a serdülő ifjúságnak.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Gramofonlemezek.

1. Lehár: Cigányszerellem — nyitány (Loránd Edit zenekara); 2. Puccini: Nyugat leánya — ária (Schmidt József); 3. Mozart: Figaro házassága — Cavatina (Hüsch Gerhard); 4. Kienzl: A bibliás ember — ária (Tauber Richárd); 5. Leoncavallo: Bajazzók — Kacagj Bajazzó (Környey Béla); 6. Halévy: Zsidónő — Cavatina (Kálmán Oszkár); 7. Verdi: Traviata — duett (Herrmann Ilse, Gläser John); 8. Rossini: Stabat Mater (Groh Herbert); 9. Beethoven: Die Ehre Gottes (Hüsch Gerhard); 10. Cornelius: A bagdadi borbély — ária (Groh Herbert); 11. Eisemann—Szilágyi: Minek is van szerellem — keringő (Dobri zenekar, Sebő Miklós); 12. Lajtai—Békeffi: Mért fáj a szív — keringő (Sebő Miklós); 13. Boyle: Nrsry Masquerade — foxtrott (Marimba Band); 14. Klein—White: The wise old owl (Harry Roy zenekar); 15. Gyöngy—Szilágyi: Ferenc József bakája — foxtrott

(Dobbi zenekar, Sebő Miklós); 16. Gungl: Die Hydropaten — keringő (Wiener Bohem zenekar); 17. A Lajtai—Békeffi: Egy édes kis kocsma — keringő (Dobbi zenekar, Sebő Miklós); 18. Valerio—Békeffi: Miért — tangó (Dobbi zenekar, Sebő Miklós); 19. De Fries—Kovács: Ne törődj semmivel — tangó (Dobbi zenekar, Sebő Miklós); 20. Eisemann—Szilágyi: Ugy-e csoda jó ez a bigin (Dobbi zenekar, Sebő Miklós).

6.00: Francia nyelvoktatás (Garzó Miklós dr.).

6.30: Guttenberg György szalózenekara Dáni Dezső énekszámával.

1. Dostal: Szervusz Bécs — egyveleg; 2. a) Szánthó—Szenes: Egy éjszakát, tangó; b) Sally—Szécsén: Szeretnék még egyszer szerelmes lenni (Dáni); 3. a) S. Lupino: Nem megyünk ma haza, foxtrott; b) Stolz: Amiről az asszonyok álmodnak, slowfox; 4. Leoncavallo: Mattinata (Dáni); 5. a) R. Siczinsky: In Grinzing beim heurigen Wein, keringő; 6. F. Grothe: Es ist alles Komödie, pasodoble; 6. a) Irving Berlin—Keller: Mond, hogy nem igaz, slowfox; b) Márkus Gábor—ij. Békeffy: Csak nézz a szemembe, keringő (Dáni); 7. O. Stransky: Wir sind jung, induló.

7.15: „Tibet magyar bölcse.” Baktay Ervin előadása.

7.45: Erkel Gabi magyar nótákat énekel Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának kíséretével. Dalok.

Mészáros Pál: Kint lakom én Kisperjésen; Thegze-Gerber Miklós: Azt beszélük az emberek; Radics: Megállók a keresztútján; Huber Sándor: A szögedi sürgőnyózna...; Balázs Árpád: Ahogy én szeretlek; Thegze-Gerber Miklós: Őszi hervadásban; Zerkovitz Béla: Pölmegyek az Uristenhez; Balázs Árpád: Két babonás szép szemednek; Huszka Jenő: Gábor diák bordala; Szirmai Albert: Cintányéros nóta; Vince Zsigmond: Sej, molinári, linári; Kálmán Imre: Hej cigány; Kálmán Imre: Huzzad csak kivilágos virradatig; Lehár Ferenc: Messze a nagy erdő.

8.40: A M. kir. Operaház előadásának ismertetése. (I. és II. felv.)

8.45: Wagner Richárd „Parsifal” c. ünnepi játékának II. és III. felv. a M. kir. Operaházból.

A II. felv. után: Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés.

Az előadás után: Horváth Gyula és cigányzenekara Kalmár Pál énekszámával. Dalok.

László—Seress: Búcsúzik az öreg legény; Huszka Jenő: Bujdokolva járok; Eröss Béla: Ne gondold, hogy az a tavasz; Nádor Jóska: A tí utcátkban; Betyár kiskerekű csarda; Sándor Jenő: Öreg cigány, kopott cigány; Nadas György: Kék búzavirág

BUDAPEST II.

7.15-16l: Azonos a Budapest I. műsorával.

Baktay Ervin
7.15

Erkel Gabi
7.45 (Halmi felv.)

PARSIFAL

Wagner Richard azt kívánta, hogy a Parsifal sehol máshol ne mutassák be, csak Bayreuthban. A Parsifal a kereszténység, a szeretet operája is. Graal várában lovagok őrzik a szent serleget, melyből a Megváltó az utolsó vacsorán ivott. És ebbe a serlegbe Arimathiai József felfogta az Üdvözítő véret. Azonban Graal lovagjai között nagy a bánat. Klingsor, a varázsló ugyanis hatalmába kerítette a szent dárdát s ennek tulajdonában varázsereje megtízszereződött és megrontja a lovagokat, akik Graal szolgálatában állnak és nem szabad nő iránt szerelemmel viseltetniök. Klingsor a dárdával megsebezi Amfortast, a királyt, s annak a sebe nem gyógyul be, mert szerelemmel viseltetett Kundri iránt. Kundri a Graal serleg mellett a lovagok szolgálatával akarta levezekelni bűnét, azonban a varázsló hatalmába kerítette és vezeklés helyett megrontotta a lovagokat. Amfortas király sem talál megnyugvást, nemcsak a sebe éget, hanem a lelke is, mert tudja, hogy csak akkor lesz bocsánat bűnére, ha egy ismeretlen, de tiszta és együgyű ember megszanja és jóváteszi a hibát, amit ő elkövetett. S akkor nagy riadalom támad a Szent parkban, egy idegen ifjú tévedt oda és nyilván megsebezett egy hattyút. Az idegen ifjú csak a nevét tudja megmondani, — Parsifal ő, aki együgyűségében tiszta maradt, a tisztaság ereje pedig nagyobb a varázslaténál is. Parsifal, mikor értesül Amfortas állapotáról, elindul, hogy visszaszerezze a szent dárdát. Klingsor először Kundrit küldi elébe, hogy az elcsábítja, azonban a csók nem fog a legényen. És mikor Klingsor a dárdát akarja Parsifalba szűrni, az egyetlen kézművelatlattal megállítja azt, elveszi a varázslótól és lerombolja annak minden varázslatát. Kundri végre megszabadul Klingsor hatalmából s most vezekelhet. Parsifal is elindul, hogy újra megkeresse az Graal várát. Hozza magával a szent dárdát s meggyógyítja Amfortas sebet. Parsifal a Graal királyává koronázzák és nagypünten már ő mondja az áldást, mely békét hoz az egész világra. Ez a szöveg. Ugyanezt mondja a zene is, csak a muzsika varázsa erősebb a szavaknál. Parsifal a templomok operája, istenhez emel s talán már nem is emelhetne tovább.

Szunyoghné Tüdös Klára
4.00 (M. F. I. felv.)

Keleti Lili
6.50 (Angelo felv.)

**Próbahangverseny,
mint attrakció**

Keleti Lili zongoraművésznő mai koncertje elé

A budapesti stúdió úgy a műsor összeállításakor, mint a műsor leadásakor ragaszkodik a komoly tervszerűséghez és úgy mi sem természetesebb, minthogy nem tűri a rögtönzéseket. A rögtönzés tehát nálunk ismeretlen fogalom. Nem úgy azonban külföldön, ahol a megállapított műsorból igen gyakran térnek el. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy külföldön a szereplők azt mondhatják a mikrofon előtt, ami éppen eszükbe jut, hanem csupán azt, hogy az előre elhatározott műsorszám helyett a stúdió igen gyakran egész alkalomszerűen új műsorszámokat közvetít.

Egyik legjobb példa erre az a kedves epizód, ami Keleti Lili magyar zongoraművésznővel történt Párizsban.

A kiváló zongoraművésznő, aki különben ma 7 óra 10 perckor szerepel a budapesti stúdióban, a közelmúltban két évig Párizsban élt. Egy alkalommal az Eiffel-toronyi rádióleadó felkérte, hogy jelenjen meg a stúdióban, ahol majd a leadó zenei tanácsadó-jával közösen megbeszéljük a következő fellépésének műsorát. Keleti Lili el is ment, azonban meglepetésszerűleg nem a próbateremben vezették, hanem egyenesen a mikrofon-szobába. Egyszerre csak a szpiker odalépett a mikrofonhoz...

— Épp itt van nálunk Lili Keleti, — mondotta a mikrofonba, — hogy megbeszéljük vele a következő koncertjének műsorát. A kiváló művésznőt azonban nem engedjük el addig, míg most rögtön el nem játszik nekünk egy pár szép dologt.

Keleti Lili természetesen azonnal leült a zongorához és minden megbeszélés és próba nélkül igen élvezetes műsorral lepte meg az Eiffel-toronyi rádió leadójának hallgatóit. Mikor befejezte a játékot, a szpiker ismét odament a mikrofonhoz:

— Most megköszönjük a művésznőnek, hogy ilyen szépen játszott nekünk és búcsút veszünk tőle arra a rövid időre, ami a következő szerepléséig hátra van...

Valószínű, hogy ilyen rögtönzéseknek a budapesti stúdió hallgatói is nagyon megörülnek...

BUDAPEST I.

9.15: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. Vezényel Melles Béla.

1. Strauss János: Cigánybáró — nyitány;
2. Lincke: Reménytelen szerelem — keringő;
3. Passini: A szevillai borbély — ábránd;
4. Rachmaninoff: Prelude;
5. Jessel: Dítőtörő — intermezzo;
6. Translateur: Aki a vágyat ismeri — keringő;
7. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő — egyveleg;
8. Blankenburg: Induló.

Közben

9.30: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Gramofonlemezek.

1. Ponchielli Gioconda — Órák tánc (Brunswick Concert zenekar);
2. Beethoven: Ich Liebe dich (Schlusus Henrik);
3. Collet—Leoncavallo: Serenade Francaise (Mario Chamlee);
4. Verdi: Trubadur — ária (Németh Mária);
5. Denza: Funiculi-Funicula (Celestino Sarobe);
6. Mozart: Varázsfuvola — kópárja (Julius Patzak);
7. Grieg: Peer Gynt — arab tánc (Berlini operaház zenekara);
8. Pécsi: Keleti nász (Efim Schachmeister zenekara);
9. Ippolitow: Kaukázusi szvit — a Sardarok felvonulása (Berlini filharmónikus zenekar);
10. Mozart: Török induló (Berlini mandolin zenekar);
11. H. Cook—Robinson—M. Cook: Stop the sun, stop the moon (Boswell Sisters);
12. Darvay-Kenessey: Gondolt-e már arra — tangó (Polydor zenekar, refr. énekkel).

SZIGORU ELLENŐRZÉS CSEHSZLOVÁKIÁBAN

Csehszlovákiában ezentúl szigorúbban ellenőrzik a magánleadókat. A 75 rövidhullámú állomást időnként megfigyelés alá veszik, vajjon vétenek-e a szabályok ellen. Erre a lépésre az indította a csehszlovák hatóságokat, hogy a múltban meg nem engedett politikai propagandát üztek egyes ilyen leadók. Ezúttal, ha a legkisebb szabálytalanságon érnek valakit, azonnal megvonják tőle az engedélyt. A csehszlovák rádióamatőrök körében örömmel üdvözik az új szigorú intézkedést, mert ezáltal soraikból kiemelk a rádióamatőrismus szellemével össze nem egyeztethető egyéni kilengéseket. Akinek rövidhullámú leadóra van engedélye, az becsületesen is használja azt fel.

Közben

- 12.25:** Hírek.
1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, Párfolyamhírek.
3.30: A rádió diákfélórája. „Az orgona varázslója.”
4.00: „Divattudósítás.” Szunyoghné Tüdős Klára előadása.
4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Bura Sándor és cigányzenekara.
6.20: Bodor Aladár novellája: „A hetedik nagyhatalom.”
6.50: Keleti Lili zongorázik. 1. Schumann; Karnevál; 2. Scriabine: Fantázia; 3. Poulenc: Pastourelle; 4. Albeniz: Triana.
7.50: „Százerek iskolázása, iskolán kívül.” Révész Béla előadása.
8.00: Színműelőadás a Studióból, „Szeretni” Vigjáték 3 felvonásban. Írta: Paul Gerdaldy. Fordította: Szini Gyula. Rendező: Odry Árpád.
Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
Majd: Rácz Berci és cigányzenekara.

BUDAPEST II.

8.20-tól: Azonos a Budapest I. műsorával.

ELEKTROMOS VONÓSHANGSZEREK

Villanyhegedűje és villanygordonkája is van már a világnak. Egy csehszlovák mérnök, Puluj találta fel mind a két hangszert, amely rendkívül alkalmasnak mutatkozik rádiózenekarok és hangosfilmzenekarok számára.

MEGINT EGY ÚJ HANGSZER

Alig múlik el hét, hogy újfajta hangszerről ne hallanánk. Egy belga arisztokrata, valamint egy Oboulhoff nevű rádiómérnök a Theremin-készülékhez hasonló hangszert találtak fel, amelynek egész különösen szép hanghatása van s óriási lépést jelent az elektromos zene népszerűsítése tekintetében.

Bodor Aladár
6.20

Rácz Berci
Kb. e. 10.20 (Nova foto)

SZERETNI

Ha költő ír színdarabot, annak ritkán van sikere, de ha mégis siker van, az rendszerint átütő erejű, amely messze kiemelkedik a szokványos sikerek közül. Ez érthető, hiszen a költő a szív hangjain szól a publikumhoz s ha megtalálja a kontaktust, az mindennél mélyebb és maradandóbb.

Gerdaldy a „Te és én” című verseskönyvvvel lett népszerű. A finom líra igaz megszólaltatójának bizonyult s ez a líra végigvonul színdarabjain is. „Szeretni” című színdarabja, amelyet nálunk a Renaissance Színházban mutattak be s amely április 12-én 8-kor a Studióban is előadásra kerül, csupa líra és finomság. Mindössze három szereplője van a darabnak. Egy asszony és két férfi. Mi történik a darabban. Tulajdonképpen semmi sem történik és mégis — annyi minden történik. Azt a soha meg nem fejtető érzelemváltozást tárgyalja a darab, amely egy asszony lelkében végbe megy akkor, amikor egyik férfitől a másikhoz hajlik a szíve. Ezer apró megfigyelés, nuance kapcsolódik egybe s ez maga a darab, amely minden cselekménytelenségében is lebilincselő, sőt szórakoztató. A Renaissanceban Simonyi Mária, Somlay Artur, Táray Ferenc játszották el a három szerepet. Gerdaldynak még egy rendkívüli sikere volt nálunk: „Az ezüst lakodalom”. Ezt a Vigszínházban játszották néhai Varsányi Iren, Gombaszögi Frida és Kürti Józseffel a főbb szerepekben. Ez a darab bár tiszta irodalom és költészet, mégis — csodálatosan — a legtekélyesebb színpadi technikával is rendelkezik. Alkotása persze éppen ezért elementáris volt. Mert színpadi író meglehetősen sok van már, de színpadi költő kevés van és kevés is lesz mindig.

A m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekara Friesay karnagy vezetésével ma d. e. 9.15-kor hangversenyeznek megint a Studióban

ARIOSTO

Négyszáz esztendeje, hogy meghalt Ludovico Ariosto. Költő volt, a renaissance Italia legnagyobbjai közül s úgy szoktak róla megemlékezni, hogy ő írta „Az örjögő Róland” című verses regényt.

Különös ember volt Ariosto. Amikor Reggióból, a napsütéses Kalabria fővárosából útra kelt, úgy indult el, hogy pénzt keres és hazaküldi kilenc éhező testvéreinek. Végig Olaszországon, Ferrara városáig vitt az útja. A ferrarai bíborosnak megtetszett a nyulánc legény, aki akkor már megírt egy vígjátékot, olyant, amilyent a latin írók írtak Róma fénykorában, amikor a császári zászló még töretlenül lengett Kelet s Nyugat fölött.

A bíborosnak tetszett a vígjáték. Színházat építtetett és Ariostót bízta meg annak vezetésével. Persze amolyan ünnepi színház volt ez: az udvar és annak vendégei számára. Ariosto szorgalmasan írta a vígjátékokat. Megteremtette a mai olasz színpad igazi alapját.

A költészettől pedig már akkor is nehéz volt megélni. De mégis törhetetlenül ragaszkodott az ő muzsájához, akít mindenek fölött szeretett. Ezeröttszázharminckettőben szilveszter éjszakáján leégett a ferrarai színház. Lehet, hogy ezt a bal esetet vette túlságosan a szívére. Másnap megbetegedett, és félév múlva meghalt.

— Nincs miért élni, — mondta egy ízben Medici Giovanni velencei bíborosnak, aki meglátogatta s akiből később X. Leo pápa lett. — Leégett a színház, nincs értelme az írásnak.

— Dehogy nincs, — vigasztalta a bíboros. — Gyere el hozzám Velencebe, sokkal szebb színházat építtetek neked.

Hanem Ariosto már nem lépte át többé Velence kapuját.

BUDAPEST I.

9.15: M. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Fricsey Richárd.

- 1. Händel: Induló a Judas Maccabeus c. oratóriumból; 2. a) Palestrina: Húsvéti himnusz (XVI. századból); b) Oelschlegel: Madonnához; 3. Scassola: Quo vadis, drámai nyitány; 4. Kienzl: Részletek a Bibliás ember c. operából; 5. Helmesberger: O Salutaris Hostiae, (hegedűszóló); 6. Mozart: a) Lacrimosa; b) Ave verum; 7. Mendelssohn: Nyitány a Paulus oratóriumból.

Közben

9.30: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00: Időjárásjelentés.

12.05: Házikvintett. 1. Bartók Béla: Magyar parasztdalok; 2. Clement Károly: A templomban; 3. Farkas Ferenc: Tempo di Minuetto; 4. Tarnay Alajos: Valse simple (hegedűszóló); 5. Lányi Ernő: Töbörző; 6. Dohnányi Ernő: Allegretto az A-dur vonósnégyesből; 7. Szirmai Albert: Zefir, keringő.

Közben

12.25: Hírek.

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.00: „Világhírű magyar csillagászok.” Terkán Lajos előadása.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Trummer Árpád kir. műszaki tanácsos: „A hazai öntözések kérdése”.

5.30: Gramofónlemezek.

- 1. Verdi: Rigoletto — előjáték és a herceg dala (Maria Gentile, Alessandro Granda és Carlo Galeffi); 2. Verdi: Trubadúr — duett a IV. felvonásból (Arangi—Lombardi és Cerlo Galeffi); 3. Zarzycki: Mazurka (Hubermann Bronislav); 4. Bizet: Carmen — virágária (Aroldo Lindi); 5. Di Capua: O sole mio (Riccardo Stracciari); 6. Yradier: La Paloma (Alessandro Granda); 7. Verdi: Otello — Ave Maria (Maria Zamboni); 8. Pierre Bayle—Gaston Caret: Si petite

(Lucienne Boyer); 9. Bach: Toccata C-dur (W. G. Webber); 10. Bach—Weiner: Adagio (Lehner vonósnégyes); 11. Osma: Ay del av (Ippolito Lazaro).

6.15: „Ariosto.” Radó Antal előadása az olasz költő 400 éves jubileuma alkalmából.

6.45: Nováki László és B. Fehér Miklós zongora-hegedű estje. 1. Grieg: C-moll hegedű-zongora szonáta; 2. Heandel—Halvorsen: Pas-sacaglia (hegedű-brácsa duo); 3. a) A. Lemba: Poeme d'amour; b) Vecsey: Caprice; c) Kuula: Nocturno; d) Kreisler: Tambourin chinois (hegedűszólók).

7.30: A rádió külügyi negyedórája.

7.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Zsolt Nándor.

9.15: Közvetítés az aacheni dómból.

1. Adriaen Millaert: Ricercar (orgona); 2. a) Josquin des Pres: Tu solus, qui facis mirabilia; b) Willem Dufay: Domine refugium factus est; c) Jan van Ockeghem: Kyrie az „Au travail suis” miséből (ének); 3. Jan Pieters Sweelinck: Toccata (orgona); 4. a) Orlando di Lasso: Improperium; b) J. Rosenmüller: Jeremias próféta panaszdalából: Cogitavit Dominus; c) Jakob v. Berchem: Responsorium, omnes amici mei.

9.45: Pontos időjelzés, hírek, időjárás-jelentés.

10.00: Az Országos Liszt Ferenc-Társaság egyházzenei hangversenye. A Belvárosi főplébánia templom énekkara előadja Liszt Ferenc: „Via Crucis”-át Harmat Artur vezény-létével. Bevezetőelőadást tart Isoz Kálmán dr.

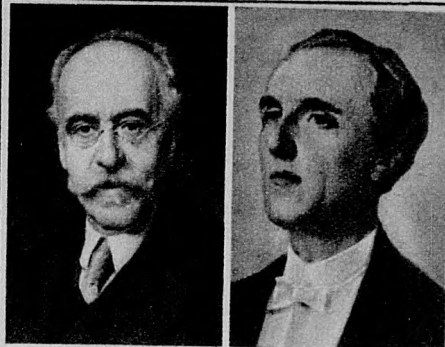
Nagypéntek előestjére való tekintettel, a rádió további műsort nem ad.

BUDAPEST II.

5.—5.30: Gramofónlemezek.

1. Gounod: Ave Maria (Basilides Mária); 2. Mascagni: Parasztbecsület, templomi kórus (Berlini opera zenekara és kórusa); 3. Bach: Máté passió (Basilides Mária); 4. Eine feste Burg ist unser Gott (Lehmann Lotte); 5. Kienzl: Selig sind, die Verfolgung leiden (Tauber Richárd); 6. Beethoven: Die Himmel rühmen des Ewigen Ehre (Tauber Richárd); 7. Giordano: Caro mio ben (Groh Herbert); 8. Kremser: Wir treten zum Beten (Tauber Richárd).

7.45-től: Azoños a Budapest I. mű-sorával.

Radó Antal
6.15 (Erdélyi felv.)

Nováki László
6.45

AACHENI KÖZVETÍTÉS

Ma este 9.15-kor régi flamand mes-terek motettáit közvetíti a budapesti rádió az aacheni dómból. Kért érdekes kérdés merül fel ezzel kapcsolatban.

Az első kérdés: mi az a motetta? Mert a laikus közönség 99%-a bizonyosan nem tudja, mi fán terem?

Motetta a latin mutatum szóból ered, tehát annyit jelent, mint zenei változat. Egy figurális énekfajt hívtak így, melynek az volt a feladata, hogy a hosszan kitar-tott hangjegyekben mozgó éneket föléke-sítő zongékkal kövesse és körülövezze. A motettából fejlődött ki a polifónia is, ro-kona a madrigálnak is, belőle fejlődött a kánon, a fuga. A keresztény zene ős-formái tehát azok a motetták, melyeket Aachenből fogunk hallani.

Hogy miért éppen Aachenből, ennek is megvan a magyarázata. Aachennek régi magyar tradíciói vannak, sőt a székesegy-háznak, az 1100 éves ősi dómnak van egy kü-lön magyar kápolnája is, melyet 1364-ben építtetett IV. Károly császár, az oda nagy tömegekben zarándokoló magyarok szá-mára. Ebben a kápolnában őrzik ma is a dóm káprázatos kincseit és a magyar öt-vösművészeti remekket is.

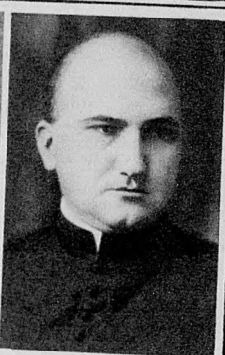
A dómnak mindig volt két magyar papja is és Aachen idegenforgalmához a közép-korban a magyarok is nagymértékben hozzájárultak, akik elsősorban az aacheni „Magyar királynő” nevű csodatevő kén-forrást használták.

A flamand keresztény zene ősi motettáit stilszerűen közvetíti a rádió nagycsütör-tőkön éppen az aacheni dómból, ahol egyébként a német-római császárság meg-alapítójának, Nagy Károlynak hamvai is nyugosznak.

A keresztény művészet ősi várából hal-lunk régi egyházi zenét nagycsütörtök nap-ján a rádióban.

Ravasz László dr.
D. e. 9.00

Tóth Tihamér dr.
D. e. 10.00

NAGYPÉNTEK

A rádió, a nagypénteki tradíciókhoz képest, egész nap komoly műsort ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

A virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékeztet ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

A virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékeztet ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

A virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékeztet ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

A virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékeztet ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

A virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékeztet ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

A virágvasárnap Jézus jeruzsálemi bevonulásának emlékeztet ad. Jézus keresztrefeszítésének emlékére szentelt nap az egész keresztény világban nagypéntek napja. A nagyhét valamennyi napja egyébként is Krisztus életének utolsó eseményeire emlékeztet.

BUDAPEST I.

9.00: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Ravasz László dr. püspök.

10.00: Szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tihamér dr.

11.15: Evangélikus istentisztelet. Prédikál Raffay Sándor püspök. [Énekek a dunántúli énekeskönyvből, (201 és 177 Orgonál Zalánfy Aladár. Karének: Králik Jenő : Nagypénteki motetta. Éneki a Lutheránia vegyeskar Králik Jenő vezényletével.

Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, hírek.

Majd: A M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Ferencsik János. Közreműködik: Kálmán Oszkár. 1. Wagner: Parsifal, előjáték; 2. Wagner: Parsifal, nagypénteki varázs (Kálmán); 3. Mouszorgszki: Chowantchina III. felv. közzenéje; 4. Nabukodonozor — Preghiera (Kálmán) 5. Strauss — Richárd: Halál és megdicsőülés — szimfonikus költemény. 6. Haydn: Ária a „Teremtés“ oratoriumból. (Kálmán) 7. Schubert: h-moll (be-fejezetlen) szimfónia.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Egyházzenei hangverseny a Kőbányai plébániatemplomból. Énekel a Kőbányai Egyházi Énekkar. Orgonán Janosits Antal. Vezényel vitéz Kelemen Ferenc. 1. Durante: Per signum crucis (vegyeskar); 2. 1. Síralom. Éneki Takácsy Dénes; 3. Harmat Artur: Stabat Mater (ve-

ÚJ EURÓPAI HULLÁMHOSSZTÁBLÁZAT

A brüsszeli rádiókonferencián nagyjelentőségű javaslatokat tárgyalnak. Az európai országok hullámhossztáblázatát gyökeresen megváltoztatják a közeli jövőben. A mostanáig érvényben levő prágai hullámhosszmeghatározások már jóideje elavultak a rádió óriási fejlődésével. Az új európai hullámhossztáblázat kizárólag szakemberek által jónak tartott technikai szempontok szerint készül el. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy majd minden európai állomás hullámhossza megváltozik a közeljövőben.

gyeskar, kézirat, először); 4. Elmé-
kedés. Elmondja Koudela Géza dr.;
5. Anerio: Christus factus est (ve-
gyeskar); 6. II. Siralom. Énekli
Nosedáné Bodor Karola; 7. N.
Zielinski: Adoramus Te Christe
(vegyeskar); 8. III. Siralom. Énekli
Pusztai Sándor; 9. Seyler K.:
Miserere mei Deus (ótszólamú ve-
gyeskar).

6.20: „A Megváltó kínszenvedésének
helyén, a mai Jeruzsálemben.” Heigl
László dr. előadása.

6.50: Gramofónlemez. 1. Bach: Toc-
cata és Fuga (Filadelfiai szimf.
zenekar); 2. Gretschaninoff: Credo
a „Liturgia Domestica”-ból (Saljapin,
kórus); 3. Sullivan: The lost
cord (Beniamino Gigli); 4. Bach:
I call upon the Jesus (Filadelfiai
szimf. zenekar); 5. Bizet: Agnus
Dei (Caruso); 6. Da Carey: Jesus
Christ is risen today (Richard Cro-
oks).

7.20: „Nagypénteki gondolatok.” Ra-
vasz László dr. előadása.

7.45: Bach: „János passio”-jának köz-
vetítése. Közreműködik a Budapesti
Hangversenyzenekar és a Budapesti
Palestrina-kórus. Szólisták: Falus
Edit, Basíliás Mária, Laurisin Lajos,
Győri Pál dr., Tibor Zoltán, Gom-
balo: Láng Erzs; orgona: Pálos
Marcel; viola de ganba: Heinitz
Éva. Vezényel Edwin Fischer.

BUDAPEST II.

6.50-től: Azonos a Budapest I. mű-
sorával.

**MILYEN EURÓPAI ÁLLOMÁSOKAT SZERET-
NEK AFRIKÁBAN?**

Radio-Africaine, az egykor legsötétebb föld-
résznek egyik legnépszerűbb leadója körkér-
dést intézett hallgatóihoz, hogy melyik európai
állomást hallgatják legszívesebben. A beérkezett
válaszok eredménye a következő: Poste-
Parisien 30%, Radio-Paris 15%, Toulouse 12%,
Svájci Romand adó 10%, Róma és Milanó 8%,
Barcelona és Praha 3%, Heilsberg 1% és a
többi állomások egyike sem ért el 1%-ot a
beérkezett válaszok közül. Érdekes, hogy Praha
arányilag milyen népszerű állomás Afrikában.

Ferencsik János
Kb. déli 12.00
(Vajda M. Pál felv.)

Edwin Fischer
7.45 (Dührkoop felv.)

ZENEI PASSIO

Ismeretlen muzsikusk már a negyedik szá-
zadban kótába írta a Megváltó történetét.
Egyszerű, egyszólamú dallam volt ez, a
modern ember füle bizonyosan szoltárnak
tartaná, amely arra szolgál, hogy halkhangu
hárfán elpengetve kísérje a diakónus énekét.
Aztán a passio bekerült a templomba s volt
idő, amikor virágvasárnap és a nagyhét szer-
dáján az istentiszteletet helyettesítette. Ké-
sőbb a nagyhét többi napjára is esett passio.
Akkor már nemcsak Máté, de Márk és János
evangéliumát is megzenésítették. És ugyan-
azokat az evangéliumokat muzsikába ültet-
ték minden korban. A hivatásos zene jófor-
mán egészen Bachig, sőt még tovább is
majdnem tisztán az Isten tiszteletét szol-
gálta. Azonban ahogy az ember haladt az
uton, fejlődött, bonyolódott a zene is. Bach
Sebestyén Jánossal a zenei passio elérte tető-
fokát. Azonban már nem pusztán a muzsika
alkotta annak lényegét. Az evangéliumból
költői szövegeket írtak. Néha szabadabb
szárnyalással, a költők már színesítették is a
szöveget. A zene pedig akkor már többszólamu
volt és bonyolult szabályok irányították. De
szinte a legujabb időkig hagyomány maradt,
hogy Krisztus szólamait mindig a basszus
énekli. A másik éneklő az, aki elmondja a
történetet: ez a tenor s a harmadik: az alt
női hang a tömeg megszemélyesítője. Azon-
ban csupán az ének kötött, maga a muzsika
nem. És a modern orgona különösen tág teret
enged. Talán azt mondhatjuk: a passio
ugyanaz az egyházi zenében, ami a kórusral
hangzó szimfónia a világiban. Egyébként
Bach óta a passio külső formája is megval-
tozott. Kórus vette át a főszerepet s csak
maga az elbeszélés maradt változatlan. De
egy a lényeg: Krisztus története: élete,
halála és föltámadása.

Szekeres László dr.
5.00 (M. F. I. felv.)

Kilényi Eduárd
7.00 (Vajda M. Pál f.)

Három esztendő alatt végig Európán

Kilényi Eduárd zongorahangversenye elé.

Azt mondják, hogy az igazi tehetség mindig megtalálja az érvényesüléshez vezető utat. Igaz. Ez az út azonban rendszerint nagyon göröngyös, nagyon hosszú és rengeteg akadály teszi nehezzé. Különösen ma áll ez és főképpen a művészeknél. A zongoraművésznek például először is hosszú esztendőök idegőrlő tanulmányaira van szüksége ahhoz, hogy képes legyen megindulni a sikerhez vezető úton. Mikor aztán végre elérte azt, hogy megindulhat, akkor többnyire lépésről-lépésre kell előreverekednie magát. Le kell győznie azt az érthetetlen előítéletet, amellyel a közönség már szinte eleve lehetetlenné teszi a fiatalok érvényesülését. A fiatal művészt tehát akadályozza egyrészt a publikum előítélete az új tehetségek iránt, vagy „jobbik” esetben közömbössége, másrészt a már beérkezett művészek hatalmas konkurenciája. Így aztán érthető, hogy sok művész hosszú évekig küzd, míg végül sikerül valamit is elérnie. Vannak azonban szerencsésebbek, akik szinte hónapok alatt elérik azt, miért mások évekig hiába dolgoznak.

A hamar érvényesült fiatal művészek között nemzetközi viszonylatban is kiváló nevet szerzett magának Kilényi Edward, a fiatal magyar zongoraművész, aki ma szerepel a rádióban. Kilényi Edward, akinek szerencséje tulajdonképpen átütő erejű tehetségében rejlik, mindössze huszonegy éves. Három esztendeje fejezte be zenei tanulmányait, tehát mindössze három hangversenydobogón eltöltött év van mögötte. Ez alatt a három esztendő alatt ez a csendes, szerény, halkszavú fiatalember bejárta egész Európát és mindenütt hatalmas sikereket aratott. Mai hangversenye elé komoly zenei körök nagy érdeklődéssel tekintenek.

BUDAPEST I.

9.15: Gramofónlemezek.

- 1 Wagner : Bolygó hollandi — nyitány (Royal Philharmonic Orchestra);
2. Boccherini : Allegro az A-dur szonátából (Pablo Jasals);
3. Donizetti : La Favorita — ária (R. Stracciari);
4. Schubert : Der Lindenbaum (Alexander Kipnis);
5. Puccini : Pillangókisasszony — egyveleg (New Queen's Hall Light Orch.);
6. Strauss János : Ahol a citrom virul — keringő (Strauss János zenekar);
7. Strauss János : Doctrinen — keringő (Strauss János zenekar);
8. Schubert műveiből részletek (Manuello és zenekara);
9. Dvorak : Humoreszk (G. T. Pattman);
10. Schubert—Wilhelmi : Ave Maria (Hubermann Bronislav);
11. Verdi : Aida — duett (Arangi—Lombardi és Francesco Merli);
12. Chopin : Nocturne Es-dur (P-Gasals);
13. Ketelbey In a monastery garden (Albert Ketelbey zenekara);
14. Puccini : Bohémélet-részletek (New Queen's Hall Light Orchestra).

Közben

9.30: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vízállásjelentés magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: Bertha István szalónzenekara.

1. Kodály Zoltán : Adagio ;
2. Szabados Béla : Borus hangulat ;
3. Garami Béla dr.: Mária segits ;
4. Lavotta Rezső : Legenda ;
5. Caesar Franck : Panis angelicus ;
6. Rubinstein : Reve angélique ;
7. Bach—Gounod : Ave Maria ;
8. Losonczy Lajos : Magyar gyász.

Közben

12.25: Hírek.

1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek.

606 ÁLLOMÁS AMERIKÁBAN

A folyó évben az Egyesült-Államok 612 rádióállomása 606-ra olvadt le. A Federal Radio Commission, magyarul: a Szövetségi Rádióbizottság, ugyanis 12 állomást szüntetett meg és 4 újra adott engedélyt.

KIÉ LESZ A BELGRÁDI RÁDIÓ?

A belgrádi rádiótársaság és a jugoszláviai illetékes minisztérium között most tárgyalások folynak, hogy miképpen lehetne áthidalni azokat a fogas kérdéseket, amelyek azzal fenyegetnek, hogy az állam — szerződés be nem tartása címén — saját kezelésébe vegye az S. H. S. királyság rádióját.

- 4.00:** A Rádióélet gyermekjátsszóórája (Harsányi Gizi előadása).
- 4.45:** Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00:** „A magyar és az olasz Golgotán.” Szekeres László dr. előadása.
- 5.30:** Házikvintett. 1. Gróf Majláth József: Pater noster; 2. Rózsavölgyi: Lassú magyar; 3. Borodin: A kolostorban; 4. Dohnányi: Andante a vonóstrióból; 5. Clement Károly: A templomban; 6. Buchner Antal: Pastorale; 7. Molnár Antal: Chanson triste.
- 6.30:** „A diadalmas keresztfa.” Tóth Tihamér dr. előadása.
- 7.00:** Kilényi Eduard zongorahangversenye. 1. Mozart: D-dur szonáta; 2. Chopin: Két etude; 3. Liszt: La Campanella.
- 7.30:** Odry Árpád előadóestje.
- 8.00:** A M. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő dr. Közreműködik Závodszy Zoltán.
1. Weber: Euryanthe — nyitány; 2. Wagner: Lohengrin, a) Előjáték, b) Grál elbeszélés (Závodszy); 3. Liszt: Idealog — szimfonikus költemény; 4. Wagner: a) Részlet a „Parsifal“ II. felvonásából, b) Walkür — tavaszi dal (Závodszy); 5. Rimsky-Korsakov: La grande Pacque russe.
- Utána kb.**
- 9.45:** Pontos időjelzés, hírek, időjárásjelentés.
- Majd:** Rácz Béla és cigányzenekara.
- 11.00:** Horváth Rezső és cigányzenekara.

BUDAPEST II.

6.15-től: Azonos a Budapest I. műsorával.

A „HANGOS” BŰNÜGYI NYILVÁNTARTÓ

Az amerikai alvilág tagjairól a jövőben nemcsak a szokásos fényképfelvételeket és újjelenymatokat készítik el, hanem a bűnügyi nyilvántartóba bevonul a lemezfelvétel is a gengszterek beszédjéről s így személyazonosságuk „hallomásból” is megállapítható lesz.

SVÁJC OLASZ ADÓJA

SVájcnak most már olasz leadója is lesz. Radio-Tessin április 1-én nyílik meg s műsorait a kis köztársaság olasz nyelvterületeinek közvetíti. A stúdióját Luganóban helyezték el.

Odry Árpád 7.30 (M. F. I. felv.) **Závodszy Zoltán** 8.00 (Vajda M. Pál f.)

ODRY SZAVAL...

Ma 7.30-kor a rádióban

Jól szavalni kevesen tudnak, a művészi szavalásnak pedig alig van egy pár hivatott interpretátora. A szavaláshoz rendkívüli intelligencia szükséges, színészi tehetség és valami csodálatos érzék, amellyel a költemény kincseit a művész felszínre tudja hozni. A legkitűnőbb színészek és színésznők közül is igen kevesen tudnak jól szavalni és a civil foglalkozású emberek közül is vannak emberek, akik kiváló szavaló képességgel rendelkeznek.

A szavalóművész terrénuma a pódium, amelyen a keresetlen eszközök hatásosak, amelyek egyetlen dekorációja a vers írójának génusza s amelynek egyetlen muzsikája a hang mindennél csodálatosabb zenéje.

A talentumos előadóművész abban is tehetséges, ahogy kiválassza azokat a költeményeket, amelyeket közvetíteni óhajt a publikumnak. Mert hiszen elsősorban ez lehet a szavalóművész igazi hivatása: rávezetni a publikumot arra az útra, amelyet a költemény sugároz be az irodalom igazi erejével, a szintiszta művészet melegítő fényével.

Odry Árpád predesztinálva van szavalásra. Megjelenésének szuggesztivitása, hangjának fénye és ereje, színészi kultúrája, pártatlan intelligenciája és nem utolsósorban irodalomszerete, amely magával hozza a költeményekben való elmélyülést, — emelte őt arra a rangra, amelyet ma mint szavalóművész elfoglal.

Odry Árpádot, a stúdió főrendezőjét, annyi darab rendezőjét és szereplőjét igazán nem kell bemutatni a rádió publikumának,

Kétségtől, Odry mai szavalóestje érdekes és élvezetes lesz a verseket kedvelő publikum számára.

KÜLFÖLDI MŰSOR

ÁPRILIS 9-TŐL ÁPRILIS 15-IG

RÖVIDÍTÉSEK MAGYARÁZATA

Alk. ó. = Alkalmi óra, Alk. szle. = Alkalmi szemle. Abr. = Abránd. Art. = Árfolyamok. E. = Előadás. Egyv. = Egyveleg. Felolv. = Felolvasás. Gr. = Gramofón. Gy. ó. = Gyermekóra. Hgv. = Hangverseny. H. = Hírek. I. jel. = Időjelzés. I. jár. = Időjárás. Ind. = Induló. Kat. z. = Katonazene. Könyv. z. = Könyv. zene. Közv. = Közvetítés. Női ó. = Női óra. Rtkar. = Rádiózenekar. Szimf. z. = Szimfónikus zene. Szor. z. = Szórakoztató zene. Tanc z. = Táncczene

ÁPRILIS 9. VASÁRNAP

TÁNCOLNI SZERETNE ?

17.00: Zagreb. 18.00: Strasbourg. 22.35: Praha. 22.45: München. 23.30: Strasbourg.

HA OPERETTET KIVÁN . . .

20.00: Pozsony-Bratislava és Bucuresti.

OPERÁRA KIVÁNCSI ?

20.15: Langenberg. 20.35: Stockholm. 21.00: Milano. 21.00: Stuttgart.

GRAMOFÖNZENÉT KORA REGGEL IS KAPHAT

7.40: Wien. 12.00: Bucuresti. 13.15: Bucuresti. 15.30: Milano. 16.00: Beograd. 16.15: Warszawa. 17.00: Beograd. 17.45: Praha. 17.45: Pozsony-Bratislava. 18.30: Kassa-Kosice. 19.10: Milano. 19.45: Strasbourg. 23.00: Warszawa és Lwow.

HEMZSEGNEK A SPORT ÉRDEKESSÉGEI MA

17.20: Wien és Langenberg. 20.20: Wien. 21.00: Milano. 23.00: Berlin. 1.00: (É. fél után.) Leipzig.

BARI, 270 m. 17.30: Zkari hgv. 20.30: Zkari és ének hgv. 23.30: Kávéházi z.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Harmóniák. 12.30: Rtkar. 15: Népdalok. 16: Gr. 16.30: Népdalok. 17: Gr. 19: Egyházi karének. 21.55: Bach: G-moll szonáta. Beethoven: G-dur szonáta. 22.50: Fredericksen-émléket.

BERLIN, 419 m. 16.30: Fúvós zkar. 18.30: Beethoven: A-dur négyes. 19: Birodalmi műsor: Frankfurt. 20: Az út Istenhez, hangképsorozat. 21: Heinz Schubert: Zaratustra, himnusz. 23: Berlin—Magdeburgi vízipólómérkőzés II. félidejének közvetítése a Lunaparkból. Utána 24-ig: Könyv. z.

BRESLAU, 325 m. 15.35: Szór. z. 18.15: Hitler újúság karéneke. 19: Birodalmi műsor. 20: Ének és zkari hgv. 22.30: Szór. z.

BRNO, 342 m. 12.05: Mor. Ostrava. 14: Praha. 16: Mor. Ostrava. 17.30: Fúvós-hgv. 18: Német ó. Brahms: 2. B-dur zong.- és zkari hgv. op. 83. 19: Mor. Ostrava. 20: Pozsony. 22.15: Praha.

BUCURESTI, 394 m. 12: Gr. 13.15: Gr. 17: Marcu-zkar: Könyv. és román z. 18.15: Marcu-zkar folyt. 20: Operett. Szünetben hírek.

DAVENTRY, 1554 m. 17.30: Chopin műveiből,

zongoraverseny. 19.55: Egyházi énekek. 21.05: Zenekari- és énekkhangverseny.

FRANKFURT, 260 m. 16.30: Könyv. z. 18: Passiós z. Saarbrückenből. 20.30: Könyv. z. 22.45: Zenekari hangverseny.

HELSBERG, 276 m. 16.30: Könyv. z. 18.30: Citerazene. Birodalmi műsor. 20.15: Egyházi z. 21.30: Irodalom. Utána: Berlin.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.05: Mor. Ostrava. 13.30: Brno. 16: Mor. Ostrava. 17.30: Szlovák népdalok. 18.30: Gr. 19: Mor. Ostrava. 20: Pozsony. 22.15: Praha.

KATOWICE, 408 m. 16: Közv. a székesegyházból. 20: Warszawa.

KÖNIGSWUSTERHAUSEN, 1635 m. 15.30: Könyv. z. 17: Német népdalok. 18: Schmaltich: Asz-dur sextett. 19: Frankfurt. 20: Dalok és áriák. 20.30: Kamara z. Verdi: E-moll, vonósnégyes. 21: Tarka est. 23: Verdi műveiből.

LANGENBERG, 472 m. 16.30: Wagner műveiből. 17.20: Nyugatnémet futballmérkőzés helyszíni közvetítése. 17.45: Schumann: C-dur szimfónia. 19: Birodalmi műsor: Frankfurt. 20.15: Mozart: Don Juan. 22.45: München.

LEIPZIG, 390 m. 17: Könyv. z. 19: Birodalmi műsor: Frankfurt. 20: Mesejáték. Utána 24-ig: Berlin. 1—3: A drezdai filharmonia hgv. Weber: Euryanthe, nyit. Mozart: Don Juan. Götz: Ária. Lortzing: Cár és ács. Nicolai: A windsori vig nők. Strauss R.: Ariadne Naxosban. Humperdinck: Jancsi és Juliska. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok.

LONDON REGIONAL, 356 m. 19.55: Daventry. 21.05: Énekkhangverseny. Liszt: Szimfónikus költemény. VII. szám. Mozart: Szóktetés a szerájából. Ária. Strauss: Tejszínház, balettszvit. Verdi: Rigolettó, ária. Ravel: A keringő.

LWOW, 380 m. 18: A capella-kar. 19.10: Wilno. 23: Gr. Egyébként Warszawa.

MILANO, 331 m. 13.30: Zkari hgv. 15.30: Gr. 16: Könyv. z. 19.10: Gr. 21: Közvetítés a Scalából. Thomas: Mignon.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.05: Katona z. (Zita, Oberthor, Boito, Ambroz, Tvrđy, Jurecka, Lukes). 13.30: Brno. 14: Praha. 16: A Rádiózkár Dvorzsák-, Fibich-, Grieg- és Smetana-műveket játszik. 17.30: Praha. 19: Kabare a Rádiózkár közreműködésével. 20: Pozsony. 22.15: Praha.

MÜNCHEN, 533 m. 16.45: Szalón z. 18.10: Előadás. 18.35: Bach: Szent Máté-passió. 22.45: Tanc z.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.05: Mor. Ostrava. 13.30: Brno. 16: Mor. Ostrava. 17.45: Gr. 18: Kávéházi z. 18.45: Kassa. 19: Mor. Ostrava. 20: Vojácek: Korsár, háromfelvonásos romantikus operett. 22.15: Praha.

PRAGA, 487 m. 12.30: Brno. 13.30: Brno. 16: Mor. Ostrava. 17.45: Gr. 18: Német műsor. 19: Mor. Ostrava. 20: Pozsony. 22.35: Tanc z.

ROMA, 441 m. 13.30: Zkari hgv. 16.15: Rtkar. 20.45: Operettelőadás.

STOCKHOLM, 435 m. 16: Hgv. 19.30: Színmű. 20.35: Wagner: Parsifal.

STRASBOURG, 345 m. 17: Könyv. z. gr.-on. 18: Jazz. 19.30: Zkari hgv. 19.45: Gr. 21.30: Elzászi est. 23.30—1: Jazz.

STUTTGART, 361 m. 15.10: Zongora vers. 16.30: Áriák és dalok. 17: Kamara z. 18.35: Népies

passiós dalok. 19: Birodalmi műsor: Frankfurt, 21: Wagner: Parsifal III. felv. 22 45: München.

SVÁJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 15.30: Beethoven: Missa Solemnis, gramofón. 19.30: Oratórium. 21.40: Szórakoztató z.

SVÁJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 15.30: Verdi: Rekviem. 19: Orgona vers. 20: Hgv. 21: Rzkar.

WARSAWA, 1412 m. 14.20: Bach: Szent János passió. Mozart: Requiem: Moniusko: Két dal. 16.15: Gr. 17: Zongora vers. 17.30: Ének hgv. 18: Kávéházi z. 19.10: Wilno. 20: Olasz z. 22: Gordonka vers. 23: Gr.

WIEN, 517 m. 7.35: Ébresztő. 7.40: Gr. 9.40: Operaáriák és operettrezletek. 10.10: Dalok. 11.35: Szimfónikus hgv. Mozart: D-dur szimfónia. Vivaldi—Nachez: A-moll hegedűverseny. Csajkovszkij: Diótörő, szvit. Rathaus: Kis előjáték. 12.45: Könnyű z. 15.30: Epirus, a romantika hazája. 16: Szalóznene. 17.20: Az osztrák—cseh futballmérkőzés II. felének közz. a hohewartei pályáról. 18.15: Gitárkamarazene. 19.40: Emanuel List: Dalok és áriák. 20.20: Csokor Tivadar: A tíz thüringiai szüzlány játéka (először). 21.30: Könnyű zene.

ZÁGREB, 307 m. 17: Jazz. 20: Rzkar. 22.10: Kávéházi z.

ÁPRILIS 10, HÉTFŐ

MA CSAK ANGOL ZENÉRE TÁNCOLHAT

22.30: London Regional. 23.00: Daventry.

AZ OPERETT ÉS OPERA HIÁNYÁÉRT KÁRPÓTOL A GRAMOFÓNZENE

12.00: Bucuresti. 12.40: Wien. 13.15: Bucuresti. 13.40: Praha és Wien. 15.30: Beograd. 15.50: Lwow. 16.10: Kassa-Kosice. 17.00: Svájci Aleman adó. 17.05: Stockholm. 17.10: Milano. 17.50: Praha és Mor. Ostrava. 18.20: Kassa-Kosice. 19.40: Beograd. 20.45: Strasbourg. 21.40: Svájci Aleman adó. 21.45: London Regional. 22.30: Langenberg és Bari.

KÉT KIVÁLÓ CSEMEGE AZ ÉTERBEN

12.40: Wien. 21.00: Milano és Róma.

BARI, 270 m. 20.30: Könnyű z. 22.30: Gr. BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 15.30: Gr. 16: Rzkar. 19: Boskovic—Jovanovic énekesnő. 19.40: Gr. 20: Zagreb. 22: H. Majd bala-lajka.

BERLIN, 419 m. 16.30: Kávéházi z. 19: Birodalmi műsor: Königswusterhausen. 20: Könnyű z. 21.10: Beethoven: Esz-dur szimfónia. Filharmóniai hangverseny. Vezényel Furtwängler. Utána 24-ig: Könnyű z.

BRESLAU, 325 m. 16.20: Szór. z. 19: Birodalmi műsor. 20: Karének. 21.10: Berlin.

BRNO, 342 m. 12.30: Mor. Ostrava. 13.40: és 15.55: Praha. 16.10: Pozsony. 18.15: Praha. 19: Praha. 19.25: Schrammel z. Moor: Furiant. Ziegler: Tangó. Voldán: Dal. Komzák: Polka. Petzny: Serenata amorosa. Friml: Rose-Marie-ből. Poncar: A vadorzól, dal. Rzechorz: Győzelmi induló. 20: Mendelssohn—Bartholdy: Skót szimfónia, op. 58. 21: Fial énekesnő dalestje. 21.20: Praha.

BUCURESTI, 394 m. 12: Gr. 13.15: Gr. 17: Rzkar. Manichetti: Induló. Linke: Casanova, keringő. Asthon: Vidám muzikusok. Halévy: A zsidónő, balett z. Leopold: Krakóvia. 18.15: Welsch: Éljen Románia,

egyveleg. Mozart: Don Juan, ábránd. 20: Kamara z. Dvorzsák: G-dur négyes. 20.45: Klein-Hintz Mici és Bruckner Ortrun két-zongorás versenye. Bach: Szonáta. Arensky: Szonáta. 21.15: Smetana: G-moll trió. 22: Közv. az Enescu-étteremből. Dimicu-zkar. DAVENTRY, 1554 m. 18.30: Corelli-hegedűszonáták. 19.30: Zongoraverseny. 21.40: Kamarazene. Beethoven: Négyes., op. 59. Brahms: Hét dal. Huthinson: Három dal. H. Wolf. Olasz szerenád. Schubert: Négyes. 23: Tánc zene.

FRANKFURT, 260 m. 17: Szalóznene. 19: Königswusterhausen. 20.50: Zkari hgv. 22.35: Rádiózenekar hangversenye.

HEILSBURG, 276 m. 16: Frederiksen műveiből, zkari hgv. Utána könnyű z. 18.25: Danzig város műsora. 20: Kamarazene. 21.10: Beethoven: Esz-dur szimfónia. Berlini filharmónikus zenekar.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: A rzkar Suppé-, Kasik-, Armandola-, Leuschner-, Bayer-, Matuska- és Horák-műveket játsszik. Szünetben H. 13.35: Gr. Műsolyvasás. 16.10: Gr. 17.10: Smetana-dalok. 17.35: Cselló vers. (Zoubek, Bruch, Popper). 18.20: Gr. 19: Praha. 19.10: Rzkar. Niedbal: A vancellér menyasszonya, nyit. Strauss: Történetek a Bécsi erdőből. Fall—Korngold: A floridai rózsza, operettegyveleg. Granados: Spanyol KATOWICE, 408 m. 18.20: Zongora vers. 19.30: Warszawa. 20: Népies z. 20.20: Warszawa. KÖNIGSWUSTERHAUSEN, 1635 m. 16.30: Berlin. 17.30: Schubert: B-dur trió. 17.30: Haydn: Divertimento. 19: Birodalmi műsor: Frigyes király öröksége, szimű. 20: Breslau. 20.50: Német szonetek. 21.10: Berlin. 23: Frankfurt.

LANGENBERG, 472 m. 16.30: Szólisták. 19: Birodalmi műsor: Königswusterhausen. 20.05: Táncok és indulók. Közben újabb német népdalok. 22.30: Gr. 22.45: Frankfurt.

LEIPZIG, 390 m. 16: Énekhgv. Utána az ezeréves német költészetből. 20: Breslau: Könnyű z. 21.15: Hangképsorozat. Utána 24-ig: A drezdai filharmóniai hgv. Klark Elert: A-dur kamaraszimfónia. Kiessing: Éjjeli z. Baum: Husvéti szimfónia.

LONDON REGIONAL, 356 m. 18.30: Tangózkár. 19.45: Modern olasz z. 21.45: Gr. 22.30: Tánc z. LWOW, 380 m. 15.50: Gr. 18.25: Wagner-művek. Egyébként Warszawa.

MILANO, 331 m. 17.10: Gr. 17.30: Róma. 21: Hubermann Bronislav hegedűversenye.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.30: A Rádiózkár Nicolai, Grieg-, Dvorzsák-, Fibich-, Strauss-, Jankovec-, Pecke-, Fiser- és Fucsik-műveket játsszik. 13.30: Praha. 15.55: Praha. 16.10: Pozsony. 17.10: Praha. 17.50: Gr. 18.15: Praha. 18.30: Német óra (kabaré és gr.). 19: Praha. 19.25: Brno. 21: Praha.

MÜNCHEN, 533 m. 17: Szalón z. 18.25: Róth Lajos az erdélyi németiség martíra. 20: Katona z. 21.05: Billinger: Paraszt-passió, husvéti játék. 21.45: Egyházi z. 22.45: Rádiózkár.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.30: Mor. Ostrava. 13.30: Praha. 15.55: Praha. 16.10: Rádiózkár. Foulds: Kelta nyit. Moszkovszkij: Nemzetközi szvit. Dvorzsák: 1., 2., 4., 5., 6., 7. és 8-ik keringő. 17.10: Praha. 17.50: Schumann II. nagy d-moll szonáta, op. 121. Marsik: Dal szöveg nélkül. Grieg: G-dur szonáta, op. 13. 19: Praha. 19.25: Brno. 21: Egyházi hgv. Haydn: E-moll requiem. Mozart: Ave verum. Franck: Panis angelicus. Szymanovszki: Stabat Mater. 22: Praha.

PRAHA, 487 m. 12.30: Mor. Ostrava. 13.40: Gr. 16.10: Pozsony. 17.50: Gr. 18.25: Német műsor. 19.25: Brno. 21: Ének hgv. 21.10: Rzkar.

ROMA, 441 m. 17.30: Közv. a filharmóniai akadémiából, vez. Casella Alfréd: Bach-hgv. 21: Huberman Bronislaw hegedű vers.-e. 22.15: Könnnyű z.

STOCKHOLM, 435 m. 17.05: Gr. 18.05: Ének-hgv. 20: Rádiózk. 22: Orgonavers.

STRASBOURG, 345 m. 18: Zkari hgv. 20.45: Gr. 21.30: Egyházi z.

STUTT GART, 361 m. 16: Schumann-dalok. 16.30: Zkari hgv. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20: Könnnyű z. 21.10: Berlin. 22: Orgona vers.

SVÁJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 17: Gr. 19.45: Mozart hgv. 20.40: Weber- és Wagner-művek. 21.40: Gr.

SVÁJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 15.30: Rádió-ötös. 16.30: Zkari vers. 20: Hgv. 20.20: Kamara z. 21.15: Bécsi dalok.

WARSAWA, 1412 m. 17: Zkari és ének hgv. 18.25: Népies z. 20.20: Lengyel z. Chopin-, Moniusko- és Szymanowski-szerzemények. 20.50: Zkari hgv. 22: Stockholm.

WIEN, 517 m. 11.30: Népies zene, gr. 12: Négyes. 12.40: Invogin Mária, gramofonlemez. 13.40: Hangosfilm-dalok, gr. 15.55: Emlékezés Wagner Richardra. 16.20: Német hősmondák: Siegfried. 16.45: Sítavasz a hegyekben. 17: Könnnyű z. 18.40: Karének. 19.50: Egy osztrák autóvezető rekordja Bombaytól—Wienig. 20.20: Könnnyű z. 21.10: Beethoven: F-dur szimfónia Berlinből. 22.15: Kávéházi zene.

ZAGREB, 307 m. 17: Hangosfilm. 20: Horvát kamaratrió hgv.-e. 21: zongora- és hegedű-vers. 22.10: Kávéházi z.

ÁPRILIS 11. KEDD

HA KEVÉS IS, VIDÁM A TÁNCZENE
 17.00: Milano. 18.00: Strasbourg. 22.00: Milano. 22.15: Wien. 22.30: London Regional. 22.50: Stuttgart. 23.05: Daventry.

ÖT OPERA KÖZÜL VÁLASZTHAT

20.00: Warszawa és Svájci Aleman adó.
 20.05: Langenberg. 20.30: Svájci Romand adó. 20.45: Róma.

GRAMOFÓNBAN A MAI MŰSORÉ A REKORD

12.00: Bucuresti. 12.40: Wien. 13.10: Wien. 13.15: Bucuresti. 13.40: Praha. 15.00: Beograd. 15.50: Lwow. 17.45: Stockholm. 17.50: Praha és Pozsony-Bratislava. 18.00: Mor. Ostrava. 18.45: Lwow. 19.30: Svájci Romand adó. 19.40: Beograd. 20.45: Strasbourg. 21.30: Zagreb. 21.40: Königs-wusterhausen. 22.15: Praha, Kassa-Kosice, Pozsony-Bratislava, Brno és Mor. Ostrava.

BARI, 270 m. 17.30: Zongora vers. 20.30: Szalón z. 22.30: Kávéházi z.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 15: Gr. 16: Zongora hgv. 16.30: Könnnyű z. 19.40: Gr. 20: Orosz z. a rzkar előadásában. 21.30: H. Majd séta Európán át.

BERLIN, 419 m. 16.30: Leipzig. 18.05: Brahms-dalok. 19: Birodalmi műsor: Köln. 22.30: Hamburg.

BRESLAU, 325 m. 16.10: Schubert-, Brahms- és Wolf-dalok. 16.40: Gluck: Balettszvit. Händel: F-dur hgv. 20: Rokokótól a biedermeierig, ének hgv. 21.30: Tűz és vér, kis részlet egy nagy csatából. 23.15: Hamburg.

BRNO, 342 m. 12.30: A Rádiózk. Ralf-, Foulds-, Ulrich-, Matys-, Bernhard-, Kasik-, Vaeskarzs-műveket játszik. 13.40: Praha.

15.55: Praha. 16.10: Mor. Ostrava. 17.20: Praha. 19: Praha. 19.25: Hegedű- és fuvola-verseny. Chausson: Költemény. Czybin: Hangverseny etűd. Ravel: Habanera. Csermák: Elégia. 19.55: Praha. 21: Praha. 22.15: Gr.

BUCURESTI, 394 m. 12: Gr. 13.15: Gr. 17: Motciu-zkar: Könnnyű és román z. 20: Tassina énekes. Costa: A kolostor. Harelott: Bölesódal. Thomas: Hamlet. Massenet: Heródiás. 20.20: Szimf. hgv. Bach: Brandenburgi vers. Dragoi: Román szvit. Wagner: Siegfried-idill. 21.15: Zirra: Szimf. költemény. Schubert: Gesz-moll szimf. 22: Francia-nyelvű előadás Románia irodalmáról és művészetéről.

DAVENTRY, 1554 m. 16.30: Szalózne. 18.30: Corelli: Hegedűszonáták. 19.20: Katonazene. 20.20: Dalok. 23.05: Tánc zene.

FRANKFURT, 260 m. 17: Szalózne. 18.25: Két katona beszélgetése a verdupi harcokról. 19: Königs-wusterhausen. 22.30: Német almanach. Tánc zene.

HEILSBURG, 276 m. 16: Könnnyű z. 19: Birodalmi műsor. 20.05: Bach: János passió. táncok. 20: Brno. 21: Praha.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: Slavia-zkar (Nedbal, Geiger, Leopold, Zoubek, Karvas, Benes, Fucsik). Szünetben H. 13.35: Gr. Műsorolvasás. 16.10: Mor. Ostrava. 17.10: Nedbal: H-moll hegedűszonáta. 17.30: A rádió jazz zka. Ascher- Fox. Strauss—Grün: Keringő. Panizzi: Slow. Koliand: Tangó. Greer: Fox. Ecker: Polka. Kalina: Keringő. Strauss: Rumba. Marguiba: Spanyol cigánytánc. Wrasskoff: Fox. 18.30: Gr. 19: Praha. 19.10: Rzkar. Balfé: A cigány-nő, nyitány. Urbach: Egyveleg Offenbach-művekből. Nedbal: Monte Carlo, keringő. Felber: Négy szlovák tánc. Fucsik: Atalla: Induló. 19.55: Praha. 22.15: Gr.

KATOWICE, 408 m. 19.30: Warszawa.
 KÖNIGSWUSTERHAUSEN, 1635 m. 16.30: Leipzig. 17.10: Poincaré naplójából. 17.30: Schumann-dalok. 18.30: Strauss R.: Kamara z. 19: Birodalmi műsor: Köln. 20: Stuttgart. 21.40: Gr. 23: Hamburg.

LANGENBERG, 472 m. 16.30: Énekhangv. 19: Birodalmi műsor: Köln. 20.05: Schiller: Tell Vilmos.

LEIPZIG, 390 m. 16.30: Szimfónikus hgv. Haydn D-dur nyit. Gluck: Balettszvit. Händel: F-dur hgv. Beethoven: Házzentelés. 21.10: Régi bécsi z. Beethoven: Szonatina. Moliton: Menüett. Lanner: Ländler. Weidinger: Tánc z. Giuliani: Keringő. Schrammel: Schellertánc. 21.20: Bécsi gitár z. Utána 24-ig: Tarka est.

LONDON REGIONAL, 356 m. 18.30: Szalón z. és dalok. 21: Zkari és ének-hgv. Rossini: Signor Bruschino, nyit. Haydn: D-dur hgv. Dittersdorf: A-dur szimfónia. Delius: Két dal. Debussy: Táncok. 22.30: Tánc z.

LWOW, 380 m. 15.50: Gr. 18.25: Zongora vers. 18.45: Gr. Egyébként Warszawa.

MILANO, 331 m. 17: Tánc z. 22: Tánc z.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.30: Brno. 13.30: és 15.55: Praha. 16.10: A Rádiózk. Morena: Egyveleg. Sebestik: Keringő. Rust: Kőzjáték. Kostyál: Orosz tánc. Bagar: Egér-lakodalm. fox. Geitner: Keringő. Maxh: Tangó. Tichy: Keringő. Plichta: Keringő. Kapplusch: Marietta, passodoble. Kumok: Maria, tangó. Tichy: Fox. 17.10: Praha. 17.50: Brno. 18: Gr. 18.15: Praha. 18.25: Brno. 19: Praha. 19.25: Praha. 22.15: Gr.

MÜNCHEN, 533 m. 16.35: Női zkar hgv. ének-számokkal. 19: Birodalmi műsor: Köln. 20: Dalok. 20.50: Hangképsorozat. 21.20: Bruckner: D-moll szimfónia.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.30: Brno. 13.30: Praha. 15.55: Praha. 16.10: Mor. Ostrava. 17.10: Praha. 17.20: Jirák: Hegeďű és zongoraszonátá, op. 26. 17.50: Gr. 18.05: Praha. 18.25: Gr. 19: Praha. 22.15: Gr.

PRAHA, 487 m. 12.30: Brno. 13.40: Gr. 16: Brno. 16.10: Mor. Ostrava. 17.50: Gr. 20.30: Rzkar. Prokofjev Sergej közreműködésével. 21: Cseh negyes. 22.15: Gr.

ROMA, 441 m. 17.30: Rzkar. 20.15: Arnaldi Germano zongora hgvy.-e. 20.45: Opera E. közvetítése vagy zkari hgvy.

STOCKHOLM, 435 m. 17.45: Gr. 20: Kamara z. Sibelius: Vonószkar hgvy. Henrikus: Szvit. Niemann: Négy régi tánc. 22: Max Reger-hgvy.

STRASBOURG, 345 m. 18: Jazz. 19.30: Brácsa-és zongoravers. 20.45: Gr. 21.30: Klasszikus hgvy. Lyonból.

STUTTGART, 361 m. 16.30: Könnyű z. 19: Birodalmi műsor: Köln. 20: Sváb idill. 20.45: Opera z. 22.20: Szólisták. 22.50: Tánc z.

SVÁJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 17: Keringő. 19.01: Iskolai rádió. 19.15: Vidám riport. 20: Puccini: Manon Lescaut.

SVÁJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 15.30: Lausannei-ötös. 19.30: Gr. 20.30: Mozart: Figaró házassága.

WARSAWA, 1412 m. 17: Szimf. hgvy. Mozart: III. szerenád. Brahms: III. nyitány. 18.25: Kávéházi z. 20: Puccini: Turandot.

WIEN, 517 m. 11.30: Könnyű z. 12.40: és 13.10—14: Gr. 15.20: Énekhgvy. 15.50: Nestroy: Lumpazi vagabundus. 16.45: Osztrák zeneszerzők: Goller Vinzens. 18.05: Az 1933-as cserebogár-évről. 18.30: A posta problémáiról. 20: Valamilyen külföldi rádióállomás műsorának közv. 22.15: Tánc zene.

ZAGREB, 307 m. 17: Rzkar. 20: Modern francia zongoraszonáták. 20.40: Jugoszláv dalok. 21.30: Gr. 22.10: Kávéházi z.

ÁPRILIS 12, SZERDA

SVÁJCBÓL KAP AZ ÖTÓRAI TEÁHOZ TÁNCZENÉT

16.30: Svájci Romand adó. 22.00: Stockholm. 22.10: Svájci Romand adó. 22.30: London Regional. 22.45: Daventry. 23.05: Milano.

EGYETLEN OPERA KINÁLKOZIK

18.35: München és Nürnberg.

GRAMOFÓNZENÉBEN VAN VÁLASZTÉK

12.00: Bucuresti. 12.40: Wien. 13.10: Wien. 13.15: Bucuresti. 13.40: Praha. 15.00: Beograd. 17.00: Svájci Aleman adó. 17.45: Stockholm. 18.00: Bari. 22.30: Bari. 20.00: Leipzig. 20.45: Strasbourg. 21.30: Zagreb.

A SZERDA ÉRDEKESSEGEI

18.45: Stockholm. 19.35: Wien. 20.00: Stockholm.

BARI, 270 m. 18: Gr. 20.30: Kamara z. 22.30: Szimf. z., Gr.

BEOGRAD, 431 m. 12.05: Rzkar. 15: Gr. 16: Rzkar. Smetana: Nyitány. Dvorzszak: Dal és legenda. Suk: Elégia. Franck: Dallam. Panis angelicus. Massenet: Elégia, változatok. Bizet: Arlési leány, szvit. 19.30: Gr. 20: Karének.

BERLIN, 419 m. 18.10: Berlini templomokból: közvetítés a moabiti templomból. 20: Népdalok. 20.30: Citera z. 21: Kamara z. Vivád: A tavasz, hegedűverseny, d-műb. Mozart:

Ész-dur szimfónia. Dittersdorf: G-dur hegedűverseny. Utána 24-ig: Könnyű z.

BRESLAU, 325 m. 16.20: Népies z. és dalok. 18: Kamara z. fúvós zskarral. 20: Tarka est. 22.30: Tavasz az Óriás-hegységben. 22.50: Heilsberg.

BRNO, 342 m. 12.30: Pozsony. 13.30: Praha. 15.55: Praha. 16.10: Praha. 19: Praha. 19.25: Mor. Ostrava. 20.05: Praha. 21: Zenés irod. ó.

BUCURESTI, 394 m. 12: Gr. 13.15: Gr. 17: Rzkar. Thomas: Raymond-nyit. Smetana: A két özvegy, balett z. Glucka: Életünket a cárért, ábránd. Suppé: Fatinica-részl. Bayer: A babatündér. 18.15: Rzkar. Lanner: Keringő. Debussy: I. arabeszk. Torrandell: Seguidilla. Bredeceanu: Dal. Ackermans: Keringő. Milanesi: A győzelem után, induló. 20: Boelmann: A-moll szonáta. 20.45: Bickerich énekesnő műdalokat, népdalokat ad elő. 21.15: Chebap zongoraművész. 21.35: Filip hegedűművész.

DAVENTRY, 1554 m. 16.45: Orgonaverseny. 18.30: Corelli: Szonáták. 19.30: Rzkar. 21.35: Zkari hgvy. Elgar: Cockaigne, nyit. és Dohnányi: Pierette fátyola. Golestan: I. román rapszódia. 22.45: Tánc z. 23—23.30: Képtáviró: Ritmikus táncok.

FRANKFURT, 260 m. 17: Könnyű z. 19: Königs-wusterhausen. 20: Zkari hgvy. Cherubini: A vízholdó, nyit. Beethoven: C-dur zongoraverseny. Schubert: Rosamunda. 22.30: Eljeli z.

HEILSBURG, 276 m. 16.30: Szalózene. 18.25: Mozart: C-moll ábránd, zongoraverseny. 20.05: Könnyű z. 22.30: Zenekari hgvy.

KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: A rzkar Frontini-, Komzák-, Morena-, Heller-, Postupa-, Armandola- és Hasler-műveket játsszik. A szünetben H. és műsorolvasás. 16.10: A rzkar Mendelssohn—Bartholdy-, Kienzl-, Händel-, Mozart-, Brahms- és Wolf-műveket játsszik. 18.10: Gr. 19: Praha. 19.25: Fúvós z. (Vacs-karzs, Bayer, Labsky, Kmoch). 20.05: Praha. 21: Brno. 22: Praha.

KATOWICE, 408 m. 19.30: Warszawa. 22.20: Szór. z.

KÖNIGSWUSTERHAUSEN, 1635 m. 16.30: Hamburg. 17.10: A francia ifjúság katonai kiképzéséről. 18.05: Bach műveiből (zongorán) 19: Birodalmi műsor: Hünenfeld és Köhl óceánrepülése, hangképsorozat. 20: Stuttgart. 21: Bruckner: A-dur szimfónia, Weinmargol. 23: Heilsberg.

LANGENBERG, 472 m. 16.30: München. 19: Birodalmi műsor: Königs-wusterhausen. 20.05: Zkari hgvy. 21: Goethe: Proserpina, monodráma, zenével és karékkal. 21.45: Brahms: Námie von Friedrich von Schiller vegyes ének-karra és zskarra. 22.25: Zkari hgvy.

LEIPZIG, 390 m. 19: Birodalmi műsor: Königs-wusterhausen. 20: Gr. 21: Bruckner: A-dur szimfónia. 22.05: Előadás. Utána 24-ig: Könnyű z.

LONDON REGIONAL, 356 m. 16.20: Szalón z. 19: Gordonkavers. 20: Tarka est. 21: Katona z. 22.30: Tánc z.

LWOW, 380 m. 16: Egyházi z. Egyébként Warszawa.

MILANO, 331 m. 17: Ének és zkari hgvy. 20.30: Szimf. Utána könnyű z. 23.05—23.30: Firenze, tánc z.

MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.30: Pozsony. 13.30 és 15.55: Praha. 18.10: Gr. 18.15: Praha. 18.25: Népdalok. 19: Praha. 19.25: Fúvós z. (Siegl, Stole, Kovarzsik, Pehlik, Nyvlt, Csermák, Penc, Koleta, Eret). 20.05: Praha. 21: Brno. 22: Praha.

MÜNCHEN, 533 m. 17: Szalón z. 18.35: Wagner: Tannhäuser. 22.45: Ének- és zkari hgvy.

POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.30: A Rádió-zkar Linckes, Michal, Hltas, Leopold- és

Kubin-műveket játszik. 13.30: Praha. 15.55: Praha. 17.55: Husvéti műsor. Zaskovszky: Krisztus keresztjéhez fogunk menni. Ismeretlen szerzőtől: Ó Jézus. Zaskovsky: Sir a szívünk (Unsere Herzen weinen). Goebeler—Sebestyén: Quo vadis Domine? (Költemény). Brahms: B-moll Intermezzo, op. 117. Liszt—Bach: Sírni, panaszkodni, passacaglia. Ismeretlen zeneszerző: A fájdalom órája. Zaskovsky: A bűnösök menedékhelye. Ismeretlen zeneszerző: Előtted térdelek. Ismeretlen zeneszerző: Szeretünk ő Istenem (előadják a Tomanowia nővérek). 19: Praha. 19.25: Mor. Ostrava. 20.05: Praha. 21: Brno. 22: Praha. PRAHA. 487 m. 12.30: Pozsony. 13.40: Gr. 16.10: Zkari hgv. 19.25: Mor. Ostrava 20.05: Népdalok. 20.25: Fúvós zkar. ROMA, 441 m. 17.30: Könnyű z. 20.45: Színmű-előadás. STOCKHOLM, 435 m. 17.05: Énekhgv. 17.45: Gr. 18.45: Magyar z. Közreműködik Dullien Klára hegedű- és Rieger Tibor zongoraművész. Rieger: I. Magyar rapszódia. Hubay: Változatok egy magyar téma felett. Poldini: Farsangi lakodalom, ábránd. Dohnányi: Ruralla Hungarica. 20: Hunyadi Vándor: A győztes, színmű. 22: Tánc z. STRASBOURG, 345 m. 18: Zkari hgv. 19: Könnyű z. Lilleből. 20.45: Gr. 21.30: Filharmoniai hgv. 23.30: Jazz. STUTTGART, 361 m. 15.10: Operaáriák. 17: München. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20: Orgonaverseny. 21.15: Állatmesék és z. 22.45: München. SVÁJCI ALEMAN ADÓ, 459 m. 17: Gr. 19.45: Zenés és irodalmi ó. 21.40: Mandolin z. SVÁJCI ROMAND ADÓ, 404 m. 15.30: Rádióötös. 16.30: Tánc z. 20: Kamara z. 21: Rzkar. 22.10: Tánc z. WARSZAWA, 1412 m. 18.25: Ének hgv. 20: Poznan. 22.15: Könnyű z. WIEN, 517 m. 11.30: Alpesi dalok, gr. 12: Négyes. 12.40: Gr. 13.10—14: Gr. 15.20 Zongoraverseny. Bach, Schumann, Chopin és Liszt műveiből. 16.20: Ifjúsági óra. Vihar az Atlanti óceán felett. 16.45: Az emlékezőtehetség fejlesztéséről. 17.05: Könnyű z. 19.35: Mahler Gustav: VIII. szimfónia. Közvetítés a nagy Konzerthausaalból. 21.40: Könnyű zene. ZAGREB, 307 m. 17.30: Trió. 20: Szláv z. 21.30: Gr.

ÁPRILIS 13, CSÜTÖRTÖK

TÁNCZENE CSAK MUTATÓBA AKAD
22.30: London Regional. 22.45: Daventry.

OPERÁBAN GYENGE A KINÁLAT
17.55: Wien.

GRAMOFÓNZENE TETSZIK?

12.40: Wien. 13.10: Wien. 13.40: Praha. 15.30: Lwow. 17.00: Svájci Aleman adó. 17.50: Mor. Ostrava és Praha. 18.00: Bari. 18.15: Stockholm. 19.10: Kassa-Kosice. 20.15: Róma. 22.20: Stuttgart. 22.30: Bari.

KÜLÖNLEGES ÉRTÉK

12.40: Wien.

BARI, 270 m. 18: Gr. 20.20: Katona z. 22.30: Gramofón.
BEOGRAD, 431 m. 20: Ljubljana.
BERLIN, 419 m. 16.30: Berlíni zeneszerzők. 19:

Birodalmi műsor: Berlin. 20: Draeseke: Krisztus-misztérium.
BRESLAU, 325 m. 16.10: Ének hgv. Nagy költők zenei élete. 17.45: Zenei előadás. 19: Birodalmi műsor. 20: Egyházi z. és ének. 22.30: Régi sziléziai okmányok érdekességei.
BRNO, 342 m. 12.30: Pozsony. 13.30: Praha. 16.10: A Rádiózkari Balling-, Moor-, Fuesik-, Nedbal-, Morena-, Robrech-műveket játszik. 17.20: Praha. 18.15: Praha. 19: Praha.
BUCURESTI, 394 m. 18: H. Egyébként a hivatalos műsor nem közöl semmit.
DAVENTRY, 1554 m. 16.45: Orgonaverseny. 18.30: Corelli: Hegedűszonáták. 21.35: Ének- és zenekari hangverseny. 22.45: Tánc zene.
FRANKFURT, 260 m. 17: Zkari hgv. 19: Birodalmi műsor: Königswusterhausen. 20: Orgonaverseny. 20.30: Zkari hgv. 22.30: Éjjeli z. Közben élet és halál című lírai kantáté a XVI., XVII. és XVIII. század egyházi énekeiből összeállítva.
HEILSBURG, 276 m. 16: Szalónzene. 20: Biling-inger: Paraszt-passió, husvéti játék. 20.30: Zenekari hangverseny.
KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: Pozsony. 13.35: Gr. Misorolvasás. 16.10: A rzkar Rossini-, Mascagni-, Rozkosny- és Bizet-műveket játszik. 17.10: Dvorsák: Bibliai dalok. 17.30: Kürtnégyes (Mendelssohn—Bartholdy, Doppler, Fadrhons, Koschat, Roob, Mozart, Schubert és Lorenz). 19: Praha. 19.10: Gr. 19.30: Praha.
KATOWICE, 408 m. 17: Egyházi ének. 17.40: Warszawa. 19.30: Warszawa.
KÖNIGSWUSTERHAUSEN, 1635 m. 16.30: Berlin. 17.30: Zkari hgv. 18.20: Dalok. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20: Zkari hgv. Trunc-szerenád. Beethoven: Lovag, balett z. Mozart: A-dúr szimfónia. 21.15: Kamara z. 23: Königsberg.
LANGENBERG, 472 m. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20: Brahms: Német requiem. 21.15: Régi flamand kamarazeneszerzők műveiből. (21.15—21.45: Budapest is.)
LEIPZIG, 390 m. 16: Rádiózkari. 19: Birodalmi műsor: München. 20: Szimfónikus hgv. Brahms: Drámai nyit. Schumann: Szimfónikus változatok. Schubert: C-moll szimfónia. 21.10: Színmű. Utána 24-ig: Zkari hgv. Bach: Hátróm előjáték. Wedig: Zkari szvit. Trapp: Nocturno. Cherubini: Medea. nyit. Pitrik: Esti dal. Brahms: Bölcsődal.
LONDON REGIONAL, 356 m. 18.30: Zkari és énekhgv. 20: Orgonahgv. 22.30: Tánc z.
LWOW, 380 m. 15.30: Gr. Egyébként Warszawa.
MILANO, 331 m. 17.10: Rzkar. 21: Színmű-előadás.
MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.30: Pozsony. 13.30: és 15.55: Praha. 16.10: Brno. 17.10: Praha. 17.50: Gr. 18.15: Praha. 19: Praha.
MÜNCHEN, 533 m. 17: Szalón z. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20: Zkari hgv. Händel: Orgona és zkari hgv. Brahms: Négy komoly dal. 21.25: Franck: Passió.
POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.30: A Rádiózkari Juell—Frederiksen Emil-szerzeményeket játszik. 13.30: Praha. 15.55: Praha. 16.10: Brno. 17.10: Praha. 17.50: Wienawski: D-moll hangverseny. 18.30: Zongoraverseny. (Bach, Pancesnko, Liszt, Wagner). 19: Praha. 19.10: Zenés ó. 19.30: Praha.
PRAHA, 487 m. 12.30: Pozsony. 13.40: Gr. 16.10: Brno. 17.20: Gr. Gyermek zkar. 17.50: Gr. 22.15: Szór. z.
ROMA, 441 m. 17.30: Egyházi z. és ének. 19.30: Szentbeszéd. 20.15: Gr. 20.45: Ének hgv. és egyházi z.
STOCKHOLM, 435 m. 18.15: Gr. 20: Katona z. 22: Könnyű z.

STRASBOURG, 345 m. 17.30: Gyemekóra 19: Csevegés. 19.30: Zkari hg. 20.45: Gr. 21.30: Szólisták és karének.
STUTTGART, 361 m. 16.30: Szimf. hg. 18: Karének. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20: Beethoven: C-dúr és F-moll szonáták zongorán. 21.15: Kamara z. 22.20: Gramofón. 23: Élet és halál, lírai kantáté a XVI. századból.
WARSAWA, 1412 m. 18.20: Könyű z. 20.15: Bach: Húsvéti kantáté. Honneger: Newyorki húsvét. Caplet: Krisztus túkre, a rózsafűzér 15. misztériuma.
WIEN, 517 m. 11.30: Négyes. 12.40: Pablo Casals-gramofonlemez. 13.10: Schubert: Rosamunda, nyit. Beethoven: F-dúr szimfónia. Gr. 15.50: Német húsvéti játékokról. 16.45: Ausztriai eszperantó-jelentés, 17: Húsvét Jeruzsálemben, lemezekkel. 17.25: Húsvéti szokásokról. 17.55: Wagner: Parsifal az állami operaházból.
ZAGREB, 307 m. 17: Rzkar. 20: Ljubljana.

ÁPRILIS 14, PÉNTEK

ELNÉMULT A VIDÁM MUZSIKA, CSAK KOMOLY OPERAZENE KINÁLKOZIK

19.30: Daventry és Zagreb. 21.15: Praha. 22.10: Heilsberg.

A GRAMOFÓNMŰSOR IS NAGYON SZEGÉNYES

15.30: Lwow. 17.20: Brno. 17.30: Bari és Stockholm. 20.15: Strasbourg. 21.00: Beograd. 22.30: Bari.

KIEMELKEDŐ ÉRTEKEK

18.00: Heilsberg. 20.15: Brno.

BARI, 270 m. 17.30: Gr. 20.30: Zkari és ének hg. 22.30: Gr.
BEograd, 431 m. 15: Ajtatosság. 19.25: Egyházi z. 21: Gr.
BERLIN, 419 m. 16.30: Lechtahler: Stabat Mater, kórus, szólisták, orgona és zkar zsekre. 17: Német passió énekek. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 22.30—23: Esti ima a Jópásztor templomból.
BRESLAU, 325 m. 18.15: Orgona hg. 19: Birodalmi műsor. 20: Nagypéntek tizenégy aflomása. 21: Franz Biber (1644—1704.): Krisztus és Mária életének és 15 misztériumának dicsőségére írt szonáta.
BRNO, 342 m. 12.30: Praha. 16.30: Picka: Krisztus szenvedése, nyoletagú férfiak előadásában. 17.20: Gr. (Hallgasd meg Uram imádságom Bach: Esz-dúr tocata és fuga; Dvorzsák: Mikor az öreg dedesanya; Saint-Saens: Macabre-tánc; Fibich: Költemény; Dvorzsák: Dumky, op. 90; Vihar a Volgán c. dall éneki Saljapin). 18: Német lapszle és hg.-bevezető. 18.15: Oratórium-hg. gr.-on. 19: Praha. 19.25: Praha. 20.15: Brahms: Német Requiem, op. 45. Kroupa Lia, a brnoi férfiak, női kar és a brnoi filharmónikusok közreműködésével. 22: Praha.
BUCURESTI, 394 m. 18: H. 18.30: Istentisztelet. Egyébként nincs leadás a hivatalos műsor szerint.
DAVENTRY, 1554 m. 17.30: Szalónzene. 18.30: Nagypénteki ajtatosság. 19.30: Wagner: Parsifal, részletek. Közv tités a Queen's Hallból.
FRANKFURT, 260 m. 17: Egyházi z. és énekek. 17.45: Bach: Orgonaszerzeményeiből. 19.15: János passió.
HEILSBURG, 276 m. 15.30: Szalónzene. 18:

Énekhg. Közreműködik Ferenczy Honka.
 20: Húsvéti passió. 22.10: Wagner: Parsifal, III. felvonás.
KASSA-KOSICE, 293 m. 12.30: Praha. 16.30: Praha. 18: Zbavitel Húsvét. 19: Praha. 20.45: Pozsony. 22: Praha.
KATOWICE, 408 m. 19.30: Warszawa. 23: Franciányelvű üzenetek.
KÖNIGSWUSTERHAUSEN, 1635 m. 16.30: Könyű z. 18.30: Beethoven: F-moll vonós-négyes. 19: Birodalmi műsor: Berlin.
LANGENBERG, 472 m. 16: Brahms-dalok. 16.40: Könyű z. 18.30: Legenda és történet a Rajnavidéken és Westfáliában. 19: Birodalmi műsor: Berlin.
LEIPZIG, 390 m. 15.40: Könyű z. 18: Bach: Máté-passió. 20.45: A harang, hangképsorozat.
LONDON REGIONAL, 356 m. 16: Szimfónikus hg. 17.30: Szalón z. 19.30: Katona z. 20.45: Ének-hg.
LWOW, 380 m. 15.30: Gr. 17: Egyházi hg. Egyébként Warszawa.
MILANO, 331 m. 16: Róma. 21: Egyházi z.
MOR. OSTRAVA, 264 m. 12.30, 16.20 és 19: Praha. 19.25: Praha.
MÜNCHEN, 533 m. 10: Evangélikus istentisztelet. 17: Húsvéti katolikus énekek.
POZSONY-BRATISLAVA, 279 m. 12.30: Praha. 16.20: Praha. 18.15: Blaho-Bartos énekesnő dalesteje. 19: Praha. 20.45: Pápay—Veselky: Poppea című hangjátéka. 22: Praha.
PRAHA, 487 m. 12.35: Hárfa és fuvola z. 16.30: Haydn: Krisztus hét utolsó szava. 18: Német hírek és előadás. 20.45: Hegedű vers. Förster: Ballada. Dusik: D-dúr szonáta. 21.15: Operaelőadás Gr.-on.
ROMA, 441 m. 17.30: Kamara z. 20.45: Lorenzo Perosi: Krisztus feltámadása, oratórium.
STOCKHOLM, 435 m. 17.30: Gr. 19.30: Bach: Szent Máté passió, első rész. 21.10: Énekhg. 22: Szólisták.
STRASBOURG, 345 m. 17.30: Bach: Szent János passió. 20.15: Gr. 21.30: Szimfónikus hg. Párisból. Händel: Concerto grosso. Berlioz: Menekülés Egyiptomba. Schmidt: Szimfónia.
STUTTGART, 361 m. 16.15: Kirándulás a Mont Serratra-lemezekkel. 16.50: A keresztrefeszítési jelenet. 17.20: Haydn: A megváltó hét szava, oratórium. 18: Passió dalok és zeneszerzemények. 19: Birodalmi műsor: Berlin. 20.30: Brahms: Német requiem. 21.45: Lippl: Haláltánc, szimfónia.
WARSAWA, 1412 m. 17: Könyű z. 20: Wagner: Parsifal, részl. 21.40: Vallásos énekek.
WIEN, 517 m. 17: Zenekari és énekhg. Bruckner: G-moll szimfónia. Bach: A-moll, szvit. Händel: Ária a Messiás oratóriumból. Mendelssohn—Bartholdy: Ária a Paulus oratóriumból. Wagner: Nagypénteki varázs a Parsifalból. Wolf H.: Három dal. Strauss R.: Halál és megdicsőülés, szimfónikus költemény. 19.10: Rendl György passiójátéka. Mozart: Requiem.
ZAGREB, 307 m. 19.30: Wagner: Parsifal II. és III. felvonás.

A MAGYAR MUZSIKASZÓ

a népszerű zene barátainak lapja, Kottajtság. — Minden számában

7 SLÁGERKOTTA
60 FILLÉR

A legnépszerűbb szerzők művei. — Előfizetéseket felvesz (félévre P 3.—, egész évre P 5.50) a Magyar Muzsikaszó kiadóhivatala Budapest, VIII. ker., Baross uca 82. szám

ÁPRILIS 15, SZOMBAT

ÜNNEPI ELŐEST : SZÓL A VIG TÁNCZENE

16.30: Svájci Romand adó. 21.40: Svájci Aleman adó. 22.00: Stockholm. 22.15: Svájci Romand adó. 22.30: London Regional. 22.35: Daventry. 23.00: Strasbourg.

AZ OPERETT ISMÉT MIKROFÓN ELÉ KERÜL

20.00: Wien. 20.45: Milano.

OPERÁBAN NINCS HIÁNY

20.40: Svájci Aleman adó. 20.45: Róma. 22.30: Berlin.

VAN GRAMOFÓN IS BŐVEN

13.40: Praha. 13.45: Wien. 16.00: Warszawa és Katowice. 17.00: Warszawa. 17.10: Milano. 17.35: Pozsony-Bratislava. 17.50: Praha. 18.00: Bari és Mor. Ostrava. 18.15: Stockholm. 19.10: Kassa-Kosice. 20.45: Strasbourg. 24.00: Strasbourg.

ÉRDEMES A KÉT ADÓRA TÁRCSÁZNI

20.00: Wien. 24.00: Strasbourg.

- BARI**, 270 m. 18: Gr. 21: Operettrészletek és dalok. 22.30: Kávéházi z.
- BEOGRAD**, 431 m. 20: Mäterlink: Mária Magdolna. 20.45: Haydn: Jézus utolsó hét szava.
- BERLIN**, 419 m. 16: Zkari hgv. 17: Hokimérmközés helyszíni közv. 18.25: Dalok. 19: Birodalmi műsor: Stuttgart. 20: München. 22.30: Wagner: Parsifal, III. felv. 23.40: Husvéti séta. Goethe: Faust, I. rész.
- BRESLAU**, 325 m. 16.30: Kuhn Siegfried zeneszerző 40-ik születésnapjához. 18: Egyházi z. és ének. 20: Heilsberg. 22.30: Hósi z. Gr.-on. Händel: Herakles, induló. Judas Maccabäus. Beethoven: Prometheus, nyit. Csajkovszkij: VI. szimf. 3. tétel. Glinka: Éjjeli seregzenie. Wagner: Rajna kincse és Császár-induló.
- BRNO**, 342 m. 12.30: A Rádiózkár Hrímalý-, Dvorzsák-, Fucsik-, Friml-, Símeck-, Järnefelt-, és Rimskij-Korszakov-műveket játszik. 13.30: Praha. 15.30: Praha. 16.10: Pozsony. 17.20: Praha. 18.15: Praha. 19: Praha. 19.10: Suk: A tavasz zongorán. 19.25: Praha. 20: Mor. Ostrava. 22: Praha. 22.15: Pozsony.
- BUCURESTI**, 394 m. 18: H. 20.30: Istentisztelet. Egyébként nincs leadás.
- DAVENTRY**, 1554 m. 16.45: Orgonaverseny. 18.45: Walesi műsor. 19.30: Szalónzene. 20: Tarka est. 21.45: Énekhangverseny. 22.35: Tánc zene.
- FRANKFURT**, 260 m. 17: Zkari hgv. 19: Birodalmi műsor: Königswusterhausen. 21: Zenekari hangverseny. 22.30: Esti hangvers. 22.30: Esti hangvers.
- HEILSBURG**, 276 m. 16: Könyvű z. 20: Zkari hgv. 20.45: Leipzig. Utána 0.30-ig: könnyű z.
- KASSA-KOSICE**, 293 m. 12.15: Gr. 12.30: A rzkar Smetana-, Fibich-, Leoncavallo-, Delibes-, Dvorzsák-, Ondrzsicek-, Gounod-műveket játszik. A szünethen H. 16.10: Pozsony. 17.40: Katona z. Oberthor: Cseh induló. Suppé: Szép Galathea, nyitány. Schubert—Berté: Három a kislány. Skrobák: Tavaszi varázs, keringő. Labsky: Egyv. Huszka: Bob herceg. Norton: Nakahira, intermezzo. 19: Praha. 19.10: Gr. 19.25: Praha. 20: Mor. Ostrava. 22: Praha. 22.15: Pozsony.
- KATOWICE**, 408 m. 16: Gr. 17.35: Warszawa.
- KÖNIGSWUSTERHAUSEN**, 1635 m. 16.30: Hamburg. 18.05: Német áriák. Händel, Mozart és Weber műveiből. 19: Birodalmi műsor: Stuttgart. 20: Händel: Husvéti passió. 21.30: Klopstock: Messiás, részletek. 23: München.
- LANGENBERG**, 472 m. 16.30: Zkari hgv. 18.30: A napos dalmát tengerpartról. Gr.-lemezekkel. 19: Birodalmi műsor: Stuttgart. 20.05: Református nagyszombati ünnep. 22.30: Zkari hgv.
- LEIPZIG**, 390 m. 19: Birodalmi műsor: Germán husvét Hamburgból. 20: Karének. 20.45: Hangképsorozat. Utána 23.30-ig: Zkari hgv. Haydn: C-dúr trió. Schubert: Kis g-moll szonáta. Beethoven: A prágai nővérek. Tíz változat egy dal felett. 1—3: Wagner: Parsifal, III. felvonás.
- LONDON REGIONAL**, 356 m. 15.45: Szalón z. és dalok. 16.45: Orgonavers. 18.30: Szalón z. és dalok. 20: Mendelssohn-est. 21: Kamara z. 22.30: Tánc z.
- LWOW**, 380 m. 16.40: Csevegés. Utána hgv. Bach: Abránd. Händel: Abránd. Egyébként Warszawa.
- MILANO**, 331 m. 17.10: Gr. 20.45: Operett E. Utána 23.30-ig: Firenze, tánc z.
- MOR. OSTRAVA**, 264 m. 12.30: Brno. 13.30 és 15.30: Praha. 16.10: Pozsony. 17.10: Praha. 17.50: Brno. 18: Gr. 18.15: Praha. 18.25: Falusi fúvós z. Kukcs: Hódolati ind. Vacskarsz: Folyóparton, keringő. Bernásek: Lydie, polka. Stölc: Polka. Schránik: Egyveleg. Voldán: Keringő. Batulinka: Polka. Hasler: Praha, keringő. Kovarszik: Induló. 19: Praha. 19.25: Praha. 20: Tarka ó. 22: Praha.
- MÜNCHEN**, 533 m. 16.10: Citera z. 16.30: Német népdalok. 17: Zkari hgv. 19: Birodalmi műsor: Stuttgart. 20: Zkari hgv. (Átveszi Wien, Berlin és Hamburg).
- POZSONY-BRATISLAVA**, 279 m. 12.30: Brno. 13.30: Praha. 15.30: Praha. 16.10: A rádiózkár Lanner József-keringőket játszik. 17.10: Praha. 17.35: Gr. 18.05: Praha. 18.25: Gr. 19: Praha. 20: Mor. Ostrava. 22.15: Tarka óra. Potuznik: Kotik ezredes, ind. Fucsik: Keringő. Paganini: Perpetuum mobile. Svoboda: Polka hedvére és zkarra. Bayer: Szlovák capriccio. Dvorák—Zeleny: Tango. Tichy—Sroubek: Slowfox. Rehoirz—Brozik: A zichowi templomban. Aust: Egyveleg. Benes—Tobis: Tangó. Poncár—Ondrzsicek—Sykora: A vadászó, keringő. Suda: D-dúr polka. Dreyer: Az erdélyi hegyekben. Vacskarsz: Pozsony, induló.
- PRAHA**, 487 m. 12.15: Gr. 12.30: Brno. 13.40: Gr. 16.10: Pozsony. 17.50: Gr. 22.15: Pozsony.
- ROMA**, 441 m. 17.30: Rzkar. 20.15: Ének hgv. 20.45: Színmű vagy opera.
- STOCKHOLM**, 435 m. 17.30: Harmonika z. 18.15: Gr. 20: Husvéti est. 22: Tánc z.
- STRASBOURG**, 345 m. 17: Zkari hgv. 20.45: Gr. 23: Jazz. 24: Gr. Rimskij-Korszakow: Seherzade. Liszt: Magyar ábránd.
- STUTTART**, 361 m. 17: Indulók. 18.20: Bach: Orgonaváltozatok. 19: Birodalmi műsor. 20: Orlando di Lasso születésének negy századik évfordulójához, karének és gitárzene. 21.10: Filharmóniki hgv. Rudolph (1762): Herkules és a halál, induló és gavott. Beethoven: Prometheus, nyit., két románc és német táncok. Mozart: Balett z. 20.20: Legújabb z. 22.45: München.
- WARSAWA**, 1412 m. 16: Gr. 17: Gr. 18: Kraków. 20: Esti hgv. 20.05: Chopin művei.
- WIEN**, 517 m. 11.30: Könyvű z. 13.45: Orgonaverseny gr. Bach: E-moll, előjáték. Händel: F-dúr hgv. Reger: D-moll toccata. 18.45: Japán császárnál, előadás. 19.15: Dalok. 20: Sullivan: A gondolatok, operett. 22.20: Könyvű zene.
- ZAGREB**, 307 m. 19: A feltámadás közv. a szent Márk-templomból. 20: Egyházi z.

KELL-E RÁDIÓ A LAKÁSBAN?

Irta Stella Adorján

(Beszélgetés a családi tűzhely mellett.)

Szereplők: Férj, feleség.

Feleség: Mielőtt elutazunk, drágám, néhány új rádiót is kell vásárolni.

Férj: Néhányat? Rádióüzletet akarsz nyitni?

Feleség: Ne élcelődj. Tavasszal szükség van egy jó rádióra.

Férj: Miért tavasszal? Hűt az a rádió? Ha feltalálnának egy olyan rádiót, amely nemcsak grönlandi vegyeskórust, hanem hideg sarkvidéki levegőt is közvetít, rögtön vennék egy készüléket.

Feleség: Nem érted, hogy miről van szó? Elsősorban útirádiót kell vásárolni.

Férj: Minek az? Nincs elég csomagunk, ha utazol. Hiszen még minden utazásunk botrányba fullt a sok poggyász miatt.

Feleség: Ne beszélj kérlek, egyesszámban. Jól tudod, hogy a te holmid is a poggyászból van.

Férj: Ami az én holmimat illeti: arról nyugodtan beszélhetek egyesszámban: egy szmoking, egy ruha, egy felöltő, néhány ing, a borotvám és slussz. Tavaly nem engedted meg, hogy nadrágtartót vigyek magammal a kofferban, mert sok helyet foglal el a csomagban. Az egész nyaralásom el volt rontva. Ezzel szemben te annyi csomaggal utazol, mint a Krone-cirkusz. Csak állatot viszel kevesebbet. Egyet viszel, de az aztán... (Minden hatás nélkül beleesik egy önróniába!)

Feleség: Ne felejtőd el, drágám, hogy amit én magammal viszek, az úgyszólván minden közös használatra való.

Férj: Hogyne. Nagyon szép lenne, ha mind közösen használnánk a becsomagolt 16 pongyolát.

Feleség: Ne beszélj a pongyolákról, amikor a rádióról van szó. Az útirádiókat együttesen használjuk. Vagy nem gondold, hogy milyen nagyszerű lesz a kirándulásokon tánc közben Londont fogni?

Férj: Én tánc közben nem Londont akarom fogni, hanem a táncosnőmet.

Feleség: Ez rád vall. Milyen szép lenne a nyáron a távol, messzi, tengerparton alkonyatkor bekapcsolni Budapestet és hallgatni ennek a városnak a lüktetését.

Férj: Azért szedtem össze pénzt a föld alól is, hogy elmehessek ebből a városból és ne hallgassam a lüktetését. Vagy

gondolod, hogy olyan jól fog nekem esni ott a tengerparton a budapesti híreket hallgatni, bolettavitát és tudományos előadást a recepe helyzetéről. Én eddig csak a saját mérlegemet ismertem, de amióta bevezették a házamba a rádiót, sajnos, kénytelen vagyok a recepe privát ügyeivel is foglalkozni. Eddig csak annyit tudtam erről az egyre ellenszenvesebb növényről, hogy „este virágzik”, ezt is azzal a jámbor ifjú óhajjal, hogy „bárcsak mindig szombat este volna, hogy a babám érzékiséget gyakorolna”.

Feleség: Nem így van a nóta.

Férj: Ez is a rádió hibája. Ahelyett, hogy nekem a nótát közvetítené, komoly előadásokkal untat. Nos, édesem, ezeket a komoly dolgokat ki fogjuk kapcsolni a nyaralásból. Nincs útirádió, pláne lautsprecherrel.

Feleség: Miért haragszol különösen a hangszóra?

Férj: Mert szégyelem magam előtte. Hiába igyekszik nálunk. Ahol te jelen vagy, ott egy más lautsprecher nem tud érvényesülni.

Feleség: Humorodnál vagy, azt látom. Azért én mégis magammal viszek egy rádióapparátust, mert nem foglal nagy helyet a kupéban, nélkülözhetetlen és nem nehéz.

Férj: Ezt majd meséld el a kalauznak, aki bizonyára ismét vitatkozni fog veled, hogy miért nem adod fel poggyásznak a sok vackot?

Feleség: Rendben van. Lemondok a hordozható rádióról. Majd veszünk odakint, ahol nyaralunk. De abba csak beleegyezel, hogy az itthoni, régi rossz rádiót kicseréljük egy modern, nagy géppel?

Férj: Jó, majd ha hazajövünk.

Feleség: Nem. Azt még az elutazás előtt kell elintézni.

Férj: Miért kell neked rádió, ha úgyse vagyunk itthon.

Feleség: Nem nekem kell, hanem a Marinak. Jól ismerem a mindenesünket. Ha lesz itthon egy rádió, amely lekösse, akkor többet fog itthon ülni, amíg mi úton vagyunk és legalább vigyáz a lakásra.

A Délbáb színházi hetilap rádióműsora

A Délbáb előfizetési ára: ¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő. Ausztriában példányonként 40 Groschen. Szerkeszti: TOLNAI SÁNDOR.

Kiadótulajdonos: Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.

Kiadásért és szerkesztésért felel: TOLNAI SIMON, Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. mélynyomó-környörgőgépeiben, Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám. Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai: 423-39 és 423-50

Aki füttyül az egész világra!...
Harold E. Mc. Cormick a leg-
híresebb füttyművészek egyike
Amerikában, a legkedveltebb
rádióstárok közé tartozik. Az
NBC hálózat előfőzetölt gyű-
nyörködteti a kanárikat és ri-
gókat megszégyenítő képes-
ségeivel

P E R E G A F I L M

ROVATVEZETŐ: PÁN IMRE

Joan Marsh már fölkészült
a nyárra!
(Fotó M. G. M.)

Eletem regénye

ELMONDJA
JEAN HARLOW

Paul Bern különös öngyilkosságának köszönheti világhírnevét Jean Harlow, a platinaszőke vamp. A tragikus esemény után hirtelen az érdeklődés keresztüztüzebe került; és kiderült róla, hogy kivételes nő és kivételes színésznő... de élete továbbra is rejtély maradt előttünk. Ezért írta meg most élete igaz történetét. Egy-egy fejezetben olyan ez az életregény, mint egy védőbeszéd; de mindenképpen érdekes olvasmány. A kizárólagos magyarországi közlés jogát a „Délbáb” szerezte meg. Copyright 1933 by Metro-Goldwyn—Mayer and Délbáb.

Előrebocsátom, hogy nem tudok írni. Egyszerűen elmondom az életemet, szeszélyesen, ötletszerűen, mindent úgy, ahogy volt.

Tudom, hogy események, színes epizódok és izgalmas élmények tesznek érdekessé egy életregényt. Az én életem nem ilyen. Az én életem regénye alapjában véve egy egyszerű leány története, akinek sok boldogságban, kemény munkában, egy kis szerencsében és egy nagy szerencsétlenségben volt része.

Kisleánykoromban, Kansas-Cityben majd New-Yorkban, ahol felnőttem, nem is álmodtam volna, hogy valamikor Hollywoodban, a film mesevárosában fogok élni és én is játszani fogok a vásznon! Mozirajongó voltam, mint minden diákleány. Minden filmet megnéztem és végigélttem: elolvastam az újságok mozirovatát, a képes filmlapokat, az első laptól az utolsóig. De még csak eszembe sem jutott, hogy én is filmszínésznő legyek. A családkban nincsenek színész- vagy művészemberek. Sohasem ismertem senkit, akinek

bármiféle kapcsolata is lett volna a filmmel vagy színházzal. Természetesen, mint minden fiatal leány, én is gyakran gondoltam arra, hogy milyen ragyogó élete lehet egy filmsztárnak. De mindez olyan elérhetetlen távolságban volt tőlem és olyan félelmetesen ismeretlen volt előttem, hogy még álmaimban sem mertem volna komolyan gondolni a filmpályára.

Mint fiatal leánynak, nem volt határozott életcélom. Szerettem tanulni és egyetemet akartam végezni. De nem kovácsoltam terveket arról, hogy mi lesz azután? Azt hiszem, biztos voltam benne, hogy azután majd férjhez megyek és élem az átlagnők békés, nyugodt, gondtalan életét, mint az édesanyám és a nagyanyám.

Egyszer — talán tizennégy éves lehettem akkor — a barátnőim elvittek magukkal egy híres jósnőhöz, akiről azt állították, hogy csalhatatlanul meg tudja jövendőlni a jövőt. Ez a jósnő akkor azt mondta nekem, hogy az életem merőben különbözni fog attól, amit valaha is elképzeltem vagy megálmodtam a sorsomról. Nem vagyok babonás és így nem is tulajdonítottam nagy jelentőséget a jósnő szavainak. Pedig milyen igazat mondott! Az igaz, hogy akkor is igaza lett volna, ha most történetesen padlót kellene sürolnom, hogy megélhessek. Amitől egy időben nem is sok választott el...

Tizenhat éves koromig a hónapok és évek a maguk megszokott módján teltek, múltak. Ugyanazt csináltam, ugyanazt játszottam, táncoltam és tanultam mint a többi velem egykorú leány. A mi családkunk mindig nagyon zárkózott életet élt. Egyedül rokonainkkal tartottunk barátságot és így nem kerestünk újabb ismeretségeket.

Akkor sem éreztem, hogy valami rendkívüli történik velem, amikor tizenhat éves

koromban otthagytam az iskolát, hogy férjhez menjek. Így volt ez az édesanyámnál és a nagyanyámnál is. Ők is tizenhat éves korukban mentek férjhez, de nekik tizenhét éves korukban már gyermekük született.

Ez a fiatalkori házasság és főleg az, hogy a házasságom elvitt Kaliforniába: mégis a legelhatározóbb eseményei lettek az életemnek. Ha nem költöztünk volna Kaliforniába, talán sohasem kerülök a filmhez. A sorsom valósággal sodort a film felé, anélkül, hogy én magam irányítottam volna. Ezért leszek én fatalista egész életemben. Hiszek a végzetben. Úgy érzem, hogy nem kerülhetjük el sorsunkat. Így volt ez velem mindig.

De nem akarok elébevágni a történetnek. Kezdjük az elején. Egy hűvös márciusi napon születtem, hogy pontos legyek: 3-án, egy szürke házban, Kansas-Cityben. Nagyanyámé volt a ház és abban az időben a szüleim is ott laktak. *Harlean Carpentier*-nek kereszteltek. Ez a név hasonlított legjobban anyám leánykori nevéhez, *Harlow*-hoz. Ha fiú lettem volna, *Harlow Carpentier*-nek neveztek volna.

Az apám orvos volt, a nagyapám jóhírű ingatlankereskedő. Anyám egyetlen gyermek, Családja nem akart megválni tőle és a nagy termésközből épült ház elég tágas volt mindannyiunk számára.

Nagyon elkényeztettek. Kétéves koromban már pöfftömnyi zsarnok voltam. Anyám azt mondja, hogy nagyapám a legképtelenebb bravúrokat csinálta néha, csak hogy pár pillanatra hazaszaladjon hozzám és eljátszon velem néhány pillanatig. Nagyapám meg én a legjobb pajtáságban élünk egész leánykoromban. Senki sem volt rám olyan hatással, mint ő. Talán neki köszönhetem, hogy olyan hidegen tudtam ellenállni a férfiaknak; mert úgy éreztem, hogy ő mindegyiknél külön.

Egy szép napon az édesanyám megállapította, hogy a nevelésem teljesen elhibázott és én úgynevezett *elrontott gyermek* vagyok. Bár ő maga is nagyon fiatal volt még, de azért elég józanul állapította meg, hogy az ilyen elkényeztetett, agyondédelgetett gyermekekből veszedelmes ifjak és bakfisok lesznek. Összehívta tehát a családi tanácsot. A nagyszüleim belátták, hogy hármunk, már mint anyám, apám és az én számomra sokkal bölesebb dolog, ha külön

otthonunk lesz. Így történt, hogy néhány nappal a második születésnapom után bevonultunk egy szép nagy házba, amelynek ablakai Kansas-City legszebb parkjára nyíltak.

Új otthonunk csak pár lépésnyire volt nagyapáék házától, úgyhogy minden nap láttam őket. Itt laktunk hétéves koromig. A park volt az én játszóterem ősszel, télen és tavasszal. A nyarat nagyszüleim villájában töltöttük, amely egy felejthetetlen magaslaton épül és a Missouri folyóra nézett.

Mennyire szerettem ezt a villát, a nagy, hűvös szobáival és a vörös tetőből előszőkőhét tornyocskával! Nagy uzsonnákat rendeztünk a fák alatt és motorcsónakversenyeket a folyón. Körülbelül egyszerre tanul-tam meg járni, úszni és lovagolni. Még ma is boldog vagyok, ha ezekre az édes szép napokra gondolok. Szeretném, ha mindenkinek ilyen szép emlékei volnának a gyermekkoráról. Hiszen az évek múlásával sem tudjuk elfelejteni gyerekkorunk emlékeit és benyomásait.

Hétéves koromban Kansas-City környékre mentünk lakni, egy vörös téglából épült házba. Itt is úgy folyt tovább az éle-

Ki ismeri fel ezen a képen Jean Harlow-t, a veszedelmes vampot?

tünk, a megszkott békés mederben. Anyám minden nap beautózott velem *Miss Barstow* leányliceumába, otthagyt és délben ismét eljött értem.

Ebben az időben kezdtem megismerni és igazi érdeme szerint becsülni az édesanyámat. Eddig természetesnek találtam, hogy éppen anya volt az, akit legjobban kellett szeretni és ő volt az, aki a legtöbbet törődött velem. De egyszerre csak világosabban, határozottabban láttam őt magam körül. Éreztem, hogy megért engem és vigyáz reám; arra vigyáz már most, hogy ne történjék majd velem semmi baj később az életben! Jobban szerettem őt, mint bárkit a világon és inkább vele voltam, mint bármelyik barátnőmmel. Anyám és én olyan jól megértettük egymást. Azt is mondhatnám, hogy anyám lett első barát-

nőm, úgy, amint nagyapám volt első igazi barátom.

Nagyon különös gyermek lehettem. Sohasem érdekelték a hozzám hasonló korú gyermekek. Csak felnőttek között éreztem igazán jól magam és tizenkét éves koromban úgy találtam, hogy huszonnégy éves fiúk illenek hozzám. Emiatt sok összejövetésem volt anyámmal és apámmal.

Ámbár talán egyszerűbb magyarázata van a dolognak. Hiszen családjunk olyan zárközött életet élt... És sem a kansascitybeli házban, sem szomszédunkban nem voltak velem egykorú gyermekek. A hét-tornyú villában sem! Így megszoktam, hogy mindig felnőttek társaságában legyek és mire magam is felnőttem, már nagyon jól ismertem őket.

A szép ruhákkal sem törődtem annyit, mint általában a fiatal leányok szoktak. Szívesebben adtam pénzt mozijegyért, mint selyemharisnyáért. Még ma sem szeretek bevásárolni és ruhákat csináltatni. Az édesanyám vásárolt mindent számomra és igazán egyszerűen öltöztetett. Mindig volt egy-egy kedves ruhám, amelyet szerettem és amelyet addig viseltem, amíg csak lehetett. Így vagyok ezzel ma is. A múlt évben csak egy estélyi ruhám volt, egy fehér szatínruha és bárhova mentem, mindig viseltem. És ha még egy tucat ruhám lógott volna a szekrényben, akkor is mindig a fehér szatint viseltem volna, mert azt szerettem. Általában, nem szeretek a ruháimmal feltűnést kelteni.

Még nagyon jól emlékszem egy kis epizódra. Kilencéves voltam akkor. Születésnapj uzsonnára voltam hivatalos egyik kis osztálytársnőmhöz. Nem szerettem társaságba járni, de ide el kellett mennem. Anyámtól egy nagyon szép kis ruhát kaptam erre az alkalomra, áttetsző halványkék anyagból készül és mindenki azt mondta, hogy nagyon jól illik halvány arcomhoz és világosszöke hajamhoz. Amikor el kellett volna indulnunk, én felszaladtam a szobámba, levettem a szép új ruhát és fölvettem a régi kedves és egyszerű fehér ruhámat.

— Nem fogom magam jól érezni az új ruhában — magyarázkodtam anyának, — a régit sokkal jobban szeretem.

A fehér ruhában mentem el és jól éreztem magamat benne. Ha valami tanulságot kellene ebből levonnom, azt mondanám: nem az a fontos, hogy az ember elegáns

Miss Harlow négyéves korában

első igazi

tem, So-
nő korú
éreztem
s korom-
egy éves
k össze-
mmal.

nyarázata
k olyan
kansas-
ban nem
A hét-
m, hogy
gyek és
gyon jól

annyit,
szoktak,
rt, mint
szeretek
az édes-
és iga-
olt egy-
tem és
ehetett.
n csak
szatin-
seltem.
volna
fehér
rettem.
al fel-

s epi-
ületés-
ik kis
társas-
nem.
kap-
nykék
nda,
nhoz
kel-
m a
t és
fehér

z új

rez-
lsá-
ám:
ás

**JEAN
HARLOW
MA!**
(Fotó Metro)

és divatos legyen, hanem az, hogy egyéni-
ségének megfeleljen a ruha és jól érezze
magát benne — mert akkor megszépíti.

Azon a napon, amikor a környékre köl-
töztünk, a nagypámtól szép kis póni lovat
kaptam ajándékba, amelyet Babe-nek ne-
veztem el. Babe-hez ezüsttel díszített nyereg
és kantár is járt. Azt hiszem, én voltam
a legboldogabb gyermek a világon, amikor
megkaptam a pónit. Minden nap, amint
hazajöttem az iskolából és bekaptam az
ebédet, már a póninál voltam és hosszú
lovaglásokba kezdtem. Néha egész délután
elmaradtam. Anyám sohasem aggódott
értem, hiszen már kicsikorom óta lovagol-
tam és minden követ, minden fát ismertem
azon a kedves vidéken. Akkor már tudta,
hogy nem kell féltenie, tudok vigyázni
magamra.

Az állatok abban az időben általában
nagy szerepet játszottak az életemben. A
babákat viszont sohasem szerettem. Élet-
telen és lélektelen dolgoknak tartottam
őket, míg a kis kutyák, macskák és csir-
kék, élő lelkes lények, barátaim voltak.
Természetesen Babe volt a kedvencem.
Azért büszke tulajdonosa voltam egy egész
sereg más apró kis állatnak is. Rájuk pa-
zaroltam mindazt a szeretetet, amelyet
hasonlókorú kisleányok a pajtásaikra vagy
babáikra pazarolnak. Az én állataim leg-
alább viszonzták szeretetemet.

Volt például három kövér kis malacom.
Tudom, nagyon nevetésesnek hangzik,
hogy valakinek kis malacok legyenek a
kedvencei, de ez a három kis állat hóna-
pokon keresztül büszkeségem volt.

(Folytatjuk)

NÉGYSZEMKÖZT

talán el szabad mesélni, hogy egyre terjed a pánik a külföldi filmstudiók körül. Berlinből már hazajöttek néhányan — és egészen bizonyos, hogy rövid időn belül újabb „vendégekre” számíthatunk.

BERLIN MINDENKIT SZÁMŰZ, AKIT LEHET

és csak azokat nem lehet, akiket hosszújárátú szerződés köt valamely gyárhoz. Túlságosan drága multság volna felbontani a szerződésüket! Egyelőre azok állnak a legjobban, akik az Ufánál dolgoznak: mert az Ufa elnöke, Hugenberg, többszörös miniszter. Hollywoodban, mint megírtuk, a „big five”: az „öt nagy” filmgyár a jelére szállította le mindenkinek a fizetését. Mindenütt a legnagyobb fejvesztettség uralkodik. A külföldiek munkavállalási tilalmát a legszigorúbban kezelik. Ma már nem reklámrükk többé, ha azt írják, hogy például Martenet tényleg kiutasítják Amerikából. A helyzet az, hogy ez a pánik talán

FÖLTÁMASZTJA A RÉGI, NAGY MAGYAR FILMGYÁRTÁST.

Képzeljük el, hogy micsoda gárda dolgozhatna itthon! Különösen hangzik, de így van: Budapest filmváros terve olyan a külföldi dolgozó magyar sztárok számára, mint a Jutra festett ördög.

Négyszemközt szabad csak elmesélni azt is, hogy

MIÉRT MENT TÖNKRE POLA NEGRI.

A hangosfilm forradalom óta csak egy filmje jelent meg, a Radio Corporationnál és

ezt igen hűvösen fogadta Amerika. Hozzánk el sem került. Öt évvel ezelőtt még az egymillió dolláros sztárok közé tartozott. Tavaly és az idén már csak személyesen jelenhetett meg az amerikai mozikban; filmen nem. Erre átvált Európába, utazott és ünnepeltette magát és végre Párizsban, a Rex Théâtre leszerződött két hétre, márciusra, heti négyezer dollár fizetéssel. Hazament Hollywoodba és várta a tavaszt. Március elején megváltotta jegyét a hajóra — de az amerikai hatóságok nem engedték ki. Ez az első eset, hogy

EGY SZTÁRT NEM ENGEDNEK KI AMERIKÁBÓL.

Nyolcvanezer dollár adóval tartozik még a régi jó időkből és tudják, hogyha most elutazik, soha többé nem jön vissza. Az elmaradt párizsi fellépés nyolcezer dollárjába került. Az adóra heti hétszázötven dolláros részletengedélyt kapott, de csak kétszer tudta kifizetni. Most a filmváros foglya marad.

Párizs viszont egy párizsi rendőr esetén mulat. Clara Bow Sankt Moritzból érkezett Párizsba és a pályaudvaron óriási tömeg várta. (Már egész Európát becsavarogta, de hozzánk nem jön el!) Az ünneptés egyre hangosabb lett, Clarat nem engedte ki az embergyűrű. Végre egy rendőr tört át a tömegen, szigorú arccal megállt Clara előtt, elővette noteszét és ceruzáját. Clara azt hitte, hogy letírják vagy talán bekísérik botrányokozásért és úgy megijedt, hogy

ELÁJULT AZ EMBERGYŰRŰ KÖZEPÉN.

Amikor magához tért, még mindig előtte állt a rendőr és ott tartotta könyvét. Végre megszólalt: Művésznő, kérek egy autogramot.

ink
llió
az
neg
rre
gát
öd-
lár
rta
yét
em

a
k,
tsi
ra
a-
a
n
á-
a.
k
ob
7.
ú
és
y
-

t
-

Mister X. — A fehér kannibál: a legizgalmasabb film, amit valaha lepergettek. Sztárja : a borzalom, ígszereplői Fay Wray, Lionel Atwill és Lee Tracy, rendezője : Kertész Mihály.

Bemutatója : Ufa, Kamara

LÁZAS KUTATÁS FIATALOK UTÁN!

HÁROM MAGYAR SZTÁR PÁLYÁZIK LILIAN ÖRÖKÉRE!

Egyszerre lázas keresés indult meg Berlinben a fiatalok után. *Lilian Harvey*nek kell utódot keresni. Egyelőre *Nagy Kató* foglalta el *Lilian* helyét és vele játszatják szerepeit is. Az bizonyos, hogy *Nagy Kató* és *Renate Müller* küzdenek a legnagyobb eséllyel Berlin sztárjai közül *Lilian* pozíciójáért. De hiányzik belőlük az a vidám, gyerekes, szinte bohózatstílusú kedvesség, ami éppen *Harveyt* jellemezte és ami a

német filmszínésznők közül ma talán csak egyedül *Bárzsony Rózsiban* van meg.

Ezért kell *Harvey*nek utódot keresni. És ezért jelenik meg annyi fiatal arc a német filmekben.

Néhány kítűnő színésznőt már fölfedeztek, de még nem találták meg az igazit.

Erika Fiedler például — akit már mi is látunk egy keveset jelentő szerepben

Erika Fiedler a „kis *Harvey*”

Erika
a leg
sztár
(1

(a T
leán
és c
veszt
folyó
fölf
felve
tettel
nagy

Els
küzd

RE!

csak
esni.
rc a
edez-
t.
mi
oben

Erika Fiedler,
a legesimesabb
sztárjelölt
(Fotó Úja)

(a *Titokzatos ajtóban*) — üde, kedves, fiatal leány, csillogó fogsora, csillogó mosolya és csillogó szőke haja van — máris elvesztette a Harvey-utódjának elnevezéséért folyó harcot. Alfred Zeisler, a rendező, felfedezője nagyobb reményekkel vitte a felvevőgép elé. Olyan színésznőt szerződtettek vele, amilyen két tucajt dolgozik a nagy filmgyáraknál.

*
Első Elster már nagyobb esélyekkel küzd a Lilian szerepéért. Néhány évvel

ezelőtt kezdte meg filmkarrierjét és akkor Lilianra tökéletesen hasonlító alakja és szőke feje miatt a *kis Harvey*-nek nevezték.

Ez az elnevezés, úgy látszik, örökre rajta marad. Mindig csak *kis Harvey*-nek nevezik; sohasem lesz belőle nagy Harvey.

Carl Boese, Gaál Franciska rendezője fedezte fel és az *Aszfaltbetyárban* játszotta első nőgy szerepét. Azóta sem játszott nagyobb szerepet.

Hertha Thiele, a leggyorsabban beérkezett fiatalok közé tartozik (Foló Uja)

Hertha Thiele, a Lányok az intézetben főszereplője a legbeérkezettebb fiatal Németországban; de nem vígjátékkal vagy operettel, hanem drámával érkezett be. Sohasem lesz belőle vígjátékszínésznő. Új szerepe, *Anna és Erzsébet* című filmjében, éppen olyan mély lélektani problémákat visz filmre, mint *Hatvany báróné Winsloe Christa* darabja. Azonkívül az alakja nem is alkalmas filmre... Nagyon nehéz úgy fotografálni, hogy ki ne derüljön az igazság.

Wilhelm Thiele rendező leánya. Apja fedezte fel hatéves korában. Már akkor megmondta, hogy színésznőt csinál belőle. Igaza lett.

Még nincs húszéves és már ferjhezment. Férje is színész, *Hans Klingenberg* a neve és az *Atlantisz királynőjében* játszott kis szerepet. Most a Deutsches Theater-nál van.

Ery Bos rémdrámával kezdte és vidám nadrágszereppel folytatott karrierjét. A rém-dráma: a *Hajnal merénylet*, a nadrágszerep: katonavígjáték, amelyben *Dolly Haas Kadettkisasszonyához* hasonló szerepet játszott. *Bolváry* annakidején dívatot csinált a Kadettkisasszonnyal és *Ery Bos* volt az egyetlen, aki *Dolly* mellett sikerrel tudta vinni filmjét.

Azóta másodszerreosztású színésznő. Sokkal többre aligha viszi.

Egész csomó nevet lehetne még felsorolni. *Lily Rodient*, aki egyszerű vampirtípusig vitte, *Elisabeth Lennartot*, akiből komika lett és másokat, szépen indult és elég messzire jutott karriereket, akiből sohasem lesz *Lilian Harvey*. *Lilian* helye egyelőre üres a német ateliékben.

Mégis csak *Nagy Kató*, *Bársony Rózsá*, *Renate Müller* — vagy *Gaál Franciska* fogja betölteni. A négy legnagyobb jelölt közül: három magyar.

Ery Bos, rémdrámával kezdte és nadrágszereppel folytatta karrierjét...

érkezett
ló Uja)

életben
tal Né-
l vagy
ett be.
nő. Új
njében,
émákat
Winsloe
a nem
éz úgy
z igaz-

Apja
akkor
belőle.
zment.
neve
tt kis
l van.

vidám
rém-
drág-
Dolly
szere-
ívatot
Bos
kerre
sznő.

felső-
amp-
kiből
lt és
kből
helye

ózsai,
iska
előlt

sze-

KIÉ AZ ELSŐ UTÉS?

Itt a tennisz-szezón, a filmsztárok fehérbe öltöznek, kezükbe veszik a rakettet és kivonulnak a teniszpályára.

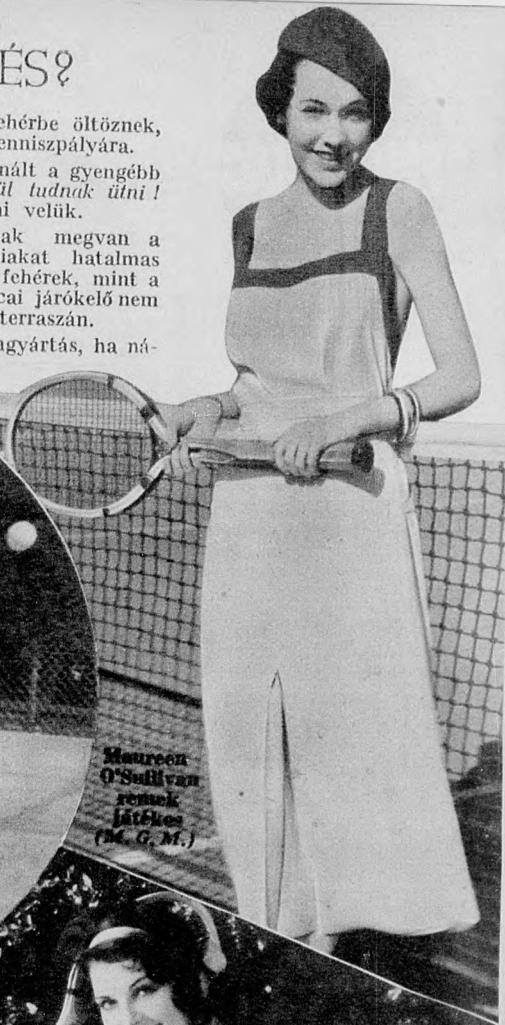
Itt látni csak, hogy milyen sokat használt a gyengébb nemnek a nagy női sportforradalom; remekül tudnak útni! Az embernek semmi kedve sincs összeveszni velük.

Ma már a világ minden stúdiójának megvan a maga külön teniszpályája. A hollywoodiakat hatalmas fehér betonlapok borítják: olyan símák és fehérek, mint a jégpályák. A newyorki teniszpályákat az uccai járókelő nem láthatja: fenn épültek a felhőkarcolók tetőtéraszán.

Akkor lesz igazán nagy a magyar filmgyártás, ha nálunk is így lesz.

Elissa Landi kezdő!
(Fotó Fox)

Maureen O'Sullivan
remek játékos
(M. G. M.)

Lillian Bond már versenye-
ket nyert
(Fotó Paramount)

**MARLENE NADRÁGBAN
— TOM MIX SZOKNYÁ-
BAN!**

Marlene divatot csinált a férfiruhával az egész világon. Hollywoodban nem olyan veszélyes a helyzet. A Warner Bros például eltiltotta valamennyi színésznőjének a férfiruhaviseletet. A férfiruha: elbocsátások (kivéve, ha férfiakon van).

A dolog háttere bizonyára az, hogy nem akarnak a konkurrenciának rek-

Carl Froelich ide! nagy meglepetése: az Ejjéli randevu. Lee Parry mellett Johannes Riemann, Adele Sandrock és Carl Jöken: az új Klepura játsszák a löszerepeket.

Bemutató: Décsi, Omnia, Corso

lámot csinálni. Tudniillik minden férfiruhás nő Marlene és Marlene filmjeinek eleven reklámja. Ilyen okosok az amerikaiak.

Hollywoodban nem veszik komolyan a női férfiruhadivatot. A bizonyíték Tom Mix, Wallace Beery és a Max Bros (híres artistapár) női ruhában sétáltak végig Los Angeles legforgalmasabb korzóján. Akik látták a furcsa menetet, nagyszerűen mulattak — Marlenén!

Semmise nem tart örökké! Tom Mix is tönkretett már egy eszmé cow-boy kalapot. Ezeket féltékenyen őrzik

(Foto Universal)

Minden

FRITZ

Fritz minden repel. I. névű le. Az egyenes

A FILM

Semmi abban, beszámlik ez a

Két fontos el a r. Anni von All. Ilse Ko.

A LEGT

az i gyártják vetkezik Németor körülbellyen áll

Minden ellenkező híreszteléssel szemben közöljük, hogy azok a pletykák, amelyek Nagy Kutó és Hans Albers házassági tervéről szólnak, nem felelnek meg a valóságnak... (Foto Ufa)

FRITZ MEGNŐSÜLT

Fritz Kampers majdnem minden német filmben szerepel. *Löffler* professor *Lilo* nevű leányát vette feleségül. Az anyakönyvvezetőtől egyenesen a stúdióba ment.

A FILM HALOTTAI

Semmi célzatosság nincs abban, hogy egy házassági beszámoló után következik ez a hír.

Két héten belül négy fontos színészt veszített el a német filmgyártás: *Anni Ahlers*, *Ferdinand von Allen*, *Albert Paulig* és *Ilse Korseek*.

A LEGTÖBB FILMET

az idén is Japánban gyártják. Csak ezután következik Amerika, majd Németország. Magyarország körülbelül a huszadik helyen áll.

„SZERELEMRE AKARLAK TANITANI”

Eray Bos vidám filmjének címe. A film sztárja nem is *Ery Bos* (akit a *Hajnali merényletben* látunk *Ludwig Diehl*-el), hanem: a szerelem.

JACQIE COOPER JOAN CRAWFORD PARTNERE

a *Lost* felvételein. Ez a második filmje *Crawford*-nak európai útja óta.

AUSZTRÁLIA TÖRVÉNYT HOZ,

amelyben az összes ausztráliai filmgyárakat állami ellenőrzés alá helyezi. Sidneyben tudvaleg a munkáspárt van a kormányon.

A REGIMENT LEÁNYA

lett új filmjében *Anny Ondra*. A felvételek befejezése után Londonba megy és angolul is eljuttatja új filmjét. *Karl Lamac*, felfedezője és állandó rendezője elkíséri.

GOETHE-FILM

Richard Schneider nagy filmet írt *Goethe*: *Hermann und Dorothea*-jából. A film persze nem fog versben beszélni.

**ÁPRILISI-
FILMREJTÉLYEK**

*Levelezőlapon
kérjük a meg-
fejtéseket!*

1933

JUTALMAK:

tíz mozijegy, tizennyolc könyv!

Multheti rejtvényünk — a szenvedélyes fiatalember, — érdekes meglepetés volt. Ehéten ismét új rejtvényt adunk. A 13. számban közölt filmsztár, akit a matrózok csónakba emeltek: *Hans Albers* (*A Jéher Démon* című filmből). Néhányan a *Monte Carlo bombázása* és az *F. P. I* nem felel egyik jelenetével tévesztették össze e filmet. Nem baj! Albers minden filmjében ugrik).

KI MIT NYERT?

Illyés Kató:

két jegyet A RADIUS—METRO—FILMPALOTÁBA.

Dr. Nyul Gyula:

két jegyet A RADIUS—METRO—FILMPALOTÁBA

László Hedvig:

két jegyet AZ UFA FILMSZINHÁZBA.

Gazda Lajos:

két jegyet AZ UFA FILMSZINHÁZBA.

Antal Ferenc:

két jegyet a CAPITOL FILMSZINHÁZBA.

*Ország Egon,
Pollák Artur,
Láng Lajosné,
Bobics Klárika,
Lejava Biri, Sashalom,
Csernyán Ilonka, Diósgyőr,
Matzkó Ernő,
Gressay Mária,
Wencel Eszter,*

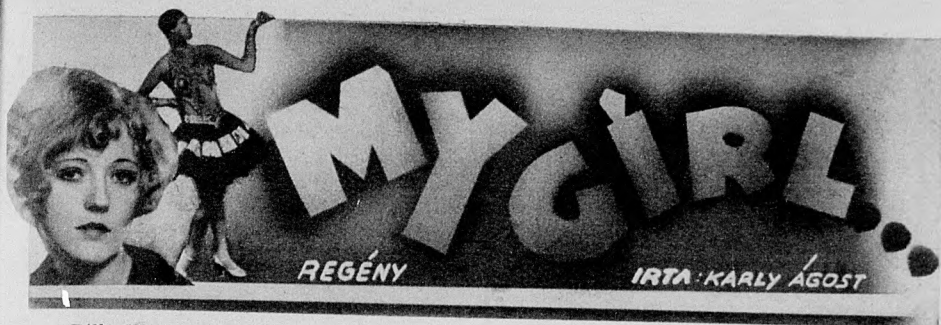
*Bókay Mici,
Michl Vilma, Novisad,
Matusek Margit,
Tisza Istvánné,
Kolonics András,
Takács Licuka,
Vörös Erzsébet,
Kollmann Gézáné,
Bagi Péter és Sándor.*

KATZ RICHARD: „VIDÁM NAPOK BARNA EMBEREK KÖZÜTT” CÍMŰ EXPEDICIÓS REGÉNYÉNEK EGY-EGY SZINES, KEMÉNYKÖTÉSŰ PÉLDÁNYÁT.

HÁTTAL IS FELISMERIK?

Ki ez a filmsztár, aki kezét fog Camilla Hornal?

Bill Warren egy párisi mulatóhelyen megpillantja Loncyt és belészeret.

Leült, mikor a lány beleegyezően biccentett. — Sajnálom, hogy ennyire figyelmen kívül voltam. Tisztelem jeléül fogadja el ezt a csekélységet... a kellemes percekért. — Zavarba jött, mert a fiatal nő elpirult és tétován rejtette el a diszkrétan feléje nyújtott dollárbankjegyet.

Ennyi volt az egész és Bill visszaült a helyére, s nemsokára eltávozott a kihevült Tillyvel.

Három nappal később megint a „Bon Ami”-ban volt. Egyedül jött és nem sokáig maradt. A lány, akiről megtudta, hogy Loncynek hívják, megint elpirult, mikor átnyújtott a táncéért pénzt.

Tilly?... Billt már fásaszította a millióslány flörtje. Éjszakánként rendszeresen lejárt a „Bon Ami”-ba és később, mikor Loncy máshová szegődött, oda is követte... És Bill sohasem is csókolta meg őt, soha nem is gondolhatott arra, hogy megtegye. Nem tudta megmagyarázni magának, hogy miért... Követte őt, mint valami különös bűvöletet, amelyet a párizsi éjszakákban talált, azokban az éjszakákban, amelyek varázsáról még odahaza Bostonban is annyit ábrándozott, mikor szóba került, hogy Európába rendelik szolgálattételre.

Loncy azonban hirtelen eltűnt a szeme elől. Hiába kutatott utána, nem akadt a nyomára.

Aztán eljött a nyár és Bill bement a Guaranty Trust párizsi fiókjának vezérigazgatójához, s mint a bank egyik leg-

HIMZETI ÁGYHÚZAT 4 drb P 35.—, nem tömegáru **SZÉKELY JENŐ** cégnél
IV, Petőfi Sándor uca 9. szám

A gyermek tavaszi teljes öltözködése
Litzmann Irma gyermekruha-üzletében
VI, Király uca 18.

fiatalabb tisztviselője hosszas érvelés után kiharcolta azt a betegszabadságot, amit anyai nagybátyja kissé túlzottnak tartott. A vezérigazgató nagybácsi csóválta is a fejét, hogy mi történhetett a fiúval. Azelőtti éjszakázásait elnézte. Azt gondolta magában: — Fiatalság, bolondság!... De most?...

— Mit akarsz csinálni? — kérdezte unokaöccsétől.

— Elutazom.

— Hová?

— Bécsbe. Charlie Smithe meghívott s ott remélhetőleg kipihenhetem magam.

Azt mondani sem kell, hogy Bill nem Charlie Smithe miatt akart Bécsbe menni. Gyerekkori barátja egy idő óta az egykori császárvárosban élt és valóban meghívta őt, de a valódi ok, amiért Bill oda akart utazni egészen más volt. Megtudta már, hogy Loncy Bécsben van.

Másnap vonaton ült. Útközben is folyton azokra a párizsi éjszakákra gondolt... Mikor a lánnyal táncolt... és ahogy a kerekék zakatoltak a síneken, türelmetlenül várta, hogy újra megpillanthassa az aranyhajú lányt ennek az ismeretlen földrésznek ismeretlen városában.

II. FEJEZET

Aki többet tud, mint amennyit mond

Hajnali pirkadásban érkezett meg Bécsbe. Egyenesen az Imperialba hajtatott, ahogy azt még Charlie-val levélben megbeszélte. Megfürdött és nemsokára mély álomba merült. Órákkal később éles csengetés ébresztgette. Egy ideig álmosan harcolt még a kellemetlenkedő hang ellen, de aztán megadta magát a sorsának és kinyi-

Erdély legelterjedtebb napilapja a **Reggel**

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad—Temesvár.

NÉMET, FRANCIA és ANGOL

órákat ad perfekt nyelvtanár nő rendkívül olcsó áron. Cím Dr. Szegedy Istvánné Budapest III. ker. Pusztaszeri út 4.

totta a szemét. Pillantása a telefonra tévedt. Felvette a kagylót.

— Halló — szóló szórakozottan.

— Jó reggelt, Bill — kiáltotta egy jovialis hang a drót túlsó végéről. — Igaz ugyan, hogy már dél van, de bizonyára fáradt vagy még az utazástól. Mi ujság?

— Te vagy az, Charlie?

— Persze, hogy én. Ezer éve nem látalak.

— Én meg már kétezer éve. Azaz, esztendeje, hogy utoljára találkoztunk Bostonban.

— No, hiszen az talán igaz sem volt. Annyira távol tűnik már a számomra. Mert vedd tudomásul, öreg cimborá, már teljesen európaiasodtam... Dehát hagyjuk a személykedéseket. Mondd csak, Bill, hogy álltok Tilly Mallow-val?...

— Tapintatosnak éppen nem nevezhető kérdésed nem lepne meg, ismervén csapnivaló modorodat, hacsak az nem ütne szöveget a fejembe, hogy miképpen szereztél tudomást erről a magánügyemről?

Bill bosszús felkiáltására hangos nevetés volt a válasz. Erre még haragosabban folytatta:

— Furcsának találom a viselkedésedet, annyit mondhatok...

— Hagyd csak, Bill. Nem tréfálok, csak úgy látszik, rossz a stílusom. Félóra múlva meglátogatlak és egy kis táncosnőről is elbeszélgethetünk, ha nem leszel ilyen haragpós kedvedben. Good bye, a viszontlátásra...

Ezzel Charlie Smithe lecsapta a kagylót, anélkül, hogy a hűledező Bill válaszát beárta volna. A meglepett fiatalember most már nem csekély izgalommal öltözködött. Gondolkodóba esett. Vajjon, mit tud régi barátja Loncyról? ... Örült is, meg aggódott is.

Régi tapasztalata szerint, Charlie főleg olyan embereket ismert, akik a bűn útját járják. Hisz legtöbbszörre állami és rendőrségi szolgálatban állt odaát az Egyesült-

Államokban is. Honnan ismeri hát Loncyról? Tünődött, de másrészt örült, hogy valamit megtudhat a lány felől.

Türelmetlenül várta s mikor az megérkezett, erőteljes kézfogással üdvözölték egymást. Rövid ideig hazai dolgokról beszélgettek s aztán Charlie a már várt váratlan kérdést szögezte Bill elé:

— Well, arról a kis táncosnőről szeretnék egyet-mást megtudni.

— Sajnálom, nem állhatok rendelkezésedre. Inkább én kérdezhetnék. Csak a nevét ismerem, meg egynéhány apróságot tudok róla... Legfőképpen azonban az érdekelne, hogy honnan szereztél tudomást róla velem kapcsolatban?

— A dolog egyszerűbb, sem mint gondolnád. Talán hallottál a hónapokkal ezelőtt lefolyt texasi rádió pöréről. Arról a haramiáról, akinek Dallasban leadóállomása volt és azzal igen furcsa módon szerzett pénzt.

— Hallottam róla annak idején, de most

— Well, arról a kis táncosnőről szeretnék egyet-mást megtudni

t Lonczy?
y valamit
az megér-
ölték egy-
ősi beszél-
váratlan

ősi szeret-
ndelkező-
Csak a
próságot
an az ér-
tudomást

int gon-
kkal ez-
Arról a
eadóállo-
módon
de most

retnés

igazán nem látok semmi összefüggést ama-
pör és az én párizsi szórakozásaim között.
Különböen is azt mondtad, hogy egyszerű
dolgot akarsz elmondani. Nem tudom miért
kezded akkor Texasnál, amikor most itt
vagyunk Bécsben.

— Ide figyelj, Bill — nevetett Charlie. —
A texasi Dallasban kezdődött ez az egész
ügy, amelynek lefolytatására jöttem tulaj-
donképpen Európába. És hogy már a
tárgyra térjek, volt-e vajjon sejtelméd
arról, hogy annak a kis táncosnőnek ki
a... mecenása?...

— Nevetséges feltevés! — kiáltotta közbe
Bill ingerülten.

— Nem is annyira nevetséges, öreg cim-
bora, mint amennyire igaz — vágott a szá-
vába Charlie.

— Hiszen irult-pirult, mikor pénzt ad-
tam neki.

— Hohó, öreg Bill, ez már aztán inkább
nevetséges. A naiv fiatalember találkozik
egy angyallal egy párizsi mulatóban, aki
olyan szendég pirul, ha pénzt adnak neki,
de azért elfogadja, mint az ott szokás.

— Sajnálom, nem állhatok rendelkezésedre

3 PENGŐÉRT fizethet elő egy egész évre a FOTOÉLET

SZAKLAPRA

A Fotoélet a legelőszőbb egyesületen
kívüli, magyarnyelvű fényképészeti
folyóirat. Megjelenik minden hó 1-én.
Állandó havi pályázat, ismertető elő-
adások díjmentesen. Minden fényké-
pezőnek nélkülözhetetlen. Szerkesz-
tőség és kiadóhivatal: Budapest,
II. ker., Margit körút 58. I. em. 5.
TELEFÓNSZÁM: 51-7-71.

— Hagyd a tréfát, Charlie. Mondj el
mindent amit tudsz.

— Nos igen, Mr. William Warren, akit
most életnagyságban látok magam előtt,
nagyon is gyakran kereste az alkalmat,
hogy ezt a kis arcon jelentkező iruló-piru-
lást láthassa. Ugyanez a nevezett úr ter-
mészetesen sokkal naívabb, semhogy arra
rájött volna, amit bárki más a helyében
úgyis tudott volna, hogy az igen bájos ifjú
hölgy tán másoktól is kapott pénzt és
nem mindig pirul el, mikor elfogadja azt.

— Elég! Mire akarsz kilyukadni?

— A dallasi rádiópör vádoltja a José
Gonzales dallamos nevére hallgat, kivéve
mikor más néven él. Annak idején mikor
átszökött, kikértük őt a mexikói hatóság-
októl, de a szenyor elpárolgott. Először
Madridban, aztán Párizsban tűnt fel.

— És? — kérdezte Bill.

— És ez a szenyor Gonzales most Buda-
pesten tartózkodik a már említett fiatal
iruló-piruló hölgy társaságában.

— Lehetetlen! — kiáltott fel a fiatal-
ember.

— Pedig így van — jegyezte meg cse-
desen Charlie Smithe és szürke szemét
barátjára szegezte. — Ha akarsz, meg-
adhatom a pontos címüket.

— S én hogy kutattam utána!... S
ezalatt ő ezzel az alvilági alakkal...

— Well, ott volt Párizsban a kezde-
ügyében. Találkozhattál volna vele, de jobb,
hogy így történt. Beszéljünk azonban
másról. Most itt leszel egy ideig. Bécs szép
város. A nők remek. Sehol sem találsz
hasonló báj. Operája elsőrangú, mulató-
helyekben sincs hiány.

— Mindez nem érdekel.

— A te helyedben nagyon is érdekelne,
hogy milyen az a város, vagy nép, ahol
lakom.

(Folytatjuk)

Amin az egész világ nevet

Orvosok

— Kolléga úr, maga nagyon rossz bőrben van...
— Sajnos, beszereztem egy olyan náthát, amilyen csak a pacienseknek szokott lenni! (Ulk)

Francia tudás

— Ottó azt mondja, hogy két hónap alatt megtanult folyékonyan franciául.

— Nem értem!
— De a franciák sem!
(Karikaturen)

A régi újjgazdagoknál

— A hegedű, amelyen holnap este játszani fogok Önöknél, kétszáz éves, Nagyságos asszonyom!

— Remélem, senki sem fogja észrevenni!

(Karikaturen)

Alkú

— Tomi, ha egész héten jól viseled magad, kapsz tőlem húsz pfenniget!

— Tudod mit, apu, egyez-
zünk ki a felében!

(Frankfurter Illustr.)

Taktika

— Anyukám, mi volna neked borzasztóbb, ha engem elgázolna egy villamos vagy ha a nadrágom elszakítanám?

— Te csacsi, persze hogy az volna a rémesebb, ha valami bajod történe!

— Örülj, anyukám, — csak a nadrágom szakítottam el!

(Die Bühne)

Gyermekszáj

Tanítónő: Milyen időben van ez mondva? „Én szép vagyok”?

— Mult időben — hangzik a válasz!

(Hamburger Illustr.)

Móric-vice

— Hogy van az, Móric, hogy a füzetedben mindig helytelen dátum van beírva?

— Ki ismeri itt ki magát, tanító bácsi. — válaszol felháborodva Móric, — ha minden nap egy másik van!

(Die Bühne)

Még rosszabb

— A nővérem férjhez ment egy özvegy emberhez, akinek négy gyereke és egy zongorája van. El tudsz képzelni ennél szörnyűbbet?

— Igen! Hat gyereket — és egy trombitát! (Ulk)

Virágnyelven

— Kisasszony, szabad magát a keresztnevén szólítanom?

— Inkább a maga vezetéknevével együtt!

(Judge)

JÖVENDŐ

— Apu azt mondja, hogy húszéves korom előtt nem mehetek férjhez!

— Nevetséges! Ha én nem remélném, hogy addig legalább háromszor el is válhatok — az egész élet értéktelen lenne számomra!
(Lustige Blätter)

Gyereklógika

— Apu, itt a mozin az áll, hogy „Az örök hallgatás”. Alatta pedig, hogy a legjobb hangosfilm. Ez egy közönséges hazugság!

— Miért?

— Mert ha örök hallgatás, akkor hogyan lehet hallani?

(Jugend)

Csodálatos

— Nohát, igazán csodálatos, hogy a férjed leszokott a kártyázásról! Mondhatom, ehhez energia kell!

— Hála Isten, volt nekem!

(Judge)

Jószíve van a gyerekeknek!

Tomí és Lilly szüleikkel ebédelnek a „nagy” asztalon. Az asztalon csak egy alma van, mire Lilly keservesen elbőgi magát.

— Miért sírsz olyan nagyon?

Lilly szepegye válaszol:

— Szegény Tominak nem jut alma!

(Jugend)

Villamoson

— Hiába, ez a tél már ilyen enyhén fog elmúlni! Semmi fagy, mindig csak eső, meg sár.

A szembenlévő „páholyból” megszólal egy úr:

— Megbocsát, kérem, szeretnék öntől valamit kérdezni!

— Parancsoljon!

— Mondja, kérem, maga nem hó- és sárcipőkkel foglalkozik? (Answers)

Mindennek meg van az oka

— Uram, magának okvetlen el kell mennie egy orvoshoz! Szörnyű, hogy reszket a keze!

— Oh, csak a karórám nem akar járni.

(London Opinion)

Ebben az esetben nem könnyű!

— Látja ott azt az urat, egy negyedóra hiába kopogtatja az asztalt a fizetőpincér után.

— Látom, de ki az?

— Ez? A híres telepathikus fenomén, aki Nagy Sándort és Napoleont szokta megidézni! (Le Rire)

IGY IS TÖRTÉNHEK

avagy ez lesz a jumper ujjából, ha a hölgy izgalmas bűnügyi regényt olvas munka közben.

(Frankfurter Illustrierte)

Az első eredmény

— A feleségem születésnapjára vettem egy könyvet a takarékoság művészetéről.

— Na és, van már valami eredménye?

— Igen, — leszoktam a cigarettázásról!

(Judge)

Csupa jóakarathból!

— Szegény jó férjem hat héttel az esküvőnk után meghalt!

— A jó embereket nem engedi sokáig szenvedni az Isten!

(London Opinion)

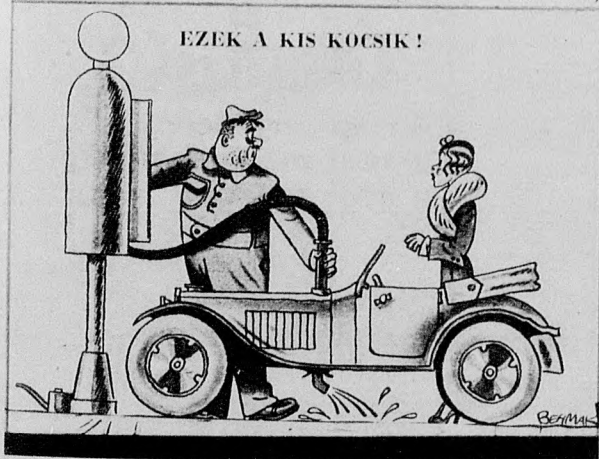
Elmélet és gyakorlat

— Egy cél elérésére vágyódni és azért harcolni sokkal szebb és izgatóbb, mint elérni azt! — mondja valaki a törzsasztalnál. Mire egy élénk hang válaszol:

— Pardon, egy pillanatra! Szaladt már maga esős, sikos időben az utolsó villamos után?

(Lustige Blätter)

EZEK A KIS KOCSIK!

— Nahát kisasszony, ezt még nem láttam, hogy egy ilyen szardiniás dobozba, ennyi belemenjen!

(Hamburger Illustrierte)

DÉLIBÁB SZINPADA

AZ ASSZONY ELINDUL...

Játszó, Írta: HALÁSZ RUDOLF.

Ezen darabok előadási joga bármely nyelven kizárólag dr. Marton Sándor színpadi kiadótól, Budapest, IV, Bécsi uca 1, szerezhető meg. Copyright 1930. by dr. Alexander Marton, Budapest

SZEMÉLYEK: Az asszony, Aladár, tehát a férj, Ervin, a harmadik
(Történik Aladár pesti lakásán)

Aladár: Soha többé?

Asszony: Soha! Soha!

Aladár: Igéred?

Asszony: Esküszöm!

Aladár: Elhigyjem?

Asszony: Utoljára!

Aladár: Mire esküszöl?

Asszony (lehajtja a fejét): Úgy éljen a gyermekünk! (Könny szökik a szemébe.)

Aladár (szerelettel két kezébe fogja az asszony fejét. Mélyen a szemébe néz): Hinni akarok neked, Vilma!... Megpróbálok!...

Asszony: Köszönöm, Aladár!

Aladár: Töröld le a szemeidet! Hozd rendbe magad! Este lemegyünk valamelyik bárba!

Asszony: Te olyan jó vagy, Aladár!

Aladár: Te is jó vagy, Vilma! Nem tehetsz róla, hogy nőnek születél! Asszony vagy... fiatal... és ha az asszony elindul...

Asszony (hirtelen): Hová megyünk?

Aladár: Ahová akarod! Ez az éjszaka a tied! Ez az éjszaka jubileum... Ma egy esztendeje, hogy... hogy feljöttél először hozzám!...

Asszony (kedvesen): Csakugyan, április 12...

Aladár: Ma én is vidám akarok lenni... El akarom feledni ezt a bitang életet... hogy nem született még őszinte nő a világra!

Asszony: A Maximba megyünk!

Aladár: Már megint kezdted?

Asszony: Én? ... kezdem?...

Aladár: Vagy mit tudom én, folytatod!

Asszony: Ugyan!

Aladár: Te eltünnéd, hogy a Maximba a pofámba nevessem a bárszemélyzet, hogy a szivarosfiú is röhögjön rajtam, mert te, a nagyságos asszony, voltál kedves három hónapig annak a piszkos alaknak a kedvese lenni...

Asszony: Mindig jössz ezekkel a számársá-

gokkal! Tudatosan felhecceled magad!... Vége van és passz!...

Aladár (hirtelen lecsap): Mondd, hol voltál tegnap este 8 és 1/2 10 között?...

Asszony: De Aladár!...

Aladár: Felelj, nála voltál?

Asszony: Tisztára bólong vagy! Esküszöm, hogy nem voltam Andrásnál!

Aladár: A Maximba megyünk... (Íróasztalából revolvert tesz a hátsó zsebébe.)

Asszony: Megörültél?

Aladár (az asztalra csap): A Maximba megyünk! Megértetted?...

**Künnő értesülésekkel,
érdekes riportokkal,
sok olvasnivalóval**

jelenik meg korán délután a

ÓRAIÚJSÁG

**A régi terjedelem,
a régi megbízhatóság,
a régi szellem**

és ára példányonként
mindössze

(Hosszú csengetés.)

Asszony (összerezzen): Csengettek!

Aladár: Most már értem! Nem tudtad lemondani a mai randevúokat, ezért feljött hozzád! Azt hitte, hogy Bécsben vagyok.

Ervin (csinos, elegáns fiatalember, Kezében rózsacsokor. Meglepetten): Aladár!

Aladár (felkiált): Ervin!

Ervin: Bocsáss meg, kérlek! Legjobb, ha őszintén elmondok mindent! Feleségeddel a második hete jóban vagyunk!... Kímélni akartalak téged, és...

Aladár: És legjobb barátom létedre képes voltál elszerezni az asszonyomat!

Ervin: Tudom, hogy amit tettem, beestelenség! Rendelkezésedre állok!

Aladár: Ez aztán a legnagyobb pimaszság: „Rendelkezésedre állok!” Még én álljak ki fegyverre, én kockáztassam az életem egy ilyen asszonyért, egy ilyen mocskért!...

Ervin: Kérlek, Aladár!...

Aladár: Csak védj! Rád vall!

Ervin: Én tudtam, hogy elhalasztottad utazásodat, én feljöttem, hogy őszintén elmondjak neked mindent, hogy a szemed közé néztek, mint férfi a férfival szemben!

Aladár: Nem gondolod, hogy a férfi jelző

túlságosan nagy megtiszteltetés a részedre?

Ervin: Kérlek, te vagy itt most a diktálófél, és én nem óhajtok verekedni veled! Azért jöttem fel, hogy elkérjem tőled a feleséged! Mi szeretjük egymást!

Aladár (a feleségéhez): Na, és neked... neked egyetlen szavad sincs?...

Asszony: Bocsáss meg! Őt szeretem!

Aladár: És engem?

Asszony: Szerettelek!

Aladár: Mi legyen a gyerekkel?

Asszony: Elviszem!

Aladár: A gyerek nálam marad!

Asszony (szomorúan): Minden nap feljövök meglátogatni!...

Aladár: Mennyi ideje vagytok jóba?

Asszony: Két hete!

Aladár: Minden nap?

Asszony: Minden nap!

Aladár: Nála?

Asszony: Nála!

Aladár: Tegnap este 8 és 1/2 10 között is?

Asszony: Igen!

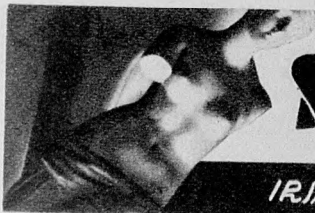
Aladár: Hiszen az előbb megesküdte!

Asszony: Legalább ne blamálj mások előtt! Megesküdtem, hogy Andrásnál nem voltam! De Ervinnél?! Tudhatod, hogy nem szoktam hamisan esküdni!

(Függöny)

Két érdekes kiállításról közlünk képeket.
1. Farkasházy Miklós „Modell” című színdús és merész vonalvezetésű festménye (Fránki Szalón). 2. Barta Mária (Nemzeti Szalón) finom tónusú „Leányfej” és a 3. dekoratív hatású „Mozyás” című képe.

Szépséglexikon

IRJA: DR. HEKS IMRE, ORVOSKOZMETIKUS

Az elhízásról

A karesúság kérdésében az utóbbi időben bizonyos változás állott be. Hölgyeink ugyanis ma már kevésbé ambicionálják az egészen fiús természet elnyerését, hanem testük nőies vonalának megtartása mellett arra törekzenek, hogy természetük arányosan karesú, de egyúttal izmos és gömbölyded legyen.

Felnőtt ember átlagos testsúlya annyi kiló, ahány centivel van testhossza a mérenen felül; akinek jól fejlett, erős csontrendszere van, két-három kilógrammal még több is lehet. Ezt a régi szabályt, mely már a köztudatba is átment, nagymértékben módosították a mai divat követelményei, mert hölgyeink, dacára a nőies vonalak térhódításának, ezt a súlyt még megközelíteni sem akarják. Sokszor azonban minden soványodásra irányuló törekvés hiábavaló, az elhízás a legóvatosabb életmód és diéta mellett is bekövetkezik és kezdetét veszi a hosszú, gyakran meddő küzdelem a kövértség réme ellen.

HAJSZÁLAIT ÉS SZEMÜLCSEIT

véglegesen és nyomtalanul távolítja el

PAIZS KATÓ

KOZMETIKA

Budapest, IV. Ferenciek tere 3. félem.

Legmodernebb szépségápolás, estélyi kikészítés, quarcfénykezelés, összes szépséghibák kezelése. — Tanácsadás készséggel díjtalanul (vidékre válaszbélyeg)

Dicső bértrendszer! Szépitőszerek szétküldése. Tanítványfelvétel!

A szervezet zsírlerakódása a bevitt táplálék mennyiségén kívül, annak minőségétől is függ, mert az egyes anyagok fűtő (kalória) értéke különböző. Eszerint bizonyos ételek fogyasztása fokozott zsírlerakódásra vezet és így természetesen jobban is hizlal. Ilyenek elsősorban a zsiradékok, vaj, olaj, állati zsírok, melyek nagymértékben telítik a szervezet zsírraktárait, továbbá a cukorneműek, kenyér, tészta, alkohol, amik szintén könnyen alakulnak át zsírrá a szervezetben. Kerülni kell továbbá a sós, fűszeres ételeket, mert ezek fogyasztása, miután testünkben vizet kötnek meg, szintén súlygyarapodásra vezetnek. A nyugalom és bő táplálkozás ugyancsak hajlamosít hízásra.

Mindazon betegségek, melyek az izommunka csökkenésével járnak együtt, így a mozgási szervek betegségei, benuások, stb. is elősegítik a hízást.

Az emberek egy része azonban megfelelő táplálkozás és életmód mellett is meghízik; az ilyen egyén néha már fiatal gyermekkorában mutat hajlamot az elhízásra; ezeknél a hízás oka bizonyos anyagcsere zavarokon alapszik. Az ilyen rendellenességet főleg a vérmirigyek megbontott egyensúlya (pajzsmirigy, ivarmirigy, agyüregvény) okozza, mert hiszen jól tudjuk, hogy ezen mirigyek egyik funkciója révén alakulnak ki a leánygyermek nőies formái is.

Mint látjuk, a hízás okai sokfélék lehetnek. Éppen ezért nincs olyan soványító kúra, mely mindenkire alkalmazható. Egyrészt a kövérséget kiváltó okot kell kikutatnunk és ennek szem előtt tartásával eljárni a fogyasztás kesztyűvitelénél, másrészt az egyén fizikai adottságainak figyelembevételével olyan módot kell találni, amelyet az illető egyénisége követel.

Azzal is tisztába kell jönni, hogy a soványító kúrák mindegyike nagy lemondást és önmegtartóztatást követel és sikeres csak akkor lehet, ha a szükséges utasításokat mindenki pontosan betartja.

Kozmetikus orvosunk megcímzett és felbélpezzelt válaszböríték beküldése ellenében a hozzáfordulóknak levélben válaszol. Levéltek címére a szerkesztőségbe küldendők.

Nevtelen levelekre nem válaszolunk. Levelben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett válaszbortéket küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Délbáb” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek. Kéziratokat nem őrizünk meg.

Mona Liza. Anday Ernővel közöltük, hogy felolvasása nagy tetszést aratott Pozsonyban. Örülünk, hogy a „Marica grófnő” önnek annyira tetszett, hogy nyolcszor egymásután nézte meg Nádor Jenővel a főszerepben. Meghallhatja majd, ha gyakran szerepel a rádióban, csak kísérje figyelemmel rádióműsorunkat. — **Zwei Herzen.** Tessék a Hunnia Filmgyár igazgatóságához fordulni (Budapest, VII, Gyarmat u. 37.) — **Kritizálom.** P. Jenő. Nagyon kedves és tehetséges dolog, de nem való lapunk keretében. — **II. Mária.** Intézkedtünk, hogy másik utalványt kapjon. — **K. Edith.** Grafológiai rovatunk megszűnt. Ha ön grafológiai munkatársunktól valamit kérdezni óhajt, akkor tessék válaszbélyeges borítékat küldeni. — **36 éves ősz asszony.** Öregedő egyéneknek az öszülés életlani folyamat. A haj színét ugyanis a benne foglalt festőanyag (pigment) és a velőállományban felhalmozódott levegő szabályozza. Az öszülésnél vagy nem képződik a hajban többé festékananyag, vagy a léggel telt őrök szaporodnak fel. A haj öszülése nem ritkán fiataloknál is előfordulhat olyan egyéneknek, kiknél az öregedés egyéb jelei teljesen hiányoznak. Ennek oka, eltekintve a családi hajlamozástól, főleg az idegrendszer állapotával hozható összefüggésbe. Túlhajtott munka, gondok, kevés alvás, általában az észszerűtlen életmód nagy mértékben fokozzák a korai öszülés lehetőségét. Segíteni a bajon csak hajfestéssel lehet. Ha a festés sikerül, szép színt ad, mely két-három hónapig is eltart és megszabadítja hölgyeinket a kellemetlen ősz hajszálaktól. — **V. K. Ilonka.** Legnagyobb sajnálatunkra a képet nem volt módunkban közölni, mert későn érkezett. — **Bánó Henrik.** A villámcsapás ellen nem biztosít az antenna. Sőt. A rossz antenna egyenesen meghívó a villám számára. Tehát: tökéletes szerelés, jó földelés és vihar esetén a készülék azonnali kikapcsolása. Ez az irányelv. — **K. Zs.** A de dikált fényképek aláírásai valódiak. — **Bakfi, D. Lilly.** Nem olyan nagy tragédia, ha édesanyja megtiltja, hogy körmeit lakkozza. Körmeit vágja oválásra, a bőrtől tisztítsa meg és keze éppen olyan szép lesz és gondozott, mintha lakkozna. — **R. Géza.** Köszönjük cikkét. Kéziratokkal azonban annyira el vagyunk látva, hogy nincs módunkban olyan cikket közölni, amelyik nem aktuális témát tárgyal. — **Clnka Panna.** Ne ítélje el a jazzband-et, mert az már régen nem afrikai muzsika. Magyar zenészek magyar zeneszerzők muzsikáját játsszák. — **Filmesillag.** Aafa-film, Berlin, Friedrichstrasse 223. Universal Studio, Hollywood, California. Universal City. Ime két filmgyár címe. Egyelőre reménytelennek látjuk a helyzetét, mert az idegenvédelmi rendeletek értelmében nem igen szerződhetnek mostanában külföldi színésznő-

ket a nagy filmgyárak. Még a legtanácsosabb itthon próbálkozni. — **Bolváryné.** Orvoskozmetikusunktól részletes levél ment címére. Tanácsai szerint járjon el. — **Többeknek.** Dr. Heks Inre bőrgyógyász, orvoskozmetikus, lapunk kozmetikai rovatvezetője rendelőjét Rákóczi út 55. szám alá helyezte át. Telefon válatozatlanul: 40-1-26. — **Róbert Coogan.** 1. King Vidor, a nagy rendező fedezte fel Jackie Coogant. 2. Angol nyelvtudás szükséges ahhoz, hogy bizonyos amerikai filmek szórakoztassanak, ezért sok filmet nem hozhatnak onnan át. 3. Filmgéppel lefényképezik az embert, amint mozog, jár, beszél. 4. Lehet, csak hogy ennek nagyon izléses formában kell történnie. — **S. Ilonának.** Azt írja, hogy valólegénynek kétségei vannak az iránt, hogy: lehet-e kevés jövedelemmel nőszülni. Kedves Ilonka, ezek a kétségek nagyon is érthetők, hisz ön nem tud majd semmiféle jövedelemmel hozzájárulni a háztartás kiadásaihoz s így neki egyedül kell majd felvenni a harcot a feleség s később talán a család eltartásáért, ami a mai bizonytalan körülményeket tekintve, elég merész elhatározás. De éppen ez az elhatározás igazolja, hogy valólegénye szereti önt s ezért nem szabad az ő körültekintő előrelátását, szeretetlenségnek minősíteni. Erre vonatkozólag nem hallgathatjuk el a következőket: Jövendő házasságlete tartós békéje kedvéért asszonyi okossággal intézze úgy a dolgokat, hogy saját személye „kissé” háttérbe szorításával férje „egyénségét” helyezze előtérbe. Már annál is inkább, mert a munka orozslánrésze mégis csak óra járul és bármily kevés jövedelmet mégis könnyebb elkölteni, mint megkeresni. Miután úgy véljük, hogy jövendő háztartásukban a legnagyobb takarékoságra lesz szükség, azt tanácsoljuk, hogy ne tartson háztartási alkalmazottat és a házkörüli durvább munkát is egyedül végezze el s az ilyenképpen megtakarított összeget inkább háztartási beruházásokra fordítsa. De ezzel kapcsolatban nem lehet eléggé hangsúlyozni, mennyire fontos, hogy a férj sohase lássa feleségét hagyománylatú kézzel és ügynevezett „konyhaslafrokban”, mert nagyon sok szerelem szűnt meg már amiatt, hogy a feleség elhanyagolta külsejét. A ma férfai modern és kultúrált és önmaga is több gondot fordít külsejére, mint az esetleg 20 évvel ezelőt szokásos volt: tehát mennyi testi és lelki ápoltságot kívánhat meg attól az asszonytól, kivel a legteljesebb közösségben éli le az életét. Egy harmónikus házassálet megalapozása kizárólag a feleség szerepe. Mert tőle függ, hogyan helyezi el a házassálet alapkövét érzelmileg — s a háztartás, ruházat, gyermeknevelés gondjait hogy oldja meg anyagilag. De úgy, hogy a férjnél még a gondolata sem merülhessen fel annak, hogy sokkal kényelmesebb legényéletet, — mint mondani szokták — a házasság igájával esrelte fel. Mint feleség sohase beszéljen majd arról, hogy barátja ruhája sokkal elegánsabb, mint az öné — akkor férjének sem fog majd észbe jutni, hogy kollégája házassága anyagilag „jobb parti”, mint az övé volt. Munka utáni szerény szórakozások, egyszerű, meghitt örömfók s főképpen a boldog összetartozás érzése kell hogy feleletet adjanak arra a kérdésre, hogy: lehet-e kevés jövedelemmel nőszülni. — **B. Endre.** Egyáltalán nem nehezeltünk arra, aki kérdéseket intéz hozzánk, sőt azt nagyon szívesen

Hatezer éves életerős aggyastján a tudomány, mert emnyi idő óta gyűjti a történelem során kincseit. E kincsekben mindenki dűskálhat, ha megszerzi Tolnai Világlexikonát.

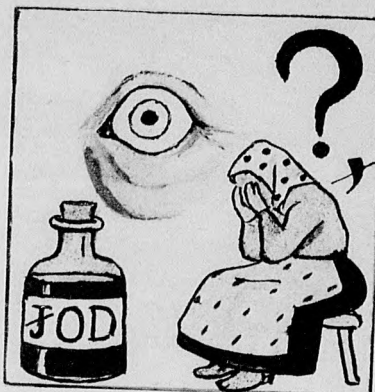
Vesszük s örülünk, ha tanácsal, útigazítással szolgálhatunk. Ami az érdemleges választ illeti, csak azt mondhatjuk, hogy valóban „hillozó” szót ismerünk. Ez speciális csibészkefejezés. Nem tartjuk lehetetlennek, hogy valakit „Macu”-nak hívjanak. — **Bakács tér.** Helyesen informáltak. Az elszaporodott szőrszálakat csupán diathermiás kezeléssel lehet eredményesen eltüntetni. A szőrtörő szerek, valamint a szálak kihúzása, vagy beretválása csak fokozzák a bajt. Orvoskosmetikusunktól részletes választ levél ment címére. — **K. István.** Tarnay Ernő jelenleg a Magyar Színház főrendezője, 1889-ben született Budapesten. A színiiskola elvégzése után a Magyar Színházhoz szerződött, ahol mint színész és rendező igen nagy sikereket ért el. 1927-től 1930-ig a Szegedi Színház igazgatója volt. Főbb szerepei „Tűzfészek” (Herbert), „Engem szeress” (Kaposy), „Grün Lili” (Oszkár), „Sárga liliom” (Babarczy), „Karenin Anna” (Gelinieceff), „Vörös malom”, (Alfonz). — **Cleopatra.** Téved, a kozmetika nem ismeretlen a történelemben, mert amióta a történelem női ismer, azóta ismeretes a nők szépségre való törekvése is. Élénken tanúsítják ezt a napjainkban kiásított óegyiptomi királysírok, melyekben rengeteg apró elefántcsonttégelyt és dobozkat találtak. Ezek évezredekkel ezelőtt a szépítőszerek egész arzenálját tartalmazták. A fiatal római nő maga keverte kenőcséit. Tojásfehérje, búzaliszt, tej és valami virágillat kivonata volt alapja az arcfestéknek és így pirosított ajakkal, festett arccal, színesített szemöldökkel, illatosított hajfűrtjeiben lótvészvirággal jelent meg a társaságban, a nyilvánosság előtt. Athén ugyan csak illatos kenőcséről volt híres és arról, hogy csak a festszájú és arcú nőket tartották udvarképesnek. A puritán, vallásos középkorban ez az irányzat nagy hanyatlást mutat. A higiénia legelemibb szabályait sem ismerték, még jóval később sem. XVI. Lajosról feljegyezte egykori krónikása, hogy egész életében csupán egyetlen egyszer fürdött és a nők tömeges szépítőszerek felrakásával akarták elleplezni tisztátalanságukat. A XVII. és XVIII. század asszonyai már rendszeresen tisztálkodtak és rájöttek, hogy szépségükön és arcuk üdeségén kívül egyébre is szükség van, hogy szépségüket konzerválni tudják. A kozmetika, mely néhány évvel ezelőtt még gyermekcipőben járt, ma már a modern orvosi technika komoly gyógytényezőit állítja a szépségápolás szolgálatába és ma már ott tartunk, hogy a legfeltűnőbb szépséghibák és alaki rendellenességek korrigálása sem okoz különösebb gondot a modern kozmetikának. — **Szeretném tudni.** 1. Fedák Sári Pestszentlőrincen lakik. 2. Gaál Franciska hetek óta Pesten van, a címe: Batthyányi uca 4. 3., 4., 5. Röck Marika: Pesti Színház. Tökés Anna: Vigszínház. Honthy Hanna: Király Színház.

Előfizetési ár:
 ¼ évre 2 pengő 50 fillér, ½ évre 5 pengő.
 Ausztriában példányonként 40 Groschen.

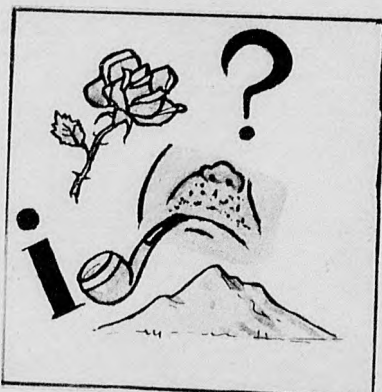
Szerkeszti: **TOLNAI SÁNDOR**
 Kiadótulajdonos: **TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.**
 Kiadásért és szerkesztésért felel: **TOLNAI SIMON**
 Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kladó vállalat Rt. mélynyomó-környörgőgépein, Budapest, VII, Dohány uca 12 szám.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai: 423-39 és 423-50

SZÍNÉSZREJTVÉNY

DRÁMAI SZÍNÉSZ

KARAKTER SZÍNÉSZ

DRÁMAI SZÍNÉSZNŐ

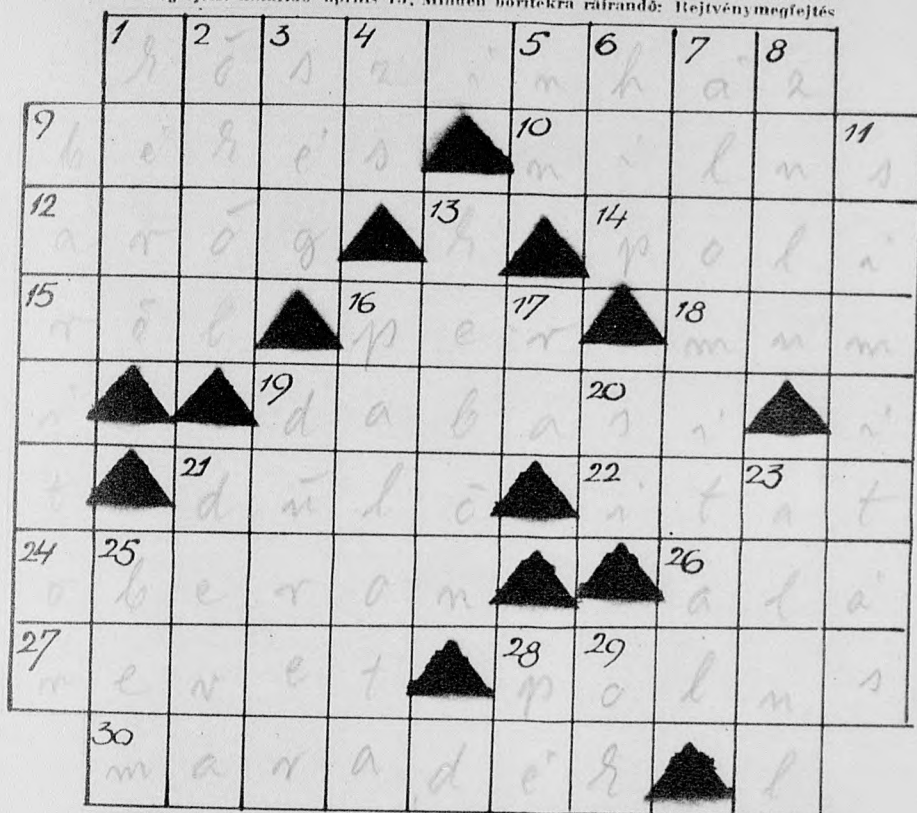
A helyes megfejtők könyvjutalomban részesülnek
 A megfejtés határideje: április 15. A beküldött
 borítékokon feltüntetendő: „Színészrejtvény”

9
12
15
24
27

Vizsz
 9. Vár
 hant.
 Biróság
 Halász
 21. Kis
 24. Sz
 Névutó
 Az oszt
 Függe
 háznál.
 3. Képz
 5. A sz
 hurra.
 7. t
 tották
 A déla
 9. Férfi
 is ez t
 16. Nag
 19. Nürr
 1528.).
 szkrit is
 tábornok
 A cselek

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő: április 15. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés

A megfejtésnél elegendő a vízszintes 1, 30 és a függőleges 9, 11 sorokat beküldeni

Vízszintes sorok: 1. Thalia temploma. 9. Vármegye. 10. Hatalmas folyó. 12. „A hant.” 14. Paula becézve. 15. Rag. 16. Bíróság tárgyalja. 18. Francia pezsgő. 19. Halász Móric orszgy. képviselő előneve. 21. Kisebb út a földeken át. 22. Inni ad. 24. Szentivánéji álom tündérkirálya. 26. Névutó. 27. Jókedve van. 28. Sark. 30. Az osztás műveleténél van.

Függőleges sorok: 1. Öröm (?!) a lányos háznál. 2. A legerősebb az Énekes Pistácé. 3. Képző. 4. Az utolsó kettős mássalhangzó. 5. A szerény adakozó kézjegye. 6. ... hip, hurra. 7. A boldogtalan szerelmezt gyógyították evvel egykoron a bűbájolók. 8. A délafrikai kafferek legharciasabb törzse. 9. Férfihang. 11. A festő utolsó esztendői is ez tulajdonképpen. 13. Köbre emelve. 16. Nagy épület. 17. Egyiptomi napisten. 19. Nürnbergi világhíres festőművész (1471—1528.). 20. Kedvelt sporteszköz. 21. Szanszkrit isten. 23. Lent. 25. Negyvennyolcas tábornok. 28. Mássalhangzó, kiejtve. 29. A cselekvés rúgója.

Payper.

14. számban közölt keresztrejtvény megfejtése. **Vízszintes sorok:** 1. A nemzet csalóánya. 9. Záli. 10. Mr. 11. Abo. 12. Ide. 13. Csillag. 15. Mese. 17. Ja. 18. Teiko. 20. Tabán. 22. el. 23. Enni. 25. Ady. 26. Net. 28. Titania. 30. Inal. 32. Sarah. 34. Mäder. 37. Alapító. 39. Mész. **Függőleges sorok:** 1. Az isteni színjáték. 2. Nád. 3. Elemi. 4. Mi. 5. Emse. 6. Tri. 7. Salaban. 8. Aba. 13. Csont. 14. Lia. 16. Eke. 19. Elena. 20. Tit. 21. Adige. 24. Nit. 27. Taraj. 29. Agát. 31. Lalá. 33. Hat. 34. Mik. 35. Dóm. 36. Réz. 38. Pé.

Jutalmazott megfejtők. A keresztrejtvény megfejtői közül a következők részesülnek könyvjutalomban: Fischlerger János, S. Rozmanith Klárka, Bp. Orbán Margit, Bp. ifj. Paeskó János, M. Genesv Adél, Bp. özv. Debritolis Ferenecé, Bp. Kovács-házy Tibor, L. Mészöly Klári, Bp. Németh Gizike, Bp. Schlüssler Baba, Gy. Molnár László, U. Klausz Ibolya, E. Antal Árpád, Bp. Ferencsik Mimi, Bp. Horváth Sándor, Bp. Mann Ibi, Bp. Dallos Gábor, H. Farnady Margit, D. Jeleznik István, Bp. Gábor Béla, Bp.

PÁRIS-LÓVÁT

ÁPRILISI SZÁMA
SZENZÁCIÓS!

ÁRA 60 FILLÉR

Tolnai Nyomdai
Műintézet és
Kiadóvállalat
R.-T. nyomása,
Budapest

HILDE HILDEBRANDT
USA

R